

Til Børne- og Socialministeriet, Social og omsorg
tha@sim.dk, sim@sim.dk

8. februar 2017
Side 1 af 6

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

**SOCIALE FORHOLD OG
BESKÆFTIGELSE**
Socialforvaltningen
Aarhus Kommune

Socialforvaltningen i Aarhus Kommune har med interesse læst forslaget til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Socialforvaltningen
Jægergården,
Værkmestergade 15 B
8100 Aarhus C

Socialforvaltningen hilser det velkomment, at ministeriet tager fat på en revision af lovgivningen på det sociale område. Vi havde dog gerne set, at der var fremsat forslag om mere vidtrækkende og gennemgribende ændringer, som kunne bringe lovgivningen endnu mere i trit med den udvikling, der sker i forhold til indsatsen til borgerne ude i kommunerne.

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 89 40 30 00
Telefax: 89 40 30 80

E-mail:
social@aarhus.dk
Direkte e-mail:
lohe@aarhus.dk
www.aarhus.dk

Som i mange andre kommuner bliver omdrejningspunktet for den sociale indsats i Aarhus Kommune i stigende grad styrkelsen og udviklingen af borgerens livsmestring. I det lys hilser Socialforvaltningen en række af de foreslåede tilpasninger velkomment, herunder tilpasningen af formålsparagraffen med det stærkere fokus på rehabilitering.

Socialforvaltningen i Aarhus Kommune er netop i gang med en omstrukturering af området for voksne med handicap. Med borgeren som udgangspunkt og civil- og lokalsamfundet som nære samarbejdspartner, skal vi gennem lokale borgercentre give borgerne mulighed for at få den relevante støtte, rådgivning og vejledning i nærområdet og bruge de frivillige tilbud, foreninger, fritidstilbud med videre, hvor andre borgere også er.

Den enkelte skal tilbydes læring og udvikling så langt, som den enkeltes potentiale rækker samt støttes i at deltage, bidrage og leve et aktivt og meningsfuldt liv.

Rehabilitering

Socialforvaltningen finder, at det er positivt og relevant, at formålsparagraffen § 1 opdateres, og at der lægges vægt på den enkeltes mulighed for at udvikle sig og udnytte eget potentiale.

Borgere med handicap og borgere med sociale udfordringer skal først og fremmest mødes som mennesker med håb, drømme, kunnen og villen på

lige fod med alle andre mennesker i samfundet. Vi skal møde mennesket før diagnosen, og vi skal møde den enkelte i øjenhøjde og lytte til og vise ægte interesse for dennes liv og drømme om, hvordan det gode liv kan leves.

8. februar 2017
Side 2 af 6

Socialforvaltningen vil derfor anbefale, at lovforslaget inddrager livsmestring som et centralt element i lovens samlede formål. Når borgerens vilje til at mestre eget liv så langt som muligt udgør grundstenen vil det gælde, at fremtidens sociale ydelser kommer til at basere sig på muligheden for, i samarbejde med borgeren, at sikre relevant støtte til udvikling og vedligeholdelse af færdigheder.

I formålsparagraffen (§ 81) for ydelse af støtte til voksne er der fundet en god balance mellem et udviklingsperspektiv for støtten til borgeren og nødvendigheden af at kunne yde kompenserende støtte, når borgeren har behov herfor.

Det er dog Socialforvaltningens opfattelser, at § 81 uden at miste dette dobbelte fokus kan forenkles. For eksempel til:

"Formålet med at yde støtte efter denne lov til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer er at sikre, at den enkelte får hjælp til positiv udvikling og hjælp til selvhjælp."

Hvis den restende tekst og dermed de fem punkter fastholdes anbefaler Socialforvaltningen, at punkt 1 flyttes ned som punkt 5 således at det nuværende punkt 2 bliver punkt 1 og så fremdeles.

Det foreslå endvidere, at ordet 'udvikling' indarbejdes i det nuværende punkt 2:

"Understøtte den enkeltes mulighed for at udvikle og fastholde egne ressourcer 'og' (i stedet for 'eller') fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige 'funktion' (eller bedre: 'færdigheder')"

Mere fleksibilitet i hjælpen

Socialforvaltningen ønsker en høj grad af fleksibilitet og ser frem til at få endnu bedre mulighed for at tilbyde åbne og gruppebaserede tilbud, akuttilbud, hurtigere indsats og forebyggelse, tilbud sammen med frivillige og mulighed for at tildele hjælpemidler eller forbrugsgoder i en tidsafgrænset periode til borgere med midlertidige funktionsnedsættelser.

Tilgangen er i tråd en mere åben rådgivning og vejledning tæt på borgeren og med vores overordnede perspektiv, der sætter mennesket først.

Socialforvaltningen finder, at § 82b om individuel støtte giver en fin mulighed for at arbejde forebyggende. Det bør dog præciseres, om det er muligt at få flere forløb efter § 82b, og om der kan bevilges dispensation til en forlængelse, hvis det viser sig at være til gavn for borgeren.

8. februar 2017
Side 3 af 6

I forhold til § 82d bør det præciseres, om samarbejdet med frivillige indebærer hjemmel til at honorere de frivillige organisationer.

De foreslåede ændringer i § 82 kan med fordel følges af en revidering af §§ 83 og 85, så det rehabiliterende perspektiv også her styrkes sammen med et større fokus på forebyggelse. Samtidig kan mulighederne for midlertidige eller tidsafgrænsede forløb gøres gældende i begge bestemmelser.

Afbureaukratisering

Socialforvaltningen i Aarhus Kommune hilser det velkomment, at der foreslås forenkling og afbureaukratisering på en række områder inden for servicelovens voksenbestemmelser.

Forenklingen om midlertidig støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder spiller godt sammen med Socialforvaltningens ønske om, at kunne tilbyde borgerne mulighed for at kunne få eller låne teknologi direkte i borgercentrene i en midlertidig periode og til en bredere målgruppe.

I forhold til forenklingen af udmålingssystemet for merudgifter fremgår det af lovbemærkningerne, at både de handicappolitiske interesseorganisationer og KL gentagne gange har påpeget et behov for forenkling af reglerne om hjælp til dækning af merudgifter særligt i forhold til udmålingssystemet.

Socialforvaltningen vurderer imidlertid, at det fremsatte ændringsforslag i forhold til udmåling af merudgifter ikke i tilstrækkeligt omfang opfylder ønsket om en forenkling af reglerne, der entydigt vil komme borgerne til gode, ligesom det ikke er en ændring, som vil komme kommunen til gode.

Det er vurderingen, at den foreslåede ændring, hvor borgeren kan sandsynliggøre merudgifter inden for et bestemt interval, vil give borgerne et kraftigt incitament til at sandsynliggøre merudgifter, der medfører, at de stiger til næste interval. Det må således også forventes, dels, at kommunen under alle omstændigheder vil være forpligtet til at foretage en konkret og individuel vurdering af borgerens anførte merudgifter, dels at der vil være langt flere borgere, der klager over afgørelse om merudgifter, såfremt de ikke lander i et interval, hvor de som minimum opnår fuld kompensation for deres merudgifter.

Socialforvaltningen anbefaler, at forslaget om afbureaukratisering af § 100 forenkles yderligere ved at indføre bagatelgrænser for dokumentation af et givent udgiftsniveau.

Grænserne kunne defineres ud fra de kendte beløb inden for givne personkredse, som eksempel: Er du i personkredsen for borgere med fysik handicap og er du bevilget en handicapbil, bevilges du xx kr. pr måned.

BPA - Justering af regler om kontant tilskud

Socialforvaltningen finder det positivt, at der på BPA området indføres en godkendelses- og tilsynsprocedure samt bagudbetaling til organisationer og virksomheder.

8. februar 2017
Side 4 af 6

Ligeledes er det fornuftigt med en grænse på 48 timers løn/ugen for, hvor meget en borger kan afsætte til, at en nærtstående kan varetage pasningsopgaven.

Der savnes stadig en præcisering af kravene til arbejdslederen i § 96.

I forbindelse med det driftsorienterede tilsyn af de private firmaer, bør der være særlig opmærksomhed på firmaernes økonomi.

Der bør således opsættes meget klare rammer for firmaernes regnskabsafleggelse, ligesom det af reglerne klart bør fremgå, hvilke konsekvenser det vil medføre, såfremt et firma ikke aflægger regnskab efter reglerne – herunder hvilke sanktioner socialtilsynet kan anvende.

Det fremgår af bemærkningerne, at socialtilsynets takster for godkendelse og tilsyn opkræves hos de omfattede foreninger og private virksomheder. Da denne udgift forventeligt i sidste ende skal betales af kommunen, bør der sikres fuld kompensation herfor.

Borgernes retssikkerhed

Den foreslåede lovændring giver bedre mulighed for at balancere mellem at tilvejebringe fleksible borgertilpassede løsninger og retssikkerhedshensynet.

Socialforvaltningen er enig i, at der skal værnes om borgerens retssikkerhed, og vi ser frem til hurtigere sagsbehandling i Ankestyrelsen vedrørende klage over ydelse efter servicelovens §§ 32, 36, 42, 95, 96, 98, 114, men er dog i tvivl om, hvorvidt ambitionen kan indfries.

Socialforvaltningen foreslår, at der indføres mulighed for undtagelser fra reglen om en varslingsperiode – eller i hvert fald mulighed for forkortelse af perioden i konkrete tilfælde. Det virker således urimeligt, at borgeren, også i sager hvor Ankestyrelsen har stadfæstet kommunernes afgørelsen inden udløbet af fristen på 14 uger, bevarer rettet til ydelsen i hele perioden.

Som forslaget er formuleret, vil det betyde, at også borgere, som uomtvisteligt ikke længere har ret til ydelsen (eller på intet tidspunkt har haft det), vil have krav på at modtage ydelsen i yderligere 14 uger, såfremt de klager.

Det skal bemærkes, at Ankestyrelsen frist for at færdigbehandle klagesagerne reelt kun er otte uger (14 uger fratrukket remonstrationsfrist og klagefrist).

8. februar 2017
Side 5 af 6

Otte uger er langt under Ankestyrelsens nuværende gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager efter serviceloven.

Såfremt Ankestyrelsen ikke når at færdigbehandle sagen inden udløbet af fristen på 14 uger, vil borgeren alligevel skulle indrette sig efter afgørelsen fra kommunen, indtil klagen er færdigbehandlet.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at kommunens remonstrationsfrist i de berørte sager afkortes til 14 dage. Det skal bemærkes, at 14 dage er en meget kort remonstrationsfrist, som det i mange tilfælde kan blive svært for kommunen at overholde.

Det anbefales, at Ankestyrelsens forkortede sagsbehandlingsfrist i denne typer sager skrives ind i retssikkerhedsbekendtgørelsens kapitel fire sammen med de øvrige frister for sagsbehandling i visse sager.

Det har tidligere været muligt at klage over manglende optagelse på, udskrivning eller bortvisning fra kvindekrise- og forsorgshjem og Socialforvaltningen hilser det velkomment, at denne mulighed genindføres i serviceloven.

Det er dog af afgørende betydning, at klagen ikke får opsættende virkning på tilbudslederens beslutning under sagsbehandlingen. Hvis en borger for eksempel bortvises på grund af vold og trusler må en klage til Ankestyrelsen over bortvisningen under ingen omstændigheder have opsættende virkning.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Socialforvaltningen forventer, at kommunen kompenseres fuldt ud som følge af lovændringerne.

Det fremgår af bemærkningerne, at *"der er afsat en ramme på 17,1 mio. kr. årligt fra 2018 og frem til dækning af kommunernes merudgifter"* (s. 46 i lovforslaget). Af det sammenfattende skema på side 48 fremgår det, at *"de kommunale merudgifter er på 12,6 mio. kr. i 2018 og frem"*.

Det er således uklart, hvad den samlede merudgift til kommunerne forudsættes at være i forslaget, ligesom det er vanskeligt ud fra lovforslaget og bemærkningerne hertil at vurdere, hvorvidt 17,1 mio. kr. samlet set er dækkende for kommunernes merudgifter.

Det er vurderingen i forslaget, at forenklingen af merudgiftsydelsens målesystem ikke vil ændre udgiftsniveauet i kommunerne.

Socialforvaltningen i Aarhus Kommune har en relativ høj andel (ca. 2/3) af merudgiftsydelserne, der ligger ud over de 2.501 kr., og som dermed ikke berøres af selve forenklingen af målesystemet. Forenklingen i målesystemet ligger i merudgiftsydelser under 2.500 kr.

Det er således tvivlsomt, hvor stor en forenkling Socialforvaltningen vil mærke som følge af lovændringerne.

Det bemærkes, at der anføres statslige merudgifter som konsekvens af den særligt hurtige sagsbehandlingstid, men kommunerne bliver ikke økonomisk kompenseret for den samtidige halvering af remonstrationsfristen.

8. februar 2017
Side 6 af 6

Det er Socialforvaltningens vurdering, at der er ekstra udgifter forbundet med kortere sagsbehandlingstid, herunder ekstraudgifter ved opsættende virkning, hvis sagsbehandlingstiden ikke overholdes.

Det bør overvejes, om der i lovforslaget er nogle områder, hvor merudgifterne fordeler sig markant anderledes kommunerne i mellem end den normale fordelingsnøgle tilsiger. For eksempel er BPA omfattet af lovforslaget vedrørende minimum 14 ugers varsel, hvor Aarhus Kommune, som følge af flere BPA-brugere, har en relativ højere andel af udgifterne end de øvrige kommuner.

Bedre data

Socialforvaltningen i Aarhus Kommune anbefaler, at der laves databekendtgørelse med en struktureret beskrivelse af kravspecifikation og snitflader i dialog og samarbejde med kommunerne. Det er vurderingen, at det vil lette kommunernes samlede opgave med indberetning.

Det er i det hele taget Socialforvaltningens opfattelse at sikringen af gode og retvisende data herunder rettidig indberetningen fra kommunen til ministerium bedst understøttes af dialog og samarbejde, sådan som det også formuleres i bemærkningerne til lovforslaget.

Socialforvaltningen anbefaler, at der i dialogen tages hensyn til særlige vilkår for den enkelte kommune. Dette kan eksempelvis være skift af fagsystem/leverandør, hvor en reel implementering lokalt af fagsystemet kommer i første række sammenlignet med ekstern dataindberetning.

Socialforvaltningen bemærker, at hvis krav til format eller lignende ændrer sig, skal dette varsles i meget god tid.

Med venlig hilsen

Lotte Henriksen
Socialchef

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22

1060 København K

tha@sim.dk og sim@sim.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 10. februar 2017
SAGSNR.: 2017 - 250
ID NR.: 445937

Høring - over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Ved e-mail af 13. januar 2017 har Børne- og Socialministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Advokatrådet er enig i, at der er behov for en styrkelse af borgernes retssikkerhed i de situationer, hvor afgørelser med vidtrækkende konsekvenser medfører tab, der ikke bliver genoprettet, uanset om borgeren måtte vinde en klagesag.

Det er Advokatrådets opfattelse, at problemet kan løses med såvel den i beslutningsforslag B 36 beskrevne ordning med opsættende virkning, som den i lovforslaget beskrevne ordning med et minimumsvarsel på 14 uger (forudsat, at Ankestyrelsen rent faktisk træffer afgørelse inden for denne periode).

Af lovforslaget fremgår, at det vil blive tilstræbt, at der i Ankestyrelsen gennemføres en særlig hurtig behandling af de relevante sager, samt at det dermed "... tilstræbes, at klagesagen er afgjort inden udløbet af varslingsperioden". Såfremt sagsbehandlingstiden i Ankestyrelsen viser sig længere end 8 uger (14 uger fra regnet klage- og genvurderingsfrist), vil borgeren imidlertid også efter lovforslaget kunne lide uoprettelige tab, uanset at der senere gives medhold i klagen.

Advokatrådet foreslår derfor, at det ikke bare tilstræbes, men sikres, at borgeren ikke lider tab i denne situation - eventuelt ved, at klager tillægges opsættende virkning af Ankestyrelsen, såfremt de ikke kan afgøres inden udløbet af varslingsperioden.

For så vidt angår de ydelser i serviceloven, hvor lovforslaget får virkning under det Advokatrådet, at hverken servicelovens § 100 (merudgifter) eller servicelovens § 83 (hjemmehjælp) er inkluderet, da der utvivlsomt er tale om områder, hvor frakendelse af hjælpen vil have vidtrækkende konsekvenser for borgeren og hvor borgeren, selv hvis klagesagen vindes, ikke vil få genoprettet sit tab. Så vidt Advokatrådet kan se, er disse bestemmelser mindst ligeså relevante, som de bestemmelser i serviceloven, hvor borgerens retssikkerhed styrkes med lovforslaget.

Advokatrådet finder derfor, at servicelovens §§ 83 og 100 bør inkluderes i den foreslåede § 3a, stk. 1.

Med venlig hilsen

Torben Jensen

Børne- og Socialministeriet

tha@sim.dk

sim@sim.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

13. februar 2017

Ankestyrelsen har den 13. januar 2017 fået ovennævnte udkast til lovforslag i høring.

J.nr. 2017-0017-03664

Vi har følgende bemærkninger:

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Varslingsperiode for afgørelser om frakendelse af hjælp efter servicelovens § 42

Tel +45 3341 1200

I forslag til § 3 a er der fastsat regler om varslingsperiode for visse afgørelser om frakendelse af hjælp, herunder § 42.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Der er i bekendtgørelse om tilskud til pasning af børn med handicap eller langvarig sygdom § 17 fastsat regler om afviklingsperiode ved ophør af tabt arbejdsfortjeneste.

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Det følger af den foreslåede § 3 a, stk. 1, at reglerne om varslingsperiode skal gælde for afgørelser om ophør af tabt arbejdsfortjeneste i de tilfælde, der er omfattet af de af børne- og socialministeren fastsatte regler om afviklingsperiode.

Af bekendtgørelsens § 17, stk. 3, følger det, at såfremt modtageren i afviklingsperioden opnår en arbejdsindtægt, ophører udbetalingen af hjælp i det omfang, indtægten modsvarer den ydede hjælp.

Der er ikke i lovforslaget taget højde for, hvordan det påvirker varslingsperioden, såfremt ydelsesmodtageren opnår en arbejdsindtægt i varslingsperioden. Det er derfor uklart, om varslingsperioden påvirkes af,

at ydelsesmodtageren opnår en arbejdsindtægt inden varslingsperiodens udløb.

Efter servicelovens § 32 a, stk. 5, jf. § 42 kan der bevilges tabt arbejdsfortjeneste til hjemmetræning. Da dette ikke er omtalt i lovforslaget, lægger vi til grund, at det skyldes henvisningen i § 32 a, stk. 5 til § 42, og at det dermed er underforstået, at varslingsperioden også skal gælde ved ophør af hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til hjemmetræning.

Vi har ikke yderligere bemærkninger til forslaget vedrørende en varslingsperiode i forhold til afgørelser efter servicelovens § 42.

Forslag til §§ 82 a og b i kapitel 15 a om tidlig, forebyggende indsats

Fælles for forslagene til §§ 82 a og b er, at tilbuddene er målrettet personer med let nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller lettere sociale problemer eller personer, som er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer. For begge forslag gælder det, at afgørelser om henholdsvis gruppebaseret og individuel hjælp ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Dette begrundes med, at der er tale om tilbud, som kommunalbestyrelsen kan vælge af oprette, så borgeren kan gøre brug af dem inden for rammerne af kommunalbestyrelsens fastsatte retningslinjer.

Det fremgår af bemærkningerne om klageadgangen, at hvis borgeren specifikt har søgt om en ydelse, der ikke kan ydes i form af en tidlig, forebyggende indsats og får afslag med henvisning til, at borgeren i stedet kan benytte et gruppebaseret tilbud eller et individuelt tidsbegrænset tilbud efter den foreslående § 82 a eller b eller en af de øvrige ydelser i det foreslående kapitel 15 a, vil borgeren kunne klage over afslaget.

Vi gør opmærksom på, at borgeren ofte vil søge om støtte til en given funktion, uden at borgeren nødvendigvis henviser til en specifik ydelse eller bestemmelse i serviceloven.

Herudover kan der være tilfælde, hvor borgeren har svært ved at redegøre for sit støttebehov. I sidstnævnte situation skal kommunalbestyrelsen som led i sagens oplysning afklare, hvilken funktion, borgeren præcis ønsker støtte til. I begge situationer har borgeren således ikke søgt om en specifik ydelse og får ikke samme mulighed for at klage, som hvis borgeren havde søgt om en specifik ydelse, der ikke kan ydes i form af en tidlig, forebyggende indsats.

Det bør derfor fremgå af bemærkningerne, at kommunalbestyrelsen som led i sagens oplysning bør være opmærksom på, om den funktion, hvortil der søges støtte også bør vurderes som en ansøgning om støtte efter eksempelvis nugældende § 85 i serviceloven om socialpædagogisk støtte.

Dette skal også ses i lyset af, at det fremgår af bemærkningerne til § 82 a om gruppebaseret tilbud, at tilbuddet i nogle tilfælde vil kunne erstatte den individuelle støtte, som ydes efter nugældende § 85 til den målgruppe der er angivet i bestemmelsen. Herudover fremgår det af bemærkningerne til § 82 b, at tilbuddet omfatter individuel tidsbegrænset socialpædagogisk bistand, som efter nugældende ret etableres efter servicelovens § 85, hvor målgruppen er snævrere end efter den foreslående § 82 b, og hvor der heller ikke gælder nogen øvre tidsgrænse for den periode, hvori tilbuddet kan modtages.

Forslag til § 82 c om at oprette og drive akuttilbud

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger til § 82 c, at en afvisning fra akuttilbuddet, som er begrundet i uhensigtsmæssig adfærd er ikke en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Vi finder, at når et sådant tilbud afviser en borger på grund af uhensigtsmæssig adfærd, at dette tilbud bør være forpligtet til at henvise borger til evt. andet tilbud eller til kommunen.

Det fremgår ikke af lovforslaget, om borgeren kan afvises fra tilbuddet på grund af andre forhold. Hvis tilbuddet vil kunne afvise borgeren fx på grund af målgruppevurdering, finder vi, at der således ikke er tale om en faktisk forvaltningsvirksomhed, men at der i sådanne situationer kan være tale om en afgørelse i forvaltningslovens forstand.

Forslag til §§ 95, 96 og 96 a, stk. 2

I forhold til forslagets § 95, stk. 3 om, at nærtstående, når der ikke indgås aftale om overførsel af tilskuddet, højst må varetage pasningsopgaven i 48 timer ugentligt har vi ingen bemærkninger.

Vi finder dog, at der er behov for en præcisering af, hvilket hensyn der ligger til grund for, at grænsen på 48 timer også gælder, når pasningsopgaven deles af flere nærtstående.

Det fremgår af Børne- og Socialministeriets overvejelser, at der er behov for tiltag, der skal sikre, at den nærtstående ikke nedslides som følge af for høj arbejdsbelastning. Desuden er det et behov for at sikre, at borgere med en funktionsnedsættelse modtager hjælp i overensstemmelse med bevillingen.

Det foreslås, at en eller flere nærtstående i særlige tilfælde kan varetage pasningsopgaven i mere end 48 timer om ugen. De særlige tilfælde kan f.eks. være, hvis der er sygdom blandt de af borgerens hjælpere, der ikke er nærtstående, eller i forbindelser med ferier.

Efter vores opfattelse begrænser dette fortsat muligheden for, at flere nærtstående kan dele pasningsopgaven, da nærtstående i de fleste tilfælde vil være nødt til at supplere tilskuddet med et deltidsarbejde. Hertil kommer, at der, når der er flere nærtstående, der deler opgaven, ikke er samme hensyn til at forebygge at nærtstående nedslides som følge af for høj arbejdsbelastning.

Vi har ingen bemærkninger i forhold til lovforslaget vedrørende § 95, stk. 4, 2. punkt, § 96, stk. 2, 2. pkt. og § 96, stk. 2.

Forslag til forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen

Ankestyrelsen har noteret sig, at det i bemærkningerne er præciseret, at ved merudgifter for over 2.500 kr. om året, skal samtlige merudgifter dokumenteres – også merudgifterne i intervallet 0-2.500 kr.

Det er ikke anført i bemærkningerne, om der ved anvendelsen af begrebet "faktiske" merudgifter ved merudgifter på over 2.500 kr. er tiltænkt en ændring i den hidtidige retstilstand, hvor dækning af merudgifter sker på baggrund af kommunens skøn og overslag, jf. merudgiftsbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Begrebet "faktiske" merudgifter kan tolkes som, at den borger, der har dokumenteret merudgifter for over 2.500 kr., har krav på at få dækket nøjagtigt det beløb, der er dokumenteret bagudrettet, dvs. en krone for krone dækning.

Det beløb, der er dokumenteret bagudrettet, vil dog ikke nødvendigvis være det beløb, som borgeren fremadrettet har af merudgifter.

Det anføres i bemærkningerne, at øvrige betingelser for dækning af merudgifter udover det i lovforslaget anførte, gælder uændret.

Da det således ikke i bemærkningerne specifikt er anført, at begrebet "faktiske" merudgifter medfører en ændring af den hidtidige retstilstand om kommunens skøn og overslag over merudgifter, og det samtidigt står anført, at øvrige regler for dækning af merudgifter fortsat er gældende, er det vores opfattelse, at borgeren ikke har krav på at få dækket de bagudrettede dokumenterede merudgifter krone for krone fremadrettet.

Vi forstår herefter begrebet dækning af "faktiske" merudgifter som, at dækningen af merudgifter ikke falder ind under et standardbeløb, men er et "skævt" beløb. Det betyder derimod ikke, at kommunen ikke fortsat fastsætter dækningen af merudgifter over 2.500 kr. skønsmæssigt, og udarbejder et overslag ud fra den dokumentation, som borgeren fremviser.

Forslag til støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder til personer med midlertidigt nedsat funktionsevne

Forslaget udvider personkredsen, der kan få bevilget støtte til hjælpemidler eller forbrugsgoder. Efter forslaget kan også personer med en midlertidig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne i en tidsbegrænset periode få støtte, hvis betingelserne i § 112, stk. 1, eller § 113, stk. 1, i øvrigt er opfyldt.

Ankestyrelsen skal bemærke, at det må antages, at en sådan udvidelse af personkredsen, for hvem der kan få bevilget hjælpemidler eller forbrugsgoder, kan føre til flere klagesager i Ankestyrelsen. Det vil bero på kommunernes anvendelse af § 113 b, i hvilket omfang det vil ske.

Forslag til ændring af lov om socialtilsyn

I forslag til § 18 c, er der fastsat nærmere regler om det driftsorienterede tilsyn, som socialtilsynet skal føre med de nævnte foreninger og private virksomheder.

Reglerne svarer på mange punkter til de regler om driftsorienteret tilsyn, der gælder i forhold til andre tilbud omfattet af socialtilsynsloven. Socialtilsynet ses dog ikke at have samme mulighed for at træffe afgørelse om skærpet tilsyn og påbud som i forhold til andre tilbud.

Det kan overvejes at fastsætte lignende regler for foreninger og private virksomheder, således at socialtilsynene også på dette område har

mulighed for at anvende mindre indgribende sanktionsmuligheder end ophør af godkendelse.

Der lægges i forslag til § 18 e, op til, at socialtilsynslovens § 11, om whistleblows også skal finde anvendelse for borgere, der modtager kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter servicelovens §§ 95 og 96. Som bestemmelsen er formuleret, synes der at være lagt op til, at det kun er borgere, der modtager tilskud, deres pårørende og ansatte, der kan lave et whistleblower. Det kan overvejes, at udvide bestemmelsen, så den svarer til socialtilsynslovens § 11. Vi henviser til, at "andre" også har mulighed for at lave et whistleblower efter socialtilsynslovens § 11.

Nederst på side 74 står der, at socialtilsynets fondstilsyn efter forslagets § 18 f, er et legalitetstilsyn. Det betyder, at socialtilsynet tager stilling til, om fonden drives i overensstemmelse med lovgivningen og fondens vedtægt. Herefter står der, at socialtilsynet ikke skal tage stilling til, "...om dispositionen i sig selv er forsvarlig, lovlig eller ansvarspådragende". Det er uklart, hvad der menes med, at socialtilsynet ikke skal forholde sig til, om en disposition er lovlig, når der skal føres et legalitetstilsyn.

I andensidste afsnit på side 78 står der, at "... efter anmodning give socialtilsynet oplysninger om, hvilke kommuner der har ansvar for at yde hjælp til de borgere, foreningen eller virksomheden har indgået aftale med, og generelt har ophold i tilbuddet, jf. retssikkerhedslovens §§ 9-9 b." Det er uklart, hvad der menes med "og generelt har ophold i tilbuddet".

Endelig fremgår det af forslagets § 4, stk. 3, at de nævnte foreninger og private virksomheder skal godkendes inden den 1. juli 2019. Vi foreslår, at socialtilsynets tilsynsforpligtelse indtil denne godkendelse beskrives nærmere, herunder om reglerne i socialtilsynsloven gælder, inden de nævnte foreninger og private virksomheder er godkendt.

Venlig hilsen

Ankestyrelsen

Dato: 10. februar 2017

Høringssvar fra Bruger – Hjælper Formidlingen A/S til forslag om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Indledning

Vi er i Bruger – Hjælper Formidlingen glade for at måtte bidrage med vores kommentarer til udkastet til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Vores høringssvar vil hovedsageligt koncentrere sig om de ændringsforslag, som direkte eller indirekte drejer sig om §§ 95 og 96 i serviceloven, men vil også kort berøre de øvrige områder.

Som Danmarks største leverandør af hjælpe-, pleje og støtteordninger til borgere med en funktionsnedsættelse, herunder håndtering af arbejdsgiveropgaven iht. §§ 95 og 96 i serviceloven, har vi set frem til de ændringer, som allerede i 2013/2014 blev forelagt i forbindelse med lovforslag L147. Ændringer som blandt andet skal være med til at sikre borgere med en hjælpeordning efter §§95 eller 96, landets kommuner mod useriøse arbejdsgiverleverandører samt mod egentlige konkurser i branchen.

Vi vil i det følgende afgive vores kommentarer ift. de § områder, som er relevante for Bruger – Hjælper Formidlingen.

Vi vil dog indledningsvis henlede opmærksomheden på et par af de områder, som var med i lovforslag 147 fra 2013/2014, men som beklageligvis ikke bliver taget med i nærværende lovforslag. Det drejer sig om indførelsen af et egentligt takstsystem på §§ 95 og 96 området.¹ Udmålingen til medarbejdernes løn og ansættelsesvilkår varierer desværre meget i det kommunale landskab, hvilket blandt andet medfører, at en medarbejder på området kan opleve væsentlige forskelle i løn og ansættelsesvilkår, hvis denne skifter arbejdsplads fra en kommune til en anden. Det betyder ligeledes, at vi som leverandør af arbejdsgiveropgaven, udover at skulle håndtere væsentlige forskelligheder i løn og ansættelsesvilkår på tværs af kommunegrænserne på ellers sammenlignelige stillinger, ikke uden risiko for tab, kan indgå en brancheoverenskomst for området og derved sikre ens løn- og ansættelsesvilkår. Noget som vi ellers vurderer, både vil være med til at sikre borgere med en hjælpeordning ift. rekruttering og fastholdelse af medarbejdere, medarbejderne i form af ens løn og ansættelsesvilkår for sammenligneligt arbejde og samfundsmæssigt set også landets kommuner, som hver især må have anvendt og til stadighed anvender betragtelige administrative ressourcer på. Dette både på at udarbejde mere eller mindre individuelle udmålingsstandarder, og det betragtelige ressourceforbrug, som er forbundet med den løbende sagsbehandling, opfølgning, opfyldelse af informationspligt overfor borgerne mv. som kompliceres af den manglende ensartethed i udmålingerne.

Det er på den baggrund vores klare anbefaling, at det overvejes, hvordan man lovgivningsmæssigt fremadrettet kan sikre grundlaget for ens løn- og ansættelsesvilkår på området. Som leverandør af arbejdsgiveropgaven i 60 af landets kommuner, står vi selvfølgelig til rådighed for at afdække området yderligere.

---

¹ Jf. lovforslag L147 af 2013/2014, forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om socialtilsyn, bemærkninger afsnit 2.2 side 7

Kommentarer til de enkelte ændringsforslag

§ 3a

Bruger – Hjælper Formidlingen finder det positivt, at borgernes retssikkerhed styrkes i form af et minimumsvarsel på 14 uger ift. en evt. frakendelse eller nedsættelse af hjælpen efter §§ 95, 96 og 98.

Det er samtidig positivt, at lovforslaget kombineres med, at der indføres en særlig hurtig klagesagsbehandling i ankestyrelsen ifb. sager om frakendelse eller nedsættelse af hjælp iht. de nævnte §'er. Erfaringsmæssigt er det forbundet med stor frustration for borgere, medarbejdere og kommuner, at sagsbehandlingstiden i ankestyrelsen i disse sager kan være langvarig. Vi håber derfor, at der i forbindelse med indførelsen af den hurtigere ankestyrelse sagsbehandling allokeres de fornødne ressourcer hertil.

§§ 81, 82a, 82b, og 82c

Som leverandør af socialpædagogisk støtte efter § 85 (og i mindre omfang § 52) i flere af landets kommuner, ser vi i Bruger – Hjælper Formidlingen de i lovforslaget fremlagte ændringer som positive. Det er positivt, at der kommer et generelt øget fokus på en tidlig og derved forebyggende indsats og at der samtidig er et generelt fokus på at støtten skal ydes med det formål at styrke den enkeltes egne muligheder og eget ansvar for at udvikle sig.

Vi ser umiddelbart, at de ovennævnte paragraffer kan supplere den eksisterende § 85 på en, for borgerne og de professionelle aktører på området, positiv måde.

§ 95, stk. 3

Vi er i Bruger – Hjælper Formidlingen umiddelbart positive overfor, at der også fastsættes en grænse for den øvre arbejdstid når arbejdet udføres af pårørende. Som udgangspunkt kan det ikke være hensigtsmæssigt at nogen lønmodtager, i en længere periode, arbejder over 48 timer i snit om ugen, hverken for medarbejderen eller for borgeren.

Vi er dog samtidig glade for, at der i lovforslaget bliver mulighed for, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan beslutte at fravige fra reglen om maksimalt 48 timers arbejde om ugen. Vi har positiv erfaring med sager, hvor der er særlige sundheds- og familiemæssige forhold, at det har vist sig at være hensigtsmæssigt, at pårørende i en periode arbejdede mere end 48 timer i gennemsnit om ugen.

§ 96, stk. 2

Vi er i Bruger – Hjælper Formidlingen enige i hensigten med ændringsforslaget, nemlig at kommunerne ønsker at sikre sig mod, at de forudbetalte midler anvendes til andre formål end hensigten, særligt ifb. en eventuel konkurs hos en leverandør af arbejdsgiveropgaverne. Der har allerede været sager af den karakter, hvilket har store negative konsekvenser for de berørte parter; borgere er blevet stævnet som følge af manglende lønudbetalinger fra leverandører, som er gået konkurs, medarbejdere har ikke fået udbetalt løn pga. konkurs hos leverandøren af arbejdsgiveropgaverne og kommuner har måtte betale for den samme ydelse to gange pga. forsyningsforpligtelsen. Alt i alt forhold som lovændringen til dels kan være med til at afhjælpe.

Det skal dog ligeledes nævnes, at lovændringen kan, alt efter hvordan praksis i kommunerne bliver, påføre leverandører af arbejdsgiveropgaverne en øget omkostning i form af øgede renteomkostninger pga. en likviditetsforskydning på op til 45 dage ift. i dag. Vi finder det relevant, at dette forhold nævnes, da det ikke

er den eneste lovændring, som potentielt pålægger leverandører af arbejdsgiveropgaven øgede omkostninger, hvilket der ikke er lagt op til at kompensere for i nærværende lovforslag.

Vi vil i Bruger – Hjælper formidlingen anbefale, at der i lovgivningen fastsættes præcise retningslinjer for, hvornår betalingen skal falde til leverandørerne, da vi ellers risikerer, at der vil være stor variation kommunerne imellem. Vi vil i den forbindelse anbefale, at betalingen falder på en af de sidste hverdage i den måned, betalingen vedrører.

§§ 18a og 18b

Vi er i Bruger – Hjælper Formidlingen positive overfor indførelsen af en godkendelsesordning af leverandører af arbejdsgiveropgaverne, og at den er forankret i socialtilsynet. Hensigten er at sikre borgere, medarbejdere og kommuner mod de omkostninger der er forbundet med konkurser på området. Vi mener, at forslaget om en godkendelsesordning, sammen med henholdsvis lovforslaget vedr. bagudbetaling og lovforslaget vedr. tilsyn, kan være med til at minimere risikoen for pludseligt opståede konkurser i branchen.

Godkendelsesordningen kan, alt efter udformningen, ligeledes være med til at sikre en generelt højere kvalitet hos leverandører af arbejdsgiveropgaven.

Det beskrives i bemærkningerne til lovforslaget (side 72), at børne- og socialministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om godkendelsens tilrettelæggelse, om kriterier og betingelser for godkendelsen og om socialtilsynets forpligtelser ifb. godkendelsen. Vi anbefaler på det kraftigste, at der, i tråd med bemærkningerne, fastsættes ens regler for udførelsen af godkendelsesprocessen over hele landet, således at det der sikres en national standard til fordel for både borgere, medarbejdere, kommuner og foreninger/virksomheder.

Det skal afslutningsvis nævnes, at lovændringen alt andet lige vil påføre leverandører af arbejdsgiveropgaverne en øget omkostning.

§§ 18c, 18d og 18e

Vi er i Bruger – Hjælper Formidlingen positive overfor indførelsen af en tilsynsordning. Som nævnt ovenfor, mener vi, at et løbende tilsyn med de godkendte leverandører af arbejdsgiveropgaverne, kan være med til at sikre borgere, medarbejdere og kommuner mod de omkostninger, der kan være forbundet med konkurser på området. Et løbende tilsyn vil, alt andet lige, generelt set også kunne være med til indirekte at højne kvaliteten hos leverandører af arbejdsivitydelsen.

Ift. tilsynet anbefaler vi ligeledes på det kraftigste, at der fastsættes nationale regler for tilrettelæggelsen, udførelsen og omfanget af tilsynet.

Som nævnt indledningsvis, så er området kendetegnet af store forskelle kommunerne imellem ift. udmålinger, afgørelser, fakturerings og afregningsformer mv. Der er således ikke behov for et forskelligartet tilsyn på landsplan, da det både vil være u hensigtsmæssigt for borgere og kommuner samt potentielt konkurrenceforvridende over for leverandører af arbejdsgiveropgaver.

Vi mener i Bruger – Hjælper Formidlingen, at der er mange forhold som kunne være relevante for tilsynet at vurdere for at sikre både kvaliteten af området og sikkerheden for borgere, medarbejdere og kommuner. Vi tillader os her at nævne et af de forhold, som vi løbende er i dialog med vores kommunale samarbejdspartnere om og som med fordel kunne være et af de forhold, som socialtilsynet i fremtiden fører tilsyn med, nemlig regnskabsaflæggelse på de enkelte ordninger. Iht. bekendtgørelse nr. 647 §§ 14, 15

og 16 skal der aflægges regnskab til kommunen for hver enkelt ordning, som en borger, forening eller virksomhed er arbejdsgiver for. Jf. § 16 i bekendtgørelsen skal den del af tilskuddet, som ikke er anvendt til formålet, tilbagebetales til kommunalbestyrelsen. Ift. den gængse udmålings- og faktureringsform mellem kommune og borger, forening og virksomhed bør det i praksis betyde, at kommunerne i de fleste tilfælde kan forvente at få penge tilbage ved den årlige regnskabsaflæggelse. Det er vores erfaring, at der på landsplan er store forskelle ift., hvordan denne regnskabsaflæggelse bliver håndteret, hvilket, som vi kan se det, medfører en væsentlig risiko for, at kommunerne ikke får den del af tilskuddet tilbage, som ikke er anvendt til formålet, herunder særligt lønudbetaling til medarbejderne.

Det skal afslutningsvis nævnes, at lovændringen vil påføre leverandører af arbejdsgiveropgaverne en øget omkostning.

§ 18g

Vi er i Bruger – Hjælper Formidlingen positive overfor, at foreninger og virksomheder, som tilbyder arbejdsgiveropgaverne, ifb. godkendelse og løbende tilsyn, skal udarbejde og indsende budgetter og reviderede regnskaber for den del af forretningen, som vedrører varetagelsen af arbejdsgiverfunktionen.

Vi anbefaler ligeledes her, at der fastsættes ens regler for budget og regnskabsaflæggelse over hele landet.

Det skal dog nævnes, at lovændringen vil påføre leverandører af arbejdsgiveropgaverne, og måske i særlig grad de arbejdsgivere som har flere forretningsområder under samme cvr nummer, en øget omkostning.

§ 18h

Vi finder det i Bruger – Hjælper Formidlingen naturligt, at foreninger og virksomheder, der søger om godkendelse, har pligt til at give socialtilsynet de organisatoriske og økonomiske oplysninger, som socialtilsynet anmoder om.

Vi anbefaler ligeledes her, at der på landsplan fastsættes ens retningslinjer for processerne omhandlende socialtilsynets anmodning om oplysninger.

Det skal også her nævnes at lovændringen alt andet lige, vil påføre leverandører af arbejdsgiveropgaverne en øget omkostning.

Afsluttende bemærkninger

I Bruger – Hjælper Formidlingen er vi positive overfor de foreslåede lovændringsforslag. Lovændringerne, særligt dem som direkte vedrører §§ 95 og 96, vil givetvis sikre området mod uhensigtsmæssige konkurser og derved sikre både borgere, medarbejdere og kommuner mod de gener og omkostninger, som der er forbundet med konkurser på området.

Vi finder det dog samtidigt ærgerligt, at der ikke som det ellers var lagt frem i lovforslag 147 i 2013/2014, ligeledes bliver forslået eller sikret en mere ensartet udmålingspraksis på landsplan. En ensartet udmålingspraksis på landsplan vil både sikre medarbejderne på området ensartede løn og ansættelsesvilkår, borgerne vil blive stå bedre ift. rekruttering og fastholdelse og kommunerne vil kunne sikres en væsentlig mindre administration, da de ikke længere ville skulle udvikle hver deres udmålings- og informationsmateriale vedrørende løn og ansættelsesvilkår. Det er vores vurdering, at kommunerne samlet set vil kunne hente en væsentlig administrativ besparelse på at ensrette udmålingsstandarderne.

Som tidligere nævnt stiller vi os gerne til rådighed for yderligere afdækning af området.

Afslutningsvis vil vi som leverandør af arbejdsgiveropgaverne gerne påpege, at en del af lovændringerne er forbundet med øgede administrative omkostninger. Omkostningerne vil både have karakter af løbende øgede administrative ressourcer, omkostninger forbundet med udarbejdelse af budget og revideret regnskab samt evt. takster for tilsyn som fastlægges af socialtilsynet.

Da området er et såkaldt lavmarginsområde for foreninger og virksomheder, mener vi ikke, på det foreliggende grundlag, at de økonomiske og administrative konsekvenser vil kunne fastslås som værende relativt beskedne for erhvervslivet, som det påpeges i bemærkningerne (side 46 - 48).

Under alle omstændigheder mener vi, at det er vigtigt, at der tages højde for de øgede omkostninger i kommunernes udmåling til arbejdsgiverhonorar. Det er vores opfattelse at de øgede omkostninger ifb. godkendelse og tilsyn, på lige fod med de øvrige arbejdsgiveropgaver, er omfattet af udmålingsbekendtgørelsen §10.

Venlig hilsen

Ydelseschef Sofus Rossing

Bruger – Hjælper Formidlingen

Bruger og Hjælper Gruppen i Syd og Midtjylland

BRUGER
KLUBBEN I ÅRHUS

Klubben for Brugere og Hjælpere i Nordjylland

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: Tina Hansen, specialkonsulent
e-mail: tha@sim.dk, sim@sim.dk

Den 9. februar 2017

Vedr. Høring over forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Undertegnede – Brugerklubben (Aarhus), Bruger og Hjælper Gruppen i Syd og Midtjylland og Klubben for Brugere og Hjælpere i Nordjylland – er ikke på høringslisten. Vi tillader os alligevel, som repræsentanter for brugerne af Borgerstyret Personlig Assistance og hjælpere, at fremsende vores bemærkninger.

Formålsbestemmelserne

Overordnet bifalder vi, at formålsbestemmelserne i Lov om Social Service tydeliggøres, så indsatsen skal være sammenhængende og helhedsorienteret, og modsvare den enkeltes individuelle behov, udvikling og potentialer, med fokus på funktionsniveau, forebyggelse, fastholdelse af ressourcer, kompensation, samt omsorg og pleje.

Varsel ved frakendelse eller nedsættelse af hjælpen

Vi værdsætter ændringen, hvorefter Kommunalbestyrelsens afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter §§ 95 og 96 skal meddeles med et varsel på mindst 14 uger fra det tidspunkt, hvor afgørelsen er kommet borgeren i hænde.

Dog vil vi henlede opmærksomheden på, at der, såfremt afgørelsen ankes, oftest vil være behov for en rimelig frist efter den endelige afgørelse er meddelt, såfremt en frakendelse eller nedsættelse af hjælpen stadfæstes. Først når den endelige afgørelse er kendt, kan brugeren indrette sig herefter.

Hvad enten afgørelsen indebærer opsigelse af et helt hjælperteam, eller blot en tilpasning af teamet, med ændrede arbejdsplaner, ændringer af hjælpernes væsentlige vilkår, opsigelser og evt. nyansættelser som følge, vil det kræve tid. Bruger / arbejdsgiver vil være forpligtet af formelle frister, som varsler ved ændrede vagtplaner og opsigelsesvarsler. Desuden vil vi gøre opmærksom på, at det er vores erfaring at processen ved en nyansættelse, fra jobopslag til samtaler, ansættelse og oplæring, tager uger.

Godkendelse og tilsyn

Vi støtter forslaget om godkendelse og tilsyn.

Dog er vi bekymrede, om de kommende driftskrav kan medføre, at brugere der ønsker at varetage arbejds-giveransvaret i forening med andre, ikke vil kunne etablere sig i lokale / regionale foreninger, fordi de ikke

kan rejse den nødvendige kapital. Brugere kan være ansvarlige arbejdsgivere og -ledere i egen BPA, og selvfølgelig også i fællesskab med ligestillede. Det er ikke alle brugere der ønsker at overdrage arbejdsgiveransvaret til en stor privat virksomhed eller forening.

Bagudbetalt tilskud

Vi har forståelse for, at det ikke er hensigtsmæssigt med den nuværende grad af forudbetaling.

Det er dog nødvendigt, at både den enkelte bruger med arbejdsgiveransvar og brugere der administrerer arbejdsgiveransvaret i forening med andre, har lønsummen til rådighed når den skal anvendes. Ligeså at kommunerne løbende refunderer "efter regning"-omkostninger. Desværre ved vi, at kommunerne langtfra altid overholder frister for overførsel og betaling.

Nærtstående som hjælpere

Vi opfatter forslaget som en beskyttelse af de mest sårbare brugere, der ikke selv kan sige til og fra.

Men vi må henlede opmærksomheden på, at det i ethvert team kan være vanskeligt, at fastholde afløsere med de rette kompetencer. Selv med det største afløserhold kan vi ikke være sikre på, at afløserne er til rådighed ved behov. Derfor er nærtstående i mange tilfælde det kit, der holder en ordening sammen. Og det kan være tilfældet uanset hvem der varetager arbejdsgiveransvaret.

Merudgifter § 100

En forenklet model er velkommen, for det har været tidskrævende for den enkelte bruger, at dokumentere de nødvendige merudgifter i tilstrækkelig grad, så kommunerne fandt omkostningerne sandsynliggjort.

Hvis den nye model gennemføres som foreslået, imødeser vi desværre, at brugere med flest omkostninger får svært ved at opnå compensation. Det synes uretfærdigt, at nogle, som følge af modellen, vil underkompenseres med 6000 kr. om året. For en førtidspensionist er det ganske mange penge. Det skal bl.a. sammenholdes med, at der i mange kommuner kompenseres særdeles beskedent for omkostningerne ved at have hjælpere i hjemmet (hjælperrelaterede merudgifter dækkes via § 95 eller § 96).

Herudover imødeser vi, at det bliver ganske vanskeligt for brugere med handicapbetingede merudgifter for mere end 2501 kr. om måneden at blive kompenseret, hvis det kræves, at man så skal dokumentere hele beløbet, og ikke blot omkostninger der overstiger de 2501 kr. Dels er det vanskeligt at dokumentere merudgifter som endnu ikke er afholdt. Dels er nogle merudgifter umulige at dokumentere præcist, fordi det er en række varierende småomkostninger der indgår i brugerens daglige økonomi. Blot nogle eksempler, ekstraordinært slid på tøj, ekstra vask, ekstra varme, ekstra rengøring, ekstra forbrug af affaldsposer, køb og skift af vaskebaljer / urinkolber osv., lejlighedsvis håndsrækninger når tøj skal ændres, hækken klippes, pletmaling efter kørestolsskader, osv.

Forenkling af regler

Vi ser frem til forenklede regler, hvad angår udvidet brug af tro- og loveerklæringer. Samtidig ser vi gerne en forenkling, så vi kan slippe for at skulle forholde os til så mange forskellige §'er. Og kan undgå, at en ansøgning kan skubbes fra kontor til kontor, med mindre brugeren gir' fortabt. Nogle omkostninger kan både være personlige merudgifter iht. § 100, hjælperrelaterede omkostninger iht § 95 eller § 96, personlige småhjælpe midler § 112, forbrugsgoder § 113 eller behandling.

Nogle eksempler. Mange brugere har et ekstra forbrug af affaldsposer, både i den almindelige husholdning, til eget forbrug, som følge af hjælpemidler (f.eks. brugte katetre, stomiposer mv.) og til hjælperens behov. Til ekstra vask, både pga. egen inkontinens og på grund af hjælperens tilstedeværelse i hjemmet. Mervarme til

eget behov og til et hjælperværelse. Gaze til vask af en stomistump, som hjælperens arbejdsredskab, en personlig merudgift eller et hjælpemiddel. Ekstra toiletpapir til at aftørre savl, men også til hjælperens behov. Og nu senest hjælp til de tånegle brugeren ikke selv kan klippe og hjælperen ikke tør / må klippe på grund af brugerens manglende følesans eller sarte hud. Før kunne omkostningen til en fodbehandler dækkes som merudgift, men nu skal kommunen finde ud af at levere hjælpen efter § 83, med det resultat, at brugeren selv kommer til at betale. Brugeren af respirator og bi-pap / c-pap får strømmen dækket af regionen. Meromkostningen til opladning af el-kørestol, el-seng, loftlifte og bil-batteri (det er ikke disponeret til de typiske mange lokalture med kabineforvarme, liftbrug mv., derfor må det sættes til ladning) betaler bruger i langt de fleste tilfælde selv.

Med venlig hilsen

Ingrid Petersen

Formand

Bruger og Hjælper Gruppen
i Syd og Midtjylland

Lars P. Jacobsen

Formand

Brugerklubben
Aarhus

Lotte Mørkhøj

Formand

Klubben for Brugere og Hjælpere
i Nordjylland

Bruger og Hjælper Gruppen i Syd og Midtjylland

Formand Ingrid Petersen

Valmuevej 1

7100 Vejle

E-mail: bhgvejle@gmail.com

www.bh-g.dk

Brugerklubben i Aarhus

Formand Lars P. Jacobsen

Sonnesgade 14, 1. 12

8000 Aarhus C

E-mail: lpj@stofanet.dk

www.brugerklubben.dk

Klubben for Brugere og Hjælpere i Nordjylland

Formand Lotte Mørkhøj

Løvenborgparken 115

9400 Nørresundby

E-mail: lm@kbh-nord.dk

www.kbh-nord.dk

Til:

Børne- og Socialministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

Sendt til tha@sim.dk og til sim@sim.dk

12. februar 2017

Høring over lovforslag om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvikelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.).

Dansk Erhverv har den 13. januar 2017 modtaget udkast til lovforslag (herefter lovudkastet) i høring. Lovudkastet rummer elementerne fra den politiske aftale fra 2016 om revision af servicelovens voksenbestemmelser.

Dansk Erhverv har som erhvervs- og arbejdsgiverorganisation en bred række af medlemsvirksomheder, hvor lovudkastet er relevant. Det gælder private og selvejende bo- og opholdssteder, leverandører af socialpædagogisk støtte i borgerens eget hjem, steder for beskyttet beskæftigelse, kvindekrisecentre, virksomheder varetager arbejdsgiverrollen på vegne af borgeren i forbindelse med en BPA-ordning, en lang række frivilligbaserede civilsamfundsorganisationer samt virksomheder inden for hjælpemiddelsområdet.

Lovudkastet rummer også ændringer på ældreområdet, idet reglerne om dataindsamlinger også på dette område foreslås ændret. På ældreområdet organiserer Dansk Erhverv virksomheder, der driver plejehjem og friplejehjem samt leverandører af hjemmepleje efter reglerne om frit valg i serviceloven.

Generelle bemærkninger

Der er tale om et særdeles omfattende lovudkast. Dansk Erhverv mener, at dette rummer en række positive elementer, eksempelvis en styrkelse af retssikkerheden, styrket dataindsamling og mulighed for en forenklet sagsbehandling i "enkle og entydige" sager på området for hjælpemidler.

Dansk Erhverv peger også på, at lovudkastet rummer en række negative sider, som vil virke imod de politiske hensyn bag forslaget. Det er konkret tilfældet i forhold til, at lovforslaget på BPA-området ikke tilvejebringer løsninger i forhold til en ensartet udmåling på tværs af kommuner samt at virksomhederne pålægges omkostninger, der modsat (offentlige såvel som private) leverandører på det øvrige socialområde ikke kan indregne i en takst.

Ændret formålsbestemmelse i serviceloven

Med lovudkastet foreslås servicelovens formålsbestemmelse ændret, så det tydeliggøres, at formålet med støtten er en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer borgerens behov samt fremmer muligheden for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte.

Dansk Erhverv er enig og peger på, at den ændrede formålsbestemmelse sender et vigtigt signal om en stærkere styring af samfundets indsatser efter konkret dokumentation af, hvad der virker.

Ændrede regler om dataindberetning

Med lovudkastet ændres reglerne om dataindberetning på såvel social- som ældreområdet. Det fremgår af bemærkningerne til lovudkastet, at forslaget ikke i sig selv medfører en mere omfattende indberetningspligt.

Dansk Erhverv er enig i de foreslåede ændringer. Dansk Erhverv mener, at det er vigtigt at sikre dækkende, valide og retvisende data til en mere effektiv styring til gavn for borgerne. Det er på begge områder derfor uacceptabelt, når kommuner ikke overholder krav til og frister for dataindberetninger.

Varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven

Dansk Erhverv er meget positiv i forhold til dette og ser det som en markant styrkelse af den enkeltes retssikkerhed, og som en understøttelse af samarbejdet mellem myndigheden og leverandøren af støtteordninger, efter bl.a. § 95 – 96. Dansk Erhverv mener, at flere ydelser og tilbud under lov om social service bør være omfattet af forslaget, særligt § 85 og § 107. Dansk Erhverv ønsker, at dette drøftes som en del af Folketingets behandling af det endelige lovforslag.

Tidlig og forebyggende indsats

Dansk Erhverv bakker op om, at samfundets hjælp skal gives langt tidligere som helt afgørende for en effektiv socialpolitik. Med lovudkastet foreslås et nyt kapitel § 15a med en række nye tilbud til borgere, der i dag ikke er berettiget til visiterede ydelser efter serviceloven.

Dansk Erhverv peger på, at mange kommuner har revisiteret borgere til "lavere" ydelser eller hjemtaget til egne kommunale tilbud. Eksempelvis fra § 85 til § 107. I forbindelse med introduktionen af de nye ydelser er det derfor vigtigt, at den kommunale praksis evalueres, så det undersøges, hvorvidt de foreslåede tilbud også reelt fungerer efter hensigten i forhold til en tidlig indsats. Det bør derfor overvejes at indføre klageadgang til disse ydelser.

Dansk Erhverv har følgende generelle bemærkninger til de foreslåede ydelser.

Tilbud etableret i samarbejde med frivillige

Dansk Erhverv bakker op om denne type tilbud, da man gennem frivillige og inddragelse af civilsamfundsorganisationer kan nå borgeren i øjenhøjde og bygge bro til samfundets øvrige tilbud og muligheder. Dansk Erhverv er tilfreds med, at det i lovteksten præciseres, at en vurdering af effekt er en forudsætning for deltagelse i det enkelte tilbud.

Individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

I dag bidrager ikke-offentlige aktører i stor grad til socialpædagogisk hjælp og støtte efter den nuværende § 85. Dansk Erhverv ønsker, at det i fremsatte lovforslag præciseres, at også ikke-offentlige kan tænkes ind i forbindelse med den tidsbegrænsede støtte efter den foreslåede bestemmelse.

Sociale akuttilbud til mennesker med psykiske lidelser m.m.

Med lovudkastet foreslås hjemmel til et socialt akuttilbud, som i bemærkningerne beskrives som et "lettilgængeligt rådgivningstilbud, hvor der tilbydes akut støtte, omsorg og rådgivning til personer med psykiske lidelser".

Dansk Erhverv peger på, at private virksomheder og selvejende organisationer i dag udgør en væsentlig del af samfundets tilbud til mennesker med psykiske lidelser. Det gælder særligt inden for socialpsykiatrien. Dansk Erhverv ønsker derfor, at det fremsatte lovforslag præciserer, at kommunerne forsyningsforpligtelse i forhold til den nye tilbudsform, de sociale akuttilbud, kan løftes med inddragelse af ikke-offentlige virksomheder.

Ændringerne af regler for borgerstyret personlig assistance (BPA)

Med lovudkastet foreslås en række ændringer på det område, der handler om borgerstyret personlig assistance (BPA).

Dansk Erhverv mener, at lovudkastet rummer en række positive elementer, men også negative forslag for virksomheders rammebetingelser. De foreslåede forringelser kan betyde, at ledsagerordningen - og dermed borgerens frihed og mulighed for selvhjulpenhed i dagligdagen - forringes.

Ministeriet har på BPA-området desværre valgt ikke at inddrage erhvervsinteresser i det analysearbejde, der danner udgangspunkt for lovudkastet. Det er kritisabelt, idet en velfungerende BPA-ordning forudsætter en mangfoldighed af virksomheder, der kan hjælpe borgeren med arbejdsopgaver.

Dansk Erhverv peger således på, at lovudkastet ikke adresserer en række vigtige udfordringer for en velfungerende ordning. Dansk Erhverv henviser bl.a. til den offentlige høring, som blev afholdt

af Folketingets Social- og Indenrigsudvalg med deltagelse af eksterne parter (borgerorganisationer, arbejdsmarkedets parter og KL) den 26. april 2016. Her blev det præsenteret, at kommunerne på trods af regelgrundlaget udmåler forskelligt i forhold til handicaphjælperens løn. Dette gør det svært for overenskomstdækkede virksomheder at operere i en række kommuner.

Dansk Erhverv henviser desuden til, at Statsforvaltningen i en konkret afgørelse den 30. august 2016 har kendt Aarhus kommunes praksis for ulovlig. Afgørelsen er dog efterfølgende blevet påklaget. I sit svar til Statsforvaltningen (sendt den 31. oktober 2016) henviser Aarhus kommune til ovennævnte høring i Folketinget 26. april 2016, at der er tale om komplicerede regler samt til behovet for nationale regler på området, hvilket KL også bekræftede på høringen.

Dansk Erhverv peger på, at en ensartethed i kommunernes udmåling er afgørende for en velfungerende ordning, herunder bedre rekruttering, fastholdelse og markant lavere administrative omkostninger kommunalt.

Dansk Erhverv peger også på, at det konkret er uklart, hvilke arbejdsgiveropgaver BPA-virksomhederne skal udføre. Det giver både anledning til juridisk usikkerhed om ansvar i forhold til handicaphjælperen, og der mangler også et grundlag for at vurdere, om det udmålte administrationsbidrag dækker BPA-virksomhedens faktiske udgifter til at udføre opgaven

Dansk Erhverv henviser desuden til indsendte høringssvar fra virksomheder på BPA-området og har følgende generelle bemærkninger til lovudkastets dele vedr. BPA-ordningen:

En godkendelsesmodel under socialtilsynet

Dansk Erhverv hilser velkommen, at private virksomheder eller foreninger på BPA-området fremadrettet underlægges godkendelse og tilsyn af socialtilsynet, således at det alene er godkendte virksomheder, der kan varetage arbejdsgiverfunktionen på vegne af borgeren.

En virksomhed skal ikke vurderes på forhold, som den ikke selv har indflydelse på. Dansk Erhverv er derfor enig, når det i de almindelige bemærkninger præciseres, at socialtilsynet ikke skal foretage en vurdering af kvaliteten i den enkelte BPA-ordning, men alene foreningens eller virksomhedens varetagelse af opgaven som arbejdsgiver.

Dansk Erhverv kritiserer, at virksomhederne med forslaget pålægges ekstra omkostninger i forbindelse med tilsynet. Modsat det øvrige socialområde, underlagt lov om socialtilsyn, kan en virksomhed på BPA-området nemlig ikke indregne sine omkostninger i en takst på Tilbudsportalen. Den kommunale praksis er desværre, at mange kommuner i strid med gældende bekendtgørelse reelt ikke medtager alle faktiske omkostninger i udmålingen af administrationshonoraret/administrationsbidrag til virksomheden. Virksomheden har alene et kontraktforhold med borgeren. Forslaget risikerer derfor at medføre store omkostninger.

Dansk Erhverv uddyber synspunktet under afsnittet specifikke bemærkninger.

Bagudbetaling af tilskud til foreninger og virksomheder.

For Dansk Erhverv er det afgørende, at tilskud til ansættelse af en hjælper også anvendes til formålet, jf. den kommunale visitation. Dansk Erhverv peger dog på, at forslaget om bagudbetaling synes unødvendig, da der parallelt indføres en godkendelsesmodel og tilsyn under lov om socialtilsyn.

Dansk Erhverv kritiserer kraftigt, at der i lovudkastet ikke indsættes en overgangsperiode for indførelsen af en bagudbetaling. Det fremgår, at forslaget giver anledning til konsekvensrettelse af udmålingsbekendtgørelsen. Dansk Erhverv ønsker en dialog med Børne- og Socialministeriet herom.

Dansk Erhverv uddyber synspunktet under afsnittet specifikke bemærkninger

Øvre ugentlig arbejdstid for nærtstående i ordninger med kontanttilskud til ansættelse af hjælpere.

Det bør her også præciseres, hvor mange timer om ugen en nærtstående må arbejde, når den nærtstående er ansat af en BPA-virksomhed (en af Socialtilsynet godkendt forening eller privat virksomhed).

Regelforenkling og afbureaukratisering vedrørende hjælpemidler

Dansk Erhverv støtter generelt, at lovforslaget giver kommunalbestyrelsen mulighed for en forenklet sagsbehandling i "enkle og entydige" sager. Det skal dog defineres, hvornår en sag er enkel og entydig.

Dansk Erhverv finder det afgørende, at kommunerne besidder de rette sundhedsfaglige kompetencer til at kunne foretage de rette vurderinger, så borgeren ikke får tildelt et uhensigtsmæssigt hjælpemiddel, der betyder følgevirkninger til gene for den enkelte, og som kan være fordyrende for kommunen i sidste ende.

Dansk Erhverv foreslår, at man i lovforslagets § 113 b sikrer borgeren samme rettighed til frit valg af produkt og leverandør, som det er tilfældet i §112.

Samtidig finder Dansk Erhverv det vigtigt, at kommunerne har blik for innovation og nye produkter indenfor hjælpemiddelsområdet, og ikke kun standardprodukter og laveste pris. Både til gavn for den enkelte bruger, og fordi et udviklingsorienteret hjemmemarked har stor betydning for virksomhedernes eksportpotentiale.

Dansk Erhverv foreslår også, at borgerne i fremtiden skal kunne ansøge og få bevilget et hjælpemiddel via en digital myndighedsfunktion af de mere simple hjælpemidler. (§113a) Fx via et digitalt spørgeskema og en tro-og-love erklæring. Dette vil være forberede hjælpemiddelområdet på

en fremtid, hvor antallet af ældre medborgere stiger markant og samtidig gøre ansøgningsproceduren mere effektiv.

Specifikke bemærkninger

Bemærkninger til lovudkastets § 1, nr. 6

Her bør det præciseres, hvor mange timer om ugen en nærtstående må arbejde, når den nærtstående er ansat af en BPA-virksomhed (en af Socialtilsynet godkendt forening eller privat virksomhed).

Bemærkninger til lovudkastets § 1, nr. 7 – 8

Dansk Erhverv har bakket op om Socialtilsynet siden implementeringen i 2014 og finder det naturligt, at også BPA-området underlægges dette. Dansk Erhverv er enig i en overgangsperiode på 1,5 år og foreslår, at forligskredsen bag lovforslaget forpligter sig til at evaluere loven senest efter 2,5 år.

I forbindelse med indførelsen af en godkendelsesordning bør det desuden præciseres, hvilke arbejdsgiveropgaver BPA-virksomheden har pligt til at udføre. Det skal i den sammenhæng understreges, at borgeren visiteret til en BPA udfører sine arbejdslederopgaver på baggrund af lovgivningen – og ikke qua en uddelegering af arbejdsgiveransvaret fra BPA-virksomheden. Det er borgeren, der overdrager arbejdsgiveropgaver til BPA-virksomheden, men BPA-virksomheden får ikke i den sammenhæng kompetence til at give instruktion og føre kontrol med borgeren.

Uklarheden om hvilke arbejdsgiveropgaver, BPA-virksomheden skal udføre, skaber retlig usikkerhed omkring hvem, der er ansvarlig for handicaphjælperen i en given situation, og samtidig betyder det, at kommunerne ofte ikke udmåler til arbejdsgiveropgaver, som fagforeninger og myndigheder efterfølgende forventer, at BPA-virksomheden er ansvarlig for.

Hvornår er en handicaphjælper fx ansat i BPA-virksomheden, hvis kommunen fx ikke udmåler til, at BPA-virksomheden kan deltage i ansættelsessamtaler? Hvornår overgår arbejdsgiveransvaret med andre ord fra BPA-borgeren til BPA-virksomheden?

Hvem er ansvarlig for handicaphjælperens arbejdsmiljø, når kommunen ikke har udmålt til løbende instruktion og kontrol med arbejdsmiljøet, og/eller BPA-borgeren ikke har overdraget instruktions- og kontrolbeføjelse til BPA-virksomheden?

Kommunernes udmåling modsvarer en forventning om, at BPA-virksomheden kun skal varetage administrative arbejdsgiveropgaver (udarbejdelse af ansættelsesbeviser og udbetaling af løn), mens fagforeninger og myndigheder ofte har en forventning om, at BPA-virksomheden udfylder den fulde arbejdsgiverrolle.

Det er naturligvis en uholdbar situation, og det er derfor vigtigt, at det fremgår tydeligt af lovgivningen, hvilke arbejdsgiveropgaver BPA-virksomheden skal udføre, have kompetence til at udføre og betaling for at udføre.

Bemærkninger til lovudkastets § 1, nr. 9 og § 2, nr. 14

Dansk Erhverv mener, at forslaget om bagudbetaling kan medføre endog store ændringer i markedet for virksomheder på BPA-området. Dansk Erhverv mener, at hensynet bag forslaget i stedet dækkes et andet element i lovudkastet, nemlig godkendelsesmodellen (socialtilsynet).

Dansk Erhverv kritiserer, at virksomhederne med forslaget pålægges ekstra omkostninger i forbindelse med tilsynet. Modsat det øvrige socialområde (med både kommunale og private leverandører underlagt lov om socialtilsyn), kan en virksomhed på BPA-området ikke indregne sine omkostninger i en takst på Tilbudsportalen.

Problemet forstærkes af, at mange kommuner reelt ikke lever op til udmålingsbekendtgørelsen i forhold til virksomhedens betaling for varetagelse af arbejdsgiveropgaverne. Det fremgår af de gældende regler, at tilskuddet til virksomheden for at administrere en ordning skal ske på baggrund af en konkret udmåling (*BEK nr. 647 af 25/06/2012*) af virksomhedens opgaver. I stedet opererer en række kommuner med endog meget lave faste administrationstakster til virksomhederne, der reelt ikke afspejler virksomhedernes omkostninger.

Dansk Erhverv vil derfor:

- Anmode om en konkret overgangsperiode (i lighed med bestemmelserne vedr. socialtilsynet), som drøftes med erhvervslivets repræsentanter i forbindelse med rettelsen af udmålingsbekendtgørelsen.
- Anmode Folketingets partier om, at denne del af forslaget evalueres 1,5 år efter ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 13 – 14

Vedr. § 113 a

Dansk Erhverv støtter generelt, at lovforslaget giver kommunalbestyrelsen mulighed for en forenklet sagsbehandling i "enkle og entydige" sager. Det vil lette unødigt administration og forkorte sagsbehandlingen. Dansk Erhverv finder det samtidig positivt, at den forenklede sagsbehandling skal ske med afsæt i ansøgning, således at kommunalbestyrelsen ikke blot selv kan vælge et standardsortiment.

I den forbindelse er vigtigt, at det bliver defineret hvilke sager, der kan betragtes som enkle og entydige. Samt at sikre at kommunen altid vælger §112 om individuel vurdering i de tilfælde, hvor ansøgningen er utilstrækkelig, således at den enkelte borger bevilges det for vedkommende rette produkt baseret på en konkret og individuel vurdering.

Vedr. § 113 b

Dansk Erhverv er positive overfor indførelse en ny § 113 b som giver mulighed for støtte til hjælpemidler ved et midlertidigt behov.

Dansk Erhverv foreslår, at man i lovforslagets § 113 b sikrer borgeren samme rettighed til frit valg af produkt og leverandør som det er tilfældet i §112 – da et midlertidigt behov kan være længerevarende og udfordringerne for den enkelte lige så væsentlige og individuelle i den periode, som det gør sig gældende for mennesker med et varigt behov.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Rasmus Larsen Lindblom
Velfærdspolitisk fagchef

Børne- og Socialministeriet
Specialkonsulent Tina Hansen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dansk Industri
Confederation of Danish Industry

DI's høringssvar vedrørende revidering af serviceloven

DI har den 13. januar 2017 modtaget høring over udkast til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.).

Vi takker for muligheden for at afgive bemærkninger. Nedenstående er DI's bemærkninger til udkastet:

DI finder overordnet, at der er tale om et afbalanceret forslag til revidering, der, hvis det implementeres efter hensigten, er positivt for både brugere, kommunerne og de private leverandører på området.

Generelt er det positivt for borgerne, at man i formålsbestemmelserne lægger øget vægt på forebyggelse og rehabilitering, da det kan være med til at sikre mennesker med et behov for hjælpemidler de samme muligheder som før deres funktionsnedsættelse.

Vedrørende §112

Vi støtter, at man med det nye lovforslag bibeholder principperne i hjælpemiddelbestemmelserne i paragraf §112, især med bevarelsen af den konkrete, individuelle vurdering, der kan sikre den enkelte borger det rigtige produkt.

Det er vigtigt for brugere af eksempelvis stomi- og kontinensprodukter at have adgang til en bred vifte af produkter. Der findes ikke ét standardprodukt, der passer til alles behov.

Det er derfor væsentligt, at der i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret, individuel vurdering af den enkelte borgers behov.

Vedrørende §113a

Der indføres en ny §113a, som giver kommunalbestyrelsen mulighed for i "enkle og entydige" sager at foretage en forenklet sagsbehandling. Det er umiddelbart positivt, at det skal ske på baggrund af den indgivne ansøgning. Det er dog væsentligt at definere, hvilke sager der anses for enkle og entydige, samt at man sikrer, at kommunen altid vælger §112 i de tilfælde, hvor ansøgningen er utilstrækkelig, således at den enkelte borger bevilges det rette produkt, baseret på en konkret og individuel vurdering.

Det er positivt, at den forenkledede sagsbehandling skal ske med afsæt i ansøgningen, og at den nye paragraf betyder, at kommunalbestyrelsen ikke blot selv kan vælge et standard-sortiment.

DI er dog bekymrede for, hvad der sker i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelsen gør brug af §113a, men hvor ansøgningen er utilstrækkelig eller mangelfuld, hvis dette kan betyde, at kommunen blot tilbyder det billigste produkt med flere produktprøvninger og sundhedsmæssige konsekvenser for den enkelte borger til følge.

Det udgør samtidig en potentiel retssikkerhedsmæssig udfordring, at borgeren ikke kan påklage brugen af §113a. Dette kan medføre at kommunen nemmere kan omgå den konkrete, individuelle vurdering og udredning, hvis den finder det hensigtsmæssigt.

Det er væsentligt, at der ved brug af §113a stadig gives mulighed for brug af frit valg ligesom i §112, så den enkelte borger altid har mulighed for at vælge alternativ leverandør/produkt.

Vedrørende §113b

DI bakker op om, at der indføres en ny §113b, som giver mulighed for støtte til hjælpemidler ved et midlertidigt behov, da mange brugere af produkterne har oplevet udfordringer med kriteriet om varig funktionsnedsættelse.

Det er positivt, hvis for eksempel borgere med efterveer fra en operation nu kan tildeles en midlertidig bevilling, da disse borgere ellers risikerer at blive fanget mellem behandlingen i regionen og kommunen.

Vi anbefaler, at man i lovforslagets §113b sikrer borgeren samme rettighed til frit valg af produkt og leverandør, som det er tilfældet i §112. Et midlertidigt behov kan være både længerevarende og udfordrende for den enkelte, selv om der ikke er tale om et varigt behov.

Vedrørende 14 ugers varsel og forenklet klagemulighed

DI støtter samtidig, at mennesker med behov for visse ydelser nu gives 14 ugers varsel og forenklet klagemulighed ved frakendelse eller nedsættelse af bevilling. Det er dog uhen-sigtsmæssigt, at brugere af personlige hjælpemidler ikke beskyttes af samme retssikker-hed, da hjælpemiddelbehovet i nogle tilfælde kan være lige så individuelt og livsvigtigt.

Evaluering

På baggrund af ovenstående kommentarer anbefaler DI, at der gennemføres en evalue-ring af den reviderede lovs konsekvenser senest i begyndelsen af 2019.

Med venlig hilsen

Jens Peter Bjerg

Børne- og socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att. Specialkonsulent Tina Hansen, tha@sim.dk og sim@sim.dk

Taastrup 10. februar 2017

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service m.fl.

Dansk Rehab Gruppe, DRG, takker for muligheden for at bidrage til høringen af udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service m.fl.

Nedenfor følger Dansk Rehab Gruppens bemærkninger primært til de dele af lovforslaget som vedrører hjælpemidler, §112 og §113 a og b samt bemærkningerne hertil.

DRG bakker op om lovforslagets overordnede formål og bifalder aftaleparternes ambition om en tydeliggørelse af formålsbestemmelserne med øget vægt på rehabilitering og fremme af inklusion. DRG vil samtidig fremføre, at det overordnede formål altid må bero på konkrete og individuelle vurderinger af den enkelte borgers situation.

Vi vil specielt fremhæve vores opbakning til de fremlagte ændringer ift. §113a og §113b.

DRG deler aftaleparternes opfattelse af behovet for regelforenklinger og afbureaukratiseringer, som gavner alle parter. Ift. §113a vil vi fremføre behovet for en nærmere definition af hvordan "enkle og entydige" sager i praksis vil blive fortolket.

DRG vil på det varmeste bakke op om §113b om den nye mulighed i loven for kommunalbestyrelser til at yde støtte til hjælpemidler eller forbrugsgoder i en tidsbegrænset periode til personer med midlertidigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. DRG noterer sig dog, at en sådan støtte vil ske som naturalhjælp, hvilket betyder, at det frie produkt- og leverandørvalg sættes ud af kraft. DRG vil opfordre til at lovforslaget ændres, således at også borgere med et midlertidigt behov får det frie valg for produkter, på samme vilkår som alle andre borgere.

Fra Dansk Rehab Gruppe stiller vi os til rådighed for en videre dialog omkring lovforslaget.

Dansk Rehab Gruppe skal endvidere anmode om at blive tilføjet den eksisterende høringsliste med henblik på kommende høringer.

Venlig hilsen

Dansk Rehab Gruppe
direktør Morten Rasmussen

Morten Rasmussen, direktør for DRG, tlf.: 2738 7832, mr@rehabgroup.dk

DRG repræsenterer ca. 80 medlemsvirksomheder indenfor hjælpemidler og velfærdsteknologi, der opererer på både det danske og udenlandske marked. Branchens eksport udgør omkring 2/3 af den samlede produktion. DRG er ansvarlig for Health & Rehab Scandinavia, Skandinavien største messe indenfor hjælpemiddelområdet.

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Att.: Specialkonsulent Tina Hansen

Toldbodgade 19 B · DK 1253 København K · T 7010 1099 · ds@socialraadgiverne.dk · www.socialraadgiverne.dk · CVR DK 6335 6018

Hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Dansk Socialrådgiverforening (DS) takker for muligheden for at afgive hørings svar til lovforslaget, jf. høringsbrev af 13. januar 2017.

Generelle kommentarer til forslaget og baggrunden for forslaget

DS glæder sig over, at efterårets politiske aftale om revision af Servicelovens voksenbestemmelser nu er på vej mod en udmøntning. Overordnet er DS positiv overfor de fremlagte ændringer, og takker for inddragelsen omkring udformningen af grundlaget for aftalen, via den af Ministeriet nedsatte følgegruppe.

DS glæder sig over, at forslaget bl.a. tydeliggør, at formålet med loven er en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der skal modsvare borgerens behov, samt styrke borgernes selvstændighed og inklusion i samfundet, herunder når behovet er der, at tilbyde borgerne kompensation, omsorg og pleje.

DS savner tre ting ved lovforslagene, styrket tværsektorielt samarbejde, yderligere forenklinger af regelsæt og styrket fokus på tillidsskabende initiativer imellem borgere, fagprofessionelle og lovgivere.

Forslagene favner ikke behovet for at opstille lovfæstede krav om et *styrket tværsektorielt samarbejde* omkring og med udsatte voksne - eksempelvis ret til socialfaglig udredning og handleplan for alle. I stedet fastholder og cementerer forslagene, at det er en forudsætning for at modtage hjælp efter serviceloven, at der ikke kan ydes hjælp efter andre sektors lovgivning. Dvs. at hjælp og støtte efter den sociale sektors lovgivning er entydig subsidier til hjælp og støtte efter andre sektors lovgivning, f.eks. er det derved let at henføre socialt udsatte borgere til primær støtte via beskæftigelseslovgivningen, selv om faglighed og værktøjer er placeret i socialektoren. DS finder, at sociale problemer, der "strækker sig" over flere forvaltninger, er en af de største udfordringer i forhold til at sikre ordentlige faglige indsatser for nogle af de allermost udsatte mennesker i Danmark. De

pågældende borgere bliver alt for let kastebolde og kan løbe spidsrod imellem sektorer, der kæmper om at friholde sig fra et handle- og behandlingsansvar.

DS' vurdering er, at forslagene kun letter bureaukratiet omkring serviceloven en smule, og DS havde gerne set flere forenklinger af love, bekendtgørelser, m.v.

DS vurderer endvidere at trods enkelte styrkelser af borgernes klagemuligheder og oprettholdelse af en række lovbestemte rettigheder, rummer forslagene ikke en styrket balance imellem borgernes oplevede behov og ønske om inddragelse, medarbejderens mulighed for at samarbejde fagligt og etisk optimalt, samt myndighedernes krav om at kunne styre budgetter via større frihed til økonomisk faglige prioriteringer.

DS anbefaler, at Folketinget allerede nu aftaler en opfølgning på herværende revision, og ministeriet får ligeledes behov for at understøtte og følge implementeringen af revisionen tæt. En opfølgning bør have fokus på brugen af de nye initiativer som indføres med revisionen, samt udviklingen af kommunernes serviceniveau. Det bliver centralt at understøtte og sikre et investeringsperspektiv omkring indsætterne, og dermed forebygge at kortsigtede besparelser rammer den enkelte handicappede eller udsatte borger som følge af forringelser i den enkelte kommunes serviceniveau.

Konkrete kommentarer til forslaget

DS finder at det er en vigtig styrkelse af borgernes retssikkerhed, at der foreslås indført en minimumsvarsel med opsat virkning på 14 uger i forhold til servicelovens §§ 95, 96, 98, 114, samt §§ 32, 36 og 42.

DS anbefaler, at en minimumsvarsling med opsat virkning på 14 uger også bør gælde frakendelse eller nedsættelse af omfattende socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85.

DS anbefaler, at Ankestyrelsen tildeles kompetence til at forlænge den opsættende virkning, såfremt en klagesag med varsling ikke kan nå at behandles inden varslingsperioden er udløbet. Det begrundet ved, at ikke alle klagesager kan forventes færdigbehandlet inden varslingsperiodens udløb.

Med venlig hilsen

Majbrit Berlau
Formand, Dansk Socialrådgiverforening

Danske Handicaporganisationer

Til Børne- og Socialministeriet
Att.: Tina Hansen
E-mail: tha@sim.dk og sim@sim.dk

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 13. februar 2017
Sag 16-2016-00824 – Dok. 289557/mmh_dh

Danske Handicaporganisationer (DH) hørings svar til ændring af lov om social service (forenkling af servicelovens voksenbestemmelser)

DH har modtaget lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område – også i daglig tale kaldet forenkling af servicelovens voksenbestemmelser – i høring. DH takker for muligheden for at komme med bemærkninger.

DH er meget tilfredse med, at der efter et langt forløb om forenkling af servicelovens voksenbestemmelser, er landet en politisk aftale, som dette lovforslag udmønter. Overordnet set er DH positive over for de ændringer som lovforslaget medfører. DH takker for inddragelsen i følgegruppen i den afsluttende fase af forløbet.

Arbejdet med forenkling af serviceloven, har som nævnt i bemærkningerne, taget udgangspunkt i kommuneøkonomiaftalerne for 2014, 2015 og 2016. DH har under hele forløbet påpeget det u hensigtsmæssige i, at en forenkling har taget udgangspunktet i kommunernes mulighed for økonomisk styring. Dette har DH også påpeget på møderne i følgegruppen. DH mener, at forenklinger af servicelovens voksenbestemmelser bør tage udgangspunkt i hvordan den bedst mulige sociale indsats tilrettelægges, med udgangspunkt i faglighed.

DH er helt enige i, at serviceloven skal give borgeren en helhedsorienteret og sammenhængende indsats, der er tilrettelagt ud fra en konkret, individuel vurdering. DH mener, at dette kræver sammenhæng på tværs af sektorer (beskæftigelseslov, sundhedslov og uddannelseslov). Herunder at der arbejdes med 'En borgere en plan'. Det lå desværre uden for følgegruppens kommissorie at adressere dette behov nærmere.

DH anbefaler på det kraftigste, at Børne- og Socialministeriet tager initiativ til i samarbejde med øvrige relevante ministerier, at arbejde videre med at skabe en

sammenhæng i indsatserne på tværs af sektorerne. En sammenhængende indsats med borgeren er i centrum, da det er altafgørende at borgeren er med til at sætte egne mål og definere udviklingspotentialer, for at indsatser får succes. Herudover er det vigtigt, at forebyggelse og udvikling bør ske på baggrund af en langsigtet vurdering (investering) i den enkelte borger. Dette perspektiv er der desværre ikke altid plads til med de økonomiske rammer kommunerne skal arbejde inden for. Ligesom en helhedsorienteret indsats bør tage udgangspunkt i Handicapkonventionen.

DH har følgende specifikke bemærkninger til lovforslaget:

Specifikke bemærkninger

§ 1 og § 81: Ændring af formålsbestemmelsen	3
<i>Rehabilitering</i>	3
<i>Kompensationsprincippet</i>	4
<i>Øvrige bemærkninger til formålsbestemmelsen</i>	4
§ 3 a: Varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven	5
Kapitel 15 a – Tidlig, forebyggende indsats	6
<i>Tidlig, forebyggende indsats</i>	6
<i>Målgruppen for en tidlig, forebyggende indsats</i>	7
§ 82 a: <i>Gruppebaserede tilbud</i>	8
§ 82 b: <i>Individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte</i>	9
§ 82 c: <i>Sociale akuttilbud</i>	10
§ 82 d: <i>Tilbud etableret i samarbejde med frivillige</i>	10
Ændringer på BPA-området	10
<i>Mulighed for at bruge § 95 stk. 3 til overvågning</i>	10
§ 95 stk. 3: <i>Øvre ugentlig arbejdstid for nærtstående i BPA-ordningen</i>	11
§ 95 stk. 4 og § 96 stk. 2: <i>Godkendelsesordning for firmaer og virksomheder der varetager arbejdsgiveransvaret for BPA-ordningen</i>	11
§ 96 a: <i>Bagudbetaling af tilskud til foreninger og virksomheder, der varetager arbejdsgiver funktionen for BPA-ordningen</i>	12
§ 100: Forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen	12
Fælles bestemmelser for hjælpemidler og forbrugsgoder	13
§ 113 a: <i>Forenklet sagsbehandlingsprocedure ved ansøgning om hjælpemidler og forbrugsgoder</i>	13
§ 113 b: <i>Midlertidig støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder</i>	14
Klage over boformlederens afgørelse om optagelse og udskrivning i kvindekrisecentre og forsorgshjem Fejl! Bogmærke er ikke defineret.	
Lov om retssikkerhed og administration på det Sociale område	15

§ 1 og § 81: Ændring af formålsbestemmelsen

Rehabilitering

Det fremgår af bemærkningerne til punkt 2.1.2, at der med ændring af formålsbestemmelsen ønskes øget vægt på rehabilitering. Det fremgår endvidere af de specifikke bemærkninger til nr. 1 s. 49, at der med tilføjelsen af 'den enkeltes mulighed for at udvikle sig', menes en positiv udvikling i form af habilitering og rehabilitering. DH bemærker dog, at hverken ordet habilitering eller rehabilitering fremgår direkte af formålsparagraffen.

DH mener, at det er en god idé også at fremhæve både habilitering og rehabilitering blandt andre øvrige formål i formålsparagraffen. Her er det vigtigt, at der benyttes den samme definition af rehabilitering som på andre sektorområder. Med rehabilitering er der tale om en tværgående indsats, der både kan omfatte sundhedsfaglige og uddannelses- og beskæftigelsesrettede indsatser. DH finder det derfor helt essentielt, at der på tværs af sektorer arbejdes med det samme begreb, så der ikke opstår tvivl om indholdet af den rehabiliterende indsats. Af de specifikke bemærkninger til nr. 1 s. 49 fremgår definition af begrebet rehabilitering, som på enkelte punkter ligger sig op af hvidbogens definition, men på andre fraviger.

DH anbefaler, at hvidbogens definition af rehabilitering skrives ind i bemærkningerne under punkt 2.1.2, samt bliver den definition der bruges i de specifikke bemærkninger til nr. 1, således at det bliver tydeligt at det er denne definition af rehabilitering der tænkes på, når der i den sociale indsats ønskes en større vægtning af rehabilitering. Dette for at fremme at der arbejdes ensartet med begrebet rehabilitering på tværs af sektorer.

"Rehabilitering er en målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces mellem en borger, pårørende og fagfolk. Formålet er, at borgeren, som har eller er i risiko for at få betydelige begrænsninger i sin fysiske, psykiske og/eller sociale funktionsevne, opnår et selvstændigt og meningsfuldt liv. Rehabilitering baseres på borgerens hele livssituation og beslutninger og består af en koordineret, sammenhængende og vidensbaseret indsats". ("Hvidbog om rehabiliteringsbegrebet - Rehabilitering i Danmark" (2004))

Kompensationsprincippet

Af bemærkningerne til punkt 2.1.3 fremgår det, at et af formålene med serviceloven, er at yde kompensation. Det er DH helt enige i. Kompensationsprincippet er et af de vigtigste principper i dansk handicappolitik.

DH mener, at der er behov for en uddybning af, hvad der ligger i kompensationsprincippet. I drøftelserne af ændringerne af serviceloven oplever DH, at kompensation ofte ligestilles med passiv støtte og sættes i modsætning til borgerens udvikling. Det mener DH er en helt forkert opfattelse af kompensationsprincippet. Kompensation er netop det fundament der skal til, for at borgerne kan udvikle sig. Hvad enten der er tale om et hjælpemiddel eller personlig og praktisk hjælp eller socialpædagogisk støtte, så handler det om, at borgere med handicap kompenseres for deres funktionsnedsættelse de har, så de kan leve et liv på lige fod med andre, herunder udvikle sig. I den forbindelse er det vigtigt at udvikling ses meget bredt. Udvikling handler bl.a. om at opnå øget livskvalitet. Udviklingspotentialet kan ikke alene måles i forhold til arbejdsmarkedstilknytning.

DH anbefaler, at kompensationsprincippet udfoldes i bemærkningerne med fokus på, at kompensationsprincippet netop er det fundament der gør, at både rehabilitering, habilitering, udvikling og inklusion i samfundet kan lade sig gøre.

DH anbefaler, at følgende formulering fra Det Centrale Handicapråds pjece: "Dansk Handicappolitiks Grundprincipper" (2005), indskrives i bemærkningerne:

"Kompensationsprincippet indebærer, at samfundet tilbyder mennesker, som har en funktionsnedsættelse, en række ydelser og hjælpeforanstaltninger med det formål at afhjælpe eller begrænse konsekvenserne af den nedsatte funktion mest muligt. Kompensationen skal – så langt som det overhovedet er muligt – forhindre og forebygge de situationer, som begrænser udfoldelsesmuligheder for personer med en funktionsnedsættelse. Kompensationsprincippet er en helt afgørende brik i bestræbelsen på at skabe lige muligheder. Ideen med kompensationsprincippet er at skabe et så lige udgangspunkt som overhovedet muligt. Kompensation er ikke privilegier eller positiv særbehandling, men et forsøg på at udjævne et ulige udgangspunkt."

Øvrige bemærkninger til formålsbestemmelsen

DH finder det meget positivt, at inklusion i samfundet er indskrevet som et selvstændigt punkt 4 under formålet. I den forbindelse **finder DH det relevant**, at nævne Handicapkonventionens artikel 19.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til punkt 2.1.2, at ministeriets overvejelser om ændring af formålsbestemmelsen endvidere bygger på, at: *"Endelig fremgår intentionen med serviceloven heller ikke tilstrækkelig tydeligt."*

DH er i tvivl om, hvad der menes med denne sætning. Hvilken intention er det, der ikke i dag fremgår tydeligt af formålsparagraffen?

DH anbefaler, at alle 4 handicappolitiske principper nævnes i bemærkningerne og ikke kun i de specifikke bemærkninger til nr. 1. Derudover bør Handicapkonventionen nævnes begge steder.

Det fremgår af de specifikke bemærkninger til nr. 4, at: *"I de særlige tilfælde, hvor borgerene har nedsat funktionsevne i et sådan omfang, at de næppe vil kunne klare en selvstændig tilværelse uden særlig støtte og uden for de særlige botilbud, vil hovedformålet være omsorg, behandling og pleje, og herudover støtte til at forbedre den enkeltes livsudfoldelse f.eks. gennem tilbud om samvær og aktiviteter med andre."* (s. 53)

DH mener, at formuleringen er misvisende, da den antyder at nogle mennesker med omfattende handicap ikke har mulighed for at udvikle sig. Det er DH ikke enige i. Alle mennesker kan udvikle sig under de rigtige forudsætninger og det er vigtigt at også tilbud til borgere med omfattende handicap har fokus på den enkeltes udvikling jf. formålsparagraffen.

DH anbefaler, at ovenstående sætning ændres, således at det fremgår at: *"... vil hovedformålet være udvikling, omsorg, behandling og pleje..."*.

§ 3 a: Varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven

DH er meget positive over for forslaget om minimumsvarsel med opsat virkning på 14 uger i forhold til servicelovens §§ 95, 96, 98, 114, samt §§ 32, 36 og 42. DH ser indførelsen af varsling som en klar styrkelse af borgernes retssikkerhed.

Af bemærkningerne til punkt 2.11.3 fremgår det, at det med fast track i Ankestyrelsen skal *"tilstræbes, at klagesager er afgjort inden udløbet af varslingsperioden"*. Det er helt essentielt, at den fast track der oprettes i Ankestyrelsen til behandling af klagesager hvor der

er benyttet varsling, reelt kan nå at behandle sagerne inden varslet udløber. Ellers er der ikke tale om en reel styrkelse af borgerens retssikkerhed.

DH mener, at det skal sikres at klagesagen er færdigbehandlet inden varslingsperiodens udløb, ikke kun 'tilstræbes'. Ellers mister varslingen med opsat virkning delvist sin betydning.

DH anbefaler, at Ankestyrelsen får pligt til at forlænge den opsættende virkning, såfremt en klagesag med varsling ikke kan nå at behandles inden varslingsperioden er udløbet.

DH mener, at minimumsvarsling også bør gælde frakendelse eller nedsættelse af omfattende socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. En frakendelse eller nedsættelse af omfattende socialpædagogisk støtte, har lige som de øvrige ydelser omfattet af lovforslaget også særlig indgribende betydning for den enkelte borger, der vanskeligt lader sig genoprette. I en sag fra Ombudsmanden nedsættes støtten efter § 85 fra 63 timer om ugen til 22 timer om ugen for en kvinde med alvorlig hjerneskade. Dette havde negative konsekvenser for kvindens udvikling.

http://www.ombudsmanden.dk/find/nyheder/alle/hjerneskadet_kvinde/

DH anbefaler, at også omfattende støtte efter servicelovens § 85 omfattes af minimumsvarsling med opsat virkning på 14 uger.

Kapitel 15 a – Tidlig, forebyggende indsats

Tidlig, forebyggende indsats

Det fremgår af bemærkningerne til punkt 2.2.2, at det med ændringerne af serviceloven ønskes, at tydeliggøre og udvide kommunalbestyrelsernes mulighed for at sætte ind med tidlige, forebyggende indsatser. DH er meget enige i, at tidlige, forebyggende indsatser kan være med til at bremse forværring af en funktionsnedsættelse og hilser derfor initiativet velkomment.

DH havde gerne set, at der var tale om en skal-bestemmelse frem for en kan-bestemmelse, når det gælder den tidlige, forebyggende indsats. DH kan være bekymrede for, at de forebyggende indsatser ellers vil være meget ujævnt fordelt på tværs af landets kommuner og at det bliver kommuneafhængigt om, hvorvidt der tages hånd om en funktionsnedsættelse inden den forværres.

Det har i arbejdet med forenkling af serviceloven været klart, at der var tale om en udgiftsneutral øvelse. DH vil i den forbindelse nævne, at en tidlig, forebyggende indsats kan være økonomisk fordelagtigt for kommunerne på den lange bane. Det er derfor ærgerligt, at der i arbejdet ikke kan ses på en økonomisk gevinst på den lange bane. En investering i tidlige og forebyggende indsatser nu, kan betyde økonomisk gevinst på den lange bane.

Målgruppen for en tidlig, forebyggende indsats

DH har vanskeligt ved at se hvilken målgruppe der er tale om ift. de tidligt, forebyggende indsatser. Det fremgår af bemærkningerne til punkt 2.2.3, at der er tale om borgere der ellers ikke er berettiget til hjælp efter serviceloven. Samtidig fremgår det, at borgere der er berettiget til hjælp efter serviceloven også kan gøre brug af tilbuddene.

DH anbefaler, at der i bemærkningerne gives eksempler på, hvilke borgere der er tale om, som i dag ikke er berettiget til hjælp efter serviceloven og dermed er i målgruppen for en tidlig, forebyggende indsats. Samtidig skal det fremstå helt tydeligt, at borgere der er berettiget til anden hjælp efter serviceloven ikke kan henvises til disse tilbud, som eneste afhjælpning af behovet. Det fremgår bl.a. af de specifikke bemærkninger s. 57, at tilbuddene der kan henvises til fx er Dansk Blindesamfunds konsulentordning eller mestringskurser for borgere med ADHD. Disse borgere vil efter DH's opfattelse formegentlig være berettiget til hjælp efter serviceloven, ud over at de kan have gavn af de konkrete tilbud der drives af frivillige foreninger. DH mener derfor ikke at disse eksempler er specielt velegnede til at illustrere hvem den 'nye målgruppe' er.

Det fremgår af bemærkningerne til punkt 2.2.3, at kommunalbestyrelsen kan "*vælge at afhjælpe en borgers behov for støtte ved at henvise til tidlig, forebyggende indsats.*" (s. 18)

DH mener ikke, at denne formulering kan stå alene. Det antydes hermed, at en borger til hver en tid kan henvises til en tidlig, forebyggende indsats, uanset at behovet er større. DH har eksempler på, at personer med sindslidelse, som ringer og søger kommunen om hjælp, får afslag i telefonen. Her kan DH være bekymrede for, at de nu alene henvises til en tidlig, forebyggende indsats, uden at deres behov afdækkes ordentligt. **DH ønsker at sikre**, at der ikke kan ske en glidning, hvor borgere kan risikere at få tildelt denne type hjælp i stedet for en mere omfattende indsats efter servicelovens bestemmelser.

DH anbefaler, at sætningen efterfølges af en uddybning om, at borgeren altid skal have den indsats, som borgeren ud fra en konkret, individuel vurdering har behov for. Ligesom det skal være tydeligt, at et gruppebaseret tilbud ikke kan erstatte en individuel indsats, hvis det er den individuelle indsats der opfylder borgerens behov.

DH har noteret sig, at der i arbejdet med serviceloven, ikke har været opbakning til at indfører en klagemulighed, hvis den enkelte henvises til en tidlig, forebyggende indsats. Borgeren skal dermed søge om en specifik ydelse i serviceloven, for at opnå en klagemulighed. **DH må understrege**, at ikke alle borgere kender servicelovens tilbud så de kan søge et specifikt tilbud, for at få en klagemulighed.

DH anbefaler, at det fremgår af bemærkningerne, at kommunerne ifølge vejledningsforpligtelsen, har en forpligtelse til at rådgive og vejlede borgeren. Dette omfatter også at gøre opmærksom på konkrete ydelser i serviceloven, som kan være relevant for den enkelte.

Det fremgår af bemærkningerne til punkt 2.2.3, at: *"Dermed gøres det også klart for borgerne, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at afhjælpe mindre behov på denne måde, samt at en social indsats ikke altid er ensbetydende med en individuel indsats".* (s. 19)

DH mener, at denne sætning er misvisende. Det ligger implicit i sætningen, at borgeren altid beder om mere end borgeren har behov for. Mange borgere ved ikke nødvendigvis hvilken hjælp de kan få og kender ikke servicelovens specifikke bestemmelser, når de henvender sig til kommunen om hjælp. Når kommunen argumentere på en faglig og ordentlig måde, kan de fleste borgere forstå en afgørelse eller anvisning om hjælp.

DH mener, at sætningen bør slettes, da den ikke bidrager til andet end mistænkeliggørelse af borgeren. En tydelig beskrivelse af målgruppen, bør være tilstrækkelig til at understrege pointen med, at kommunerne kan tilbyde borgere, der ellers ikke er berettiget til hjælp, en tidlig, forebyggende indsats.

§ 82 a: Gruppebaserede tilbud

DH mener, at gruppebaserede tilbud kan være godt i mange sammenhænge. Det er dog vigtigt altid at vurdere hvorvidt en borger rent faktisk profiterer af et gruppebaseret tilbud frem for et individuelt – også når det handler om en tidlig, forebyggende indsats. Særligt når borgere der er visiteret til anden hjælp også kan benytte tilbuddene. Handler borgerens udfordring eksempelvis om ikke at kunne organisere hverdagen hjemme, kan det være en fordel at støtten gives i hjemmet, så borgeren er i den ramme som det hele drejer sig om.

DH anbefaler, at det af bemærkningerne fremgår, at der altid skal tages stilling til om et gruppebaseret tilbud afhjælper det behov borgeren har. Der kan med fordel gives eksempler

på hvornår et gruppebaseret tilbud ikke giver mening. Fx kan en person med hjerneskade, der let bliver afledt af det der foregår omkring dem, hvis de påvirkes for meget af lyd eller mister overblikket, når der er mange sammen, ikke profitere af et gruppebaseret tilbud.

Det fremgår af bemærkningerne til punkt 2.2.2, at:

”Det vurderes, at det er gruppebaserede tilbud om socialpædagogisk bistand, der i dag ydes efter servicelovens § 85, og de uvisiterede aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104, der er relevante i denne sammenhæng, idet disse tilbud bør kunne gives på et tidspunkt, hvor borgeren endnu ikke er berettiget til visiterede ydelser efter serviceloven, fordi funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer endnu ikke er så omfattende, som det kræves i loven som forudsætning for hjælp” (s. 18)

Endvidere fremgår det af de specifikke bemærkninger til § 82at:

”Forslaget omfatter tilbud i form af gruppebaseret socialpædagogisk bistand, som efter gældende ret etableres efter servicelovens § 85 om socialpædagogisk bistand, hvor målgruppen er snævrere end efter den foreslåede § 82 a.” (s. 54f)

DH mener, at det er uklart hvorvidt de gruppebaserede tilbud efter § 85 og de uvisiterede aktivitets- og samværstilbud efter § 104 med denne bemærkning flyttes fra at være en skalbestemmelse til en kan-bestemmelse. Hvis dette er tilfældet, finder DH det meget uhensigtsmæssigt.

DH anbefaler, at gruppebaserede tilbud efter § 85 og de uvisiterede aktivitets- og samværstilbud efter § 104 fortsat skal være en del af kommunernes forsyningsforpligtelse, da det ellers vil betyde serviceforringelser i alle de kommuner der vælger ikke at prioritere en tidlig, forebyggende indsats.

§ 82 b: Individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

DH er positive over for muligheden for tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte.

DH mener, at der skal indføres en klagemulighed hvis man visiteres til midlertidig socialpædagogisk støtte.

DH mener, at det skal fremgå tydeligt af bemærkningerne, at borgeren har mulighed for at blive visiteret til længerevarende støtte, hvis det er det der er behov for.

§ 82 c: Sociale akuttilbud

DH er positive over for indførelsen af muligheden for sociale akuttilbud.

DH havde gerne set, at der blev en kommunal forpligtelse til at oprette sådanne tilbud. Gerne i et samarbejde mellem kommuner, såfremt befolkningsandelen med behov for sociale akuttilbud tilsiger dette. Særligt taget i betragtning af den forebyggende funktion som et sådan tilbud giver jf. bemærkningerne til punkt 2.3.2 om de nuværende erfaringer med ordningen.

§ 82 d: Tilbud etableret i samarbejde med frivillige

DH er positive over for at der etableres et stærkt samarbejde med civilsamfundet og frivillige organisationer. Handicaporganisationerne kan i den forbindelse bidrage med gode løsninger.

DH mener, at frivillighed og aktiviteter drevet af foreninger og organisationer i det civile samfund er et godt supplement til den grundlæggende compensation og kan levere 'noget ekstra' – typisk ved at skabe sociale relationer, bygge netværk sikre erfaringsudveksling mellem ligesindede og arrangere aktiviteter som bidrager til sammenhængskraft i et lokalsamfund.

DH vil dog understrege, at det også kræver ressourcer og økonomi at inddrage frivillige, ligesom det er helt essentielt, at civilsamfundet ikke skal pådattes eller overtage kommunale opgaver. Med lovforslaget læges der op til, at der skal løses opgaver, som i højere grad er 'behandlende' og ligner indsatser, som skal afhjælpe forskellige udfordringer, som følger af funktionsnedsættelser eller forstadier til dem. På den baggrund skal man være meget opmærksom på, at det civile samfund som opgaveløser medfører en høj grad af vilkårlighed og divergens i de tilbud der bliver etableret. Endvidere skal der sikres tilsyn og kvalitetskontrol af tilbuddene.

Ændringer på BPA-området

Mulighed for at bruge § 95 stk. 3 til overvågning

Det er et alvorligt problem, at borgere, som har et overvågningsbehov i eget hjem og modtager hjælp efter § 95, som følge af en dom fra vestre landsret og senere principafgørelse 63-15 ikke kan få dækket deres hjælpebehov.

DH har i følgegruppearbejdet foreslået en ændring af § 95 stk. 3 til også at omfatte overvågning af borgerne i eget hjem. Indtil landsretsdømmen har kommunerne fulgt den praksis, at overvågning blev indregnet i den samlede bevilling efter § 95. Alternativet til at ændre § 95, så stk. 3 også omfatter overvågning, vil være at visitere borgerne til botilbud, hvilket er en langt mere indgribende og dyrere indsats. Eller den meget billige løsning hvor borgeren ikke får den hjælp borgeren har behov for og som potentielt kan bringe borgeren i livsfare. Det er DH's vurdering, at der er tale om en lille gruppe af mennesker, der vil have behov for overvågning.

I forbindelse med revisionen af serviceloven blev handicaporganisationerne stillet i udsigt, at man ville søge at finde en løsning jf. tidligere social- og indenrigsminister Karen Ellemanns svar til Folketingets Socialudvalg d. 12. februar 2016 (spørgsmål 160):

"Jeg mener, at der skal findes en løsning i forhold til de berørte borgere. Ministeriet er aktuelt i færd med at overveje løsningsmulighederne, som herefter vil blive drøftet i regi af det netop igangsatte arbejde med reform af servicelovens voksenbestemmelser."

DH vil kraftigt anbefale, at forslaget om at kunne benytte § 95 stk. 3 til overvågning i eget hjem, kommer med i denne revision af servicelovens voksenbestemmelser.

§ 95 stk. 3: Øvre ugentlig arbejdstid for nærtstående i BPA-ordningen

DH forstår ikke helt behovet for, at den øvre arbejdstid på 48 timer pr. uge, skal gælde hvis flere nærtstående deler pasningsopgaven. Det er vigtigt at passe på de pårørende og at den enkeltes maksimale arbejdstid er på 48 timer, men hvis to eller 3 nærtstående deles om opgaven, synes der ikke at være behov for en øvre grænse på 48 timer for de nærtstående tilsammen.

§ 95 stk. 4 og § 96 stk. 2: Godkendelsesordning for firmaer og virksomheder der varetager arbejdsgiveransvaret for BPA-ordningen

DH bakker op om forslaget om, at firmaer og virksomheder der varetager arbejdsgiveransvaret i BPA-ordningen, skal godkendes. Det kan være vanskeligt for en borger at gennemskue hvorvidt et firma eller en virksomhed lever op til de krav der er for at varetage opgaven.

Det er dog afgørende, at man sikrer borgerne tilgang til en bred vifte af aktører af forskellig art – herunder både borgerstyrede foreninger og private firmaer. En bred vifte af valgmuligheder for borgeren kræver, at virksomhederne har det fornødne økonomiske

grundlag, at de kan løse opgaven uden at blive pålagt øgede udgifter, og at tilsynet indrettes, så virksomhederne kan agere med den fornødne fleksibilitet og selvstændighed i opgaveløsningen. I forhold til den detaljerede tilrettelæggelse af tilsynet, bemyndiges ministeren i § 18c stk. 3 til at fastsætte nærmere regler for tilsynet.

DH anbefaler, at ministeriet inddrager et repræsentativt udsnit af BPA-foreninger, private udbydere, erhvervsorganisationer og handicaporganisationer i processen.

En grundforudsætning for, at udbydere kan løse opgaven er, at man sikrer en model for udmåling af tilskud. Virksomhederne er helt afhængige af den udmåling til lønelementer, andre omkostninger og honorarer til varetagelse af arbejdsgiveransvaret, som de enkelte kommuner foretager. I dag opleves, at udbydere har svære vilkår, idet kommunernes udmåling af tilskud er meget forskellig. Fremadrettet vil også omkostningen til godkendelse og tilsyn skulle være en del af denne udmåling. Der er derfor behov for en ensartet udmålingsmodel, så borgere – uanset hvilken kommune de bor i – har mulighed for at overdrage arbejdsgiveransvaret til en forening eller virksomhed.

DH mener, at en udmålingsmodel (som tager udgangspunkt i gældende lovgivning) vil kunne sikre en forenkling og afbureaukratisering, som netop er i tråd med intentionen i forhold til revisionen af serviceloven. DH anbefaler, at der iværksættes en proces med at udarbejde en udmålingsmodel.

§ 96 a: Bagudbetaling af tilskud til foreninger og virksomheder, der varetager arbejdsgiver funktionen for BPA-ordningen

DH anbefaler, at bagudbetalingen sker senest d. 3. sidste hverdag i måneden, så virksomheder og foreninger på BPA-området kan bevare deres likviditet jf. gældende regler om dette. På den måde sikres at virksomheder og foreninger ikke hindres unødigt i at drive virksomhed, samtidig med at formålet om misbrug af midler opnås.

§ 100: Forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen

DH er enige i, at administrationen af merudgiftsydelsen er alt for bureaukratisk og ikke står mål med selve beløbet der udbetales. Når Aarhus kommune bruger 16 % administration på at administrere 1 % af budgettet og borgere modtager afgørelser på 17 sider, har bureaukratiet taget overhånd. DH ser derfor frem til denne forenkling af udmålingssystemet.

DH er ikke enige i, at borgere med høje merudgifter over 2.501 kr. skal dokumentere deres merudgifter. For det første bevilliges merudgifter på baggrund af de forventede fremtidige udgifter og kan derfor i sagens natur ikke dokumenteres. Forventede udgifter kan

sandsynliggøres fx med henvisning til niveauet for tidligere afholdte udgifter. Hvis der skal være tale om dokumentation, vil dette først kunne ske, når året er gået, og borgeren vil derfor være henvist til at disponere i uvished om, hvorvidt en given udgift vil blive kompenseret eller ej. For det andet lader langt de færreste merudgifter sig dokumentere. Eksempelvis når der er tale om befordring i bil, vil den eneste tænkelige dokumentation være fotos/afskrift af kilometertælleren, samt årets kvitteringer for brændstof. Men denne dokumentation kan ikke sige noget om, hvorvidt udgiften opfylder betingelse om, at den skal være nødvendig. Andre udgifter lader sig dokumentere i form af kvitteringer, men heraf kan ikke udledes, hvorvidt de er merudgifter, idet det forudsætter en sammenligning med andre mennesker på samme alder og i samme livssituation, hvilket altid vil være et skøn. Udgifter til håndsrækninger, som kan være alt fra at skifte en el-pære, hjælp til at få overtøj på eller hjælpe med at pakke taske, består af en række mindre udgifter, der heller ikke vil være mulige at dokumentere. Der kan ske en sandsynliggørelse, men aldrig en dokumentation. Desuden vil der være tale om så omfattende et antal bilag, at dette næppe kan betragtes som en af-bureaukratisering af merudgiftsbestemmelsen.

DH anbefaler, at der også for borgere med merudgifter over 2.501 kr., skal være tale om sandsynliggjorte merudgifter.

DH vil understrege, at den regulering der sker af merudgiftsydelsen jf. satsreguleringsprocenten udhuler merudgifterne over tid, idet reguleringen dermed er mindre end pris- og lønudviklingen. DH foreslår at reguleringen efter satsreguleringsprocenten afskaffes, så merudgifterne følger pris- og lønudviklingen og ikke hele tiden ligger lavere end denne udvikling.

Fælles bestemmelser for hjælpemidler og forbrugsgoder

§ 113 a: Forenklet sagsbehandlingsprocedure ved ansøgning om hjælpemidler og forbrugsgoder

DH er positive over for, at sagsbehandlingen for hjælpemidler og forbrugsgoder forenkles og afbureaukratiseres i entydige sager. Det vil være til gavn for både borgere og kommuner.

DH mener, at det samtidig er vigtigt at borgerens mulighed for og adgang til en tilstrækkelig rådgivning og vejledning sikres. Selvom et hjælpebehov er entydigt, kan der være et udvalg af forskellige produkter til rådighed til at afhjælpe den specifikke funktionsnedsættelse. Fx findes der mange forskellige slags høretekniske hjælpemidler eller forskellige stomi-hjælpemidler. For nogle produkter kan der opstå skadevirkninger, hvis borgeren ikke får det rette hjælpemiddel fx katedre. Det er vigtigt at borgeren får det hjælpemiddel der bedst afhjælper borgerens behov, når afgørelsen er truffet.

DH anbefaler, at det tydeligt fremgår af lovforslagets bemærkninger, at en forenklet sagsbehandling af hjælpemidler og forbrugsgoder, ikke er ensbetydende med at borgeren ikke får den nødvendige rådgivning og vejledning til valg af det konkrete hjælpemiddel.

DH mener, at det ved et elektronisk ansøgningsskema, er det vigtigt at skemaet er tilgængeligt for alle. Ligesom det skal være udformet på en sådan måde, at borgeren ikke er i tvivl om hvilke informationer der er nødvendige at skrive, for at kommunen kan træffe den rigtige afgørelse. Borgeren skal hjælpes til at fremkomme med de rigtige og nødvendige informationer. Såfremt borgeren ikke kan anvende et elektronisk ansøgningsskema, skal alternative ansøgningsformer stilles til rådighed.

§113 b: Midlertidig støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder

DH er positive over for forslaget om midlertidige hjælpemidler og forbrugsgoder.

DH mener, at bemærkningerne omkring varigheden af funktionsnedsættelsen i dette forslag er uklare. Det fremgår af bemærkningerne til punkt 2.4.3, at væsentlighedskriteriet skal være opfyldt for at borgeren kan modtage et midlertidigt hjælpemiddel eller forbrugsgode. Samtidig fremgår det af bemærkningerne til punkt 2.4.1, at et af væsentlighedskriterierne er, at hjælpemidlet eller forbrugsgodet i væsentlig grad kan afhjælpe de *varige* følger af funktionsnedsættelsen. Senere fremgår det af de specifikke bemærkninger til § 113b s. 65, at *"det ikke skal være en betingelse for støtte, at funktionsnedsættelsen er varig, men alene midlertidig"*.

DH anbefaler, at det tydeliggøres at der er tale om at hjælpemidlet eller forbrugsgodet skal afhjælpe følgerne af den midlertidige funktionsnedsættelse og ikke en varig funktionsnedsættelse.

Det fremgår af de specifikke bemærkninger s. 65, at bestemmelsen gælder alle typer af hjælpemidler, samt at fritvalgsordningen ikke er gældende, idet der er tale om naturalhjælp. Det fremgår ikke af loven, hvad der anses for et rimeligt tidsinterval på midlertidigheden. I de specifikke bemærkninger s. 66 gives et eksempel på at en borger får stillet en el-scooter til rådighed i 2 måneder.

DH mener, at det vil være hensigtsmæssigt med en grænse for hvor lang en midlertidig periode kan strække sig over. Når det gælder midlertidige hjælpemidler, kan der være en risiko for at hjælpemidlet ikke er tilpasset borgeren i tilstrækkelig grad, da der forventes en

midlertidig periode. Der er derfor behov for, at den midlertidige periode ikke kan strække sig i uendelighed.

DH anbefaler, at der i bemærkningerne i forhold til midlertidige hjælpemidler, sker en præcisering af afgrænsningen i forhold til eksempelvis behandlingsredskaber efter sundhedsloven, da mange af dem, som har et midlertidigt behov kan være i gang med en behandling i sundhedsvæsenet og der på baggrund heraf fortsat kan opstå uklarhed om, hvor ansvaret ligger.

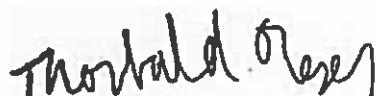
Lov om retssikkerhed og administration på det Sociale område

§ 82 stk. 2: Styrkelse af kommunernes dataindberetning på socialområdet

DH er positive over for, at ministeren kan pålægge kommuner og regioner at lave en handlingsplan for dataindberetning, ved gentagne manglende overholdelse af indberetningsforpligtelsen. Der mangler valide og landsdækkende data på det sociale område og DH finder det meget positivt, at der arbejdes systematisk på at få tilvejebragt god, relevant og dækkende data.

For uddybning af ovenstående kontakt venligst Chefkonsulent Maria Holsaae e-mail: mmh@handicap.dk eller tlf.nr.: 24 45 15 57.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen,
formand

Høringssvar

10-02-2017
EMN-2017-01203
789640
Ida Agnete Dalsjö

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Børne- og Socialministeriets udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område har været sendt i høring hos regionerne, og Danske Regioner har udarbejdet et samlet svar på baggrund af deres bemærkninger.

Danske Regioner har ingen bemærkninger til lovforslaget, der vurderes primært at få direkte betydning for kommunerne i deres myndighedsudøvelse.

Regionerne bemærker, at det er en styrkelse af borgerens retssikkerhed, at der med lovforslaget nu er skabt klagemulighed for borgere på kvindekrisecentre og forsorgshjem i forhold til at klage over afgørelser foretaget af tilbudets ledelse om afslag på optagelser i og udskrivning fra kvindekrisecentre og forsorgshjem.

Danske Regioner har ikke yderligere kommentarer til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Ida Agnete Dalsjö
Konsulent
Center for Sundhed og Sociale indsatser

Børne- og Socialministeriet
tha@sim.dk
sim@sim.dk

VI HJÆLPER HINANDEN

København N, den 3. februar 2017

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m. v.)

Børne- og Socialministeriet har i skrivelse af 13. januar 2017 anmodet om eventuelle kommentarer til ovenstående. I det følgende kommenterer Danske Seniorer de enkelte dele af det fremsendte lovforslag.

Serviceovens formålsbestemmelser.

Formålsbestemmelserne findes i § 1 og § 81, hvor § 1 beskriver lovens generelle formål og § 81 de specifikke formål der gælder for indsatsen overfor personer over 18 år med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse. Danske Seniorer finder, at § 81 på fyldestgørende vis beskriver de formål, man skal forfølge m. h. t. ældre borgere, herunder formuleringer som "Forebygge, at den enkeltes problemer forværres" eller "Understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion"

Derimod virker det ikke som om den generelle formulering i § 1 dækker de formål, der er beskrevet under § 81. Lovforslaget vil indebære, at formuleringen "at udvikle sig" kommer ind 2 gange i den generelle formålsparagraf. Det har Danske seniorer ikke nogen problemer med; men det er, som om man her har glemt folkepensionister, hvor det i høj grad drejer sig om at vedligeholde egne ressourcer og have en værdig alderdom. § 1 bør derfor have en bredere formulering end nu, så man kan se, at der faktisk er tænkt på den ene million borgere, der er folkepensionister, der ikke bare skal udvikle sig, men snarere fastholde ressourcer, så de kan mestre eget liv.

Gruppebaserede og individuelle tilbud om hjælp og støtte og udbygget samarbejde med civilsamfundet

De nye bestemmelser i § 82 a og b, der giver mulighed for en tidlig forebyggende indsats, er absolut et positivt initiativ. Der lægges godt nok op til, at kommunerne selv må beslutte, om de vil komme med tilbudene eller ej, og det bliver interessant at følge, i hvilken udstrækning muligheden vil blive benyttet. En række af tilbuddene kan være gruppebaserede, og der lægges op til at de gerne kan udarbejdes og tilbydes i samarbejde med frivillige og sociale organisationer. Danske Seniorer er indstillet på at gå ind i et sådant samarbejde i de kommuner, hvor der er mulighed for det.

DANSKE SENIORER

Griffenfeldsgade 58
2200 København N
Tlf.: 3537 2422
Fax: 3535 2880
CVR: 10 78 87 14

Arbejdernes Landsbank
Kontonr.: 5301 0273256

info@danske-seniorer.dk
www.danske-seniorer.dk

Kontoret i Sdr. Omme:
Stadion Allé 11
7260 Sdr. Omme
Tlf.: 7534 1217
anj@danske-seniorer.dk

En særlig sårbar gruppe er ældre, der efter et langt samliv mister samleveren. Den statistiske risiko for død, herunder selvmord er meget høj i perioden lige efter dødsfaldet eller skilsmissen. De foreslåede bestemmelser skal gerne kunne anvendes på denne gruppe, hvilket bør nævnes i bekendtgørelse eller vejledning i tilknytning til denne lov.

Sociale akutte tilbud

Forslaget om at etablere akutte tilbud til er en god idé. Ethvert tiltag, der kan lette overgangen fra ophold på en psykiatrisk afdeling til ophold i egen bolig er positivt. Forslaget skal naturligvis ses i samarbejde med øvrige tilbud kommunen kan komme med overfor personer med psykiske problemer. Med det meget begrænsede antal pladser, der er på psykiatriske afdelinger og psykiatriske bosteder, er det vigtigt at fokusere på indsatsen overfor de, der bor i egen bolig.

Midlertidig støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder

Danske Seniorer kan gå ind for, at der skabes mulighed for, at der ydes midlertidig støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder. Det undrer dog, at man efter forslaget kun kan få tilkendt hjælpemiddel eller forbrugsgode én gang i samme tidsbegrænsede periode. Det virker som en fuldstændig overflødig bureaukratisk regel, der endda vil kunne komme i strid med væsentlighedskriteriet, der helt klart bør være det overordnede princip.

Forenklet sagsbehandlingsprocedure ved ansøgning om hjælpemidler og forbrugsmidler

Danske Seniorer finder det oplagt rigtigt, at forenkle sagsbehandlingen ved enkle sager, hvor borgeren får medhold.

Forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen

Forslaget vedrører førtidspensionister. Det er en afvigelse fra "millimeterretfærdighedsprincippet", men vil måske af borgeren føles mere som retsprincip og mindre som almisse. Danske Seniorer har forståelse for dette forslag om forenkling systemet med dækning af merudgifter.

Forslag vedrørende virksomheder og foreninger, der ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner og forslag om højeste tjenestetid. (Forslagene gennemgået under 2.7-2.9 under almindelige bemærkninger)

Danske Seniorer finder, at det er en god idé at indføre en godkendelsesordning for virksomheder og organisationer, der vil varetage arbejdsgiverfunktioner. Det kan være med til at give borgeren en større tryghed i valg af virksomhed eller organisation, og Danske Seniorer har forståelse for, at disse foretagender aflønnes bagud. Forslaget om en højeste arbejdstid for nærtstående i ordninger med kontanttilskud til ansættelse af hjælpere lyder fornuftigt.

Styrkelse af kommunalbestyrelsernes og regionsrådenes dataindberetningspligt på det sociale område og ældreområdet

Både på det sociale område og ældreområdet er det intention at udsende bekendtgørelser, der samler alle indberetningskrav og dermed gør det lettere for kommunalbestyrelserne og regionsrådene at få overblik over indberetningskravene. Desuden får staten øgede beføjelser til at sikre sig valide og rettidige data. Danske Seniorer støtter helt de intentioner, der ligger bag forslaget.

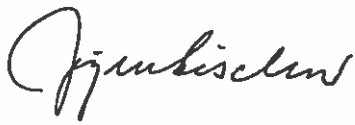
Varsling ved afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven

Forslaget om at indføre et minimumsvarsel på 14 uger ved frakendelse eller nedsættelse af ydelse, der har særlig indgribende betydning for den enkelte borger sammenholdt med at en eventuel anke færdigbehandles

inden for de 14 uger vil indebære en forbedring og øget tryghed hos borgeren, og Danske Seniorer kan derfor klart støtte forslaget.

Danske Seniorer har ingen kommentarer til forslaget om *Klage over boformslederens afgørelse om optagelse og udskrivning*.

Med venlig hilsen

Jørgen Fischer
Landsformand

John Lagoni
Direktør

Til: Rikke Lomholt Olsen (rlo@sm.dk)
Fra: Tina Hansen (tha@sm.dk)
Titel: Svar Danske Ældreråd Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service
Sendt: 14-02-2017 10:03:16
Bilag: 2016-8264 høringsbrev.docx; 2016-8264 høringsliste.docx; 2016-8264 lovforslag.docx;

Fra: Dorthe Neergaard [mailto:dn@danske-aeldreraad.dk]
Sendt: 8. februar 2017 11:39
Til: Tina Hansen
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats .....

Til Børne- og Socialministeriet
Ministeriets sagsnr. 2016-8264

DANSKE ÆLDRE RÅD takker for muligheden for at afgive høringssvar vedrørende ovennævnte lovforslag.
DANSKE ÆLDRE RÅD har ingen kommentarer til forslaget.

Med venlig hilsen

Dorthe Neergaard
Ældrepolitisk konsulent

DANSKE ÆLDRE RÅD

VI ER EN DEL AF
FOLKEBEVÆGELSEN
MOD ENSOMHED

DANSKE ÆLDRE RÅD
Jernbane Allé 54, 3. th.
2720 Vanløse

Tlf.: 3877 0160
Direkte nr.: 3877 0163

Hvis du vil vide mere om DANSKE ÆLDRE RÅD se www.danske-aeldreraad.dk

---

JJ

Social- og Integrationsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til: jurint@sm.dk med kopi til
beb@sm.dk og lla@sm.dk

18. februar 2013

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om socialtilsyn

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

Ved e-mail af 21. januar 2013 har Social- og Integrationsministeriet anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

CVR-nr. 11-88-37-29

Datatilsynet skal udtale følgende:

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

1. Lovforslagets § 3 (Dataansvarlig/databehandler)

E-mail
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

1.1. Det følger af lovforslagets § 3, stk. 1, at socialtilsynene mod betaling af et vederlag, der dækker deres omkostninger, skal kunne tilbyde andre socialtilsyn, kommuner og regionsråd at udføre visse opgaver, som ligger i naturlig forlængelse af funktionen som socialtilsyn.

J.nr. 2013-112-0169
Sagsbehandler
Maiken Bøgelund Bek
Direkte 3319 3226

Af de særlige bemærkninger til bestemmelsen følger det bl.a., at et socialtilsyn skal kunne udføre sagsforberedende opgaver til brug for en anden kommunalbestyrelse eller et regionsråds varetagelse af opgaver i relation til godkendelse og tilsyn med tilbud, der ikke er omfattet af lovforslaget.

Datatilsynet forstår umiddelbart ovennævnte bestemmelse således, at et socialtilsyn i visse situationer kan komme til at optræde som databehandler for kommuner, regionsråd og andre socialtilsyn, jf. persondatalovens § 3, nr. 5.

I den forbindelse skal Datatilsynet anbefale, at det præciseres, i hvilke situationer et socialtilsyn optræder som henholdsvis dataansvarlig og databehandler.

1.2. Uanset hvem der er dataansvarlig for den behandling af personoplysninger, der finder sted i et socialtilsyn, vil det skulle overvejes, om behandlingen skal anmeldes til Datatilsynet i medfør af persondatalovens § 43, og om der skal indhentes en forudgående udtalelse fra tilsynet, jf. lovens § 45.

Det bemærkes, at hvis de enkelte kommuner er dataansvarlige, vil behandlingen af personoplysninger muligvis kunne være omfattet af kommunernes eksisterende anmeldelser hos Datatilsynet. Kommunerne vil dog skulle foretage en vurdering deraf.

1.3. Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på persondatalovens § 42, stk. 2, hvorefter gennemførelse af en behandling af personoplys-

ninger ved en databehandler skal ske i henhold til en skriftlig aftale parterne imellem. Af aftalen skal det som minimum fremgå, at databehandleren alene handler efter instruks fra den dataansvarlige, og at reglerne i lovens § 41, stk. 3-5, ligeledes gælder for behandlingen ved databehandleren.

2. Lovforslagets § 7 (Høring af borgernes opholdskommuner)

Det følger af forslaget § 7, stk. 2, nr. 3, at et socialtilsyn ved varetagelsen af sin tilsynsopgave skal benytte relevante informationskilder, herunder oplysninger om tilbuddet fra de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Af afsnit 2.3.2.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget følger det, at der vil være stor forskel på de mål, som de visiterende kommuner har opstillet for borgerne i et tilbud. Både fordi der er stor forskel på borgernes problemstillinger, og fordi der er forskel på de visiterende kommuners ambitionsniveau med henblik på at ændre borgerens situation.

Endvidere fremgår det, at der i dag ikke findes redskaber som muliggør en ensartet målopfølgning og resultatdokumentation. Det forslås derfor, at der i første omgang ikke stilles krav til formen for socialtilsynenes høring af de visiterende kommuner.

Det står ikke Datatilsynet klart, om der vil blive videregivet personoplysninger efter lovforslagets § 7, stk. 2, nr. 3, herunder hvilke nærmere oplysninger, som vil kunne blive videregivet.

Hvis der vil blive videregivet personoplysninger i medfør af bestemmelsen, skal Datatilsynet anbefale, at Social- og Integrationsministeriet overvejer forholdet til persondataloven.

3. Lovforslagets § 10 (Socialtilsynets underretningspligt)

Det følger af lovforslagets § 10, at hvis socialtilsynet bliver opmærksom på bekymrende forhold i et tilbud, skal socialtilsynet underrette de kommuner, som har ansvar for de enkelte borgeres ophold i tilbuddet i henhold til lov om social service, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, når en sådan underretning er relevant.

Af afsnit 2.3.2.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget følger, at oplysninger, som indgår i en underretning fra socialtilsynet til borgerens opholdskommune, ofte vil omhandle generelle forhold i tilbuddet, men kan også være oplysninger om borgerens rent private forhold.

Det følger endvidere, at Social- og Integrationsministeriet finder, at videregivelse af oplysninger i forbindelse med underretningen er i overensstemmelse med persondatalovens videregivelsesregler i persondatalovens § 8, stk. 3, idet socialtilsynets videregivelse af oplysninger om borgerens rent private forhold

er nødvendig for, at kommunen kan træffe den mest korrekte afgørelse om hjælp og støtte til borgeren.

Endelig følger det, at et socialtilsyns videregivelse af oplysninger til opholdskommunen aldrig må gå ud over, hvad der i det konkrete tilfælde må anses for nødvendigt til brug for opholdskommunens indsats over for borgeren.

Datatilsynet har noteret sig, at der i hvert enkelt tilfælde skal foretages en vurdering af en videregivelses berettigelse, og tilsynet går således ud fra, at der ikke med den foreslåede bestemmelse vil kunne ske videregivelse af personoplysninger i videre omfang, end hvad der er muligt efter reglerne i persondatalovens §§ 6-8.

4. Lovforslagets § 11 (Anonyme henvendelser til socialtilsynene)

4.1. Det følger af lovforslagets § 11, stk. 1, at socialtilsynet skal have et telefonnummer og en e-postadresse, hvortil et tilbuds personale, beboere, pårørende og andre kan henvende sig anonymt om bekymrende forhold i tilbuddet. Socialtilsynet skal oplyse beboere og ansatte om muligheden for at rette henvendelse til socialtilsynet efter denne bestemmelse.

Af persondatalovens § 41, stk. 3, følger det, at en dataansvarlig skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes, samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven.

Det er Datatilsynets opfattelse, at offentlige myndigheder ikke bør opfordre borgerne til at indsende fortrolige eller følsomme personoplysninger via almindelig usikker e-mail. Dette fremgår bl.a. af en informationstekst på Datatilsynets hjemmeside vedrørende datasikkerhed ved offentlige myndigheders anvendelse af såkaldte "sladretjenester", hvortil der henvises.¹

4.2. Ifølge lovforslagets § 11, stk. 3, må kommunen (socialtilsynet) ikke over for tilbuddet eller andre oplyse, at kommunen har modtaget en henvendelse efter stk. 1.

Af de særlige bemærkninger til bestemmelsen følger bl.a., at persondatalovens regler om oplysningspligt efter § 29, stk. 1, og indsigtsret efter § 31, stk. 1, finder anvendelse, når kommunen har registreret en klage over en personligt ejet virksomhed eller et mindre ejet interessentskab, hvor interessenterne er fysiske personer. Persondatalovens § 30, stk. 1 og 2, giver dog mulighed for at fravige §§ 29, stk. 1, og 31, stk. 1, når den registreredes interesse i at få kendskab til oplysninger efter en konkret vurdering findes at burde vige for

¹ Informationsteksten kan findes på Datatilsynets hjemmeside, se følgende link:
<http://www.datatilsynet.dk/offentlig/sikkerhed/datasikkerhed-ved-offentlige-myndigheders-anvendelse-af-saakaldte-sladretjenester/>

afgørende hensyn til private interesser eller kontrol-, tilsyns-, eller reguleringsopgaver. Det skal i den forbindelse vurderes, om oplysningspligten og indsigt retten viger helt eller alene udskydes, indtil sagen er nærmere undersøgt. Det vurderes i den forbindelse, at beskyttelsen af klagers anonymitet ofte er vanskelig at afgrænse tidsmæssig. Ved afgørelse efter § 30, stk. 1 og 2, må den foreslåede § 11, stk. 3 (det lægges til grund, at der menes § 11, stk. 3, og ikke § 10, stk. 3, som anført), ligeledes tillægges betydning.

Af persondatalovens § 2, stk. 1, følger, at regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning, som giver den registrerede en bedre retsstilling, går forud for reglerne i persondataloven. Ifølge forarbejderne til persondataloven følger det omvendt af bestemmelsen, at persondataloven finder anvendelse, hvis regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning giver den registrerede en dårligere retsstilling. Dette gælder dog ikke, hvis den dårligere retsstilling har været tilsigtet og i øvrigt ikke strider mod databeskyttelsesdirektivet.

Det står ikke Datatilsynet klart, om der med lovforslagets § 11, stk. 3, er tilsigtet en fravigelse af persondatalovens regler om oplysningspligt og indsigt ret. Tilsynet skal derfor opfordre Social- og Integrationsministeriet til at præcisere dette.

I tilfælde af at Social- og Integrationsministeriet måtte vurdere, at lovforslagets § 11, stk. 3, udgør en fravigelse af persondataloven, bedes ministeriet beskrive dette i forarbejderne samt redegøre for bestemmelsens overensstemmelse med databeskyttelsesdirektivet.²

5. Lovforslagets § 16 (Tilbuddenes videregivelse af oplysninger)

Det foreslås i lovforslagets § 16, at videregivelse af oplysninger fra et tilbud til socialtilsynet kan ske uden samtykke fra borgeren, når videregivelsen er nødvendig for udførelse af det driftsorienterede tilsyn.

Af afsnit 2.2.2.2. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget følger, at i det omfang videregivelse af oplysninger indeholder oplysninger om borgeres rent private forhold, er videregivelsen omfattet af videregivelsesreglerne i persondatalovens § 8, stk. 3, idet omfang videregivelsen af oplysningerne er nødvendige for, at socialtilsynet kan udøve det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet.

Datatilsynet går herefter ud fra, at der ikke med den foreslåede bestemmelse vil ske videregivelse af personoplysninger i videre omfang, end hvad der er muligt efter reglerne i persondatalovens §§ 6-8.

² Europa-Parlamentet og Rådets direktiv af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (direktiv 95/46/EF).

6. Lovforslagets § 17 (Digital kommunikation)

Det følger af lovforslagets § 17, at social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om kommunikationen mellem socialtilsynet, tilbuddene, kommunerne, regionerne og Socialstyrelsen. Social- og integrationsministeren kan i denne forbindelse fastsætte regler om, at kommunikationen skal foregå digitalt og om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater og digital signatur eller lignende. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om at undtage tilbud helt eller delvis fra digital kommunikation, når særlige omstændigheder taler for det.

I forhold til digital kommunikation skal Datatilsynet understrege, at kommunikation, der omfatter personoplysninger, skal ske med de fornødne sikkerhedsforanstaltninger som krævet efter persondataloven og sikkerhedsbekendtgørelsen.³ Dette indebærer efter Datatilsynets opfattelse, at der ved transmission over det åbne internet af følsomme og eller fortrolige personoplysninger, skal foretages kryptering, jf. sikkerhedsbekendtgørelsens § 14 og udmøntningen heraf i sikkerhedsvejledningen.⁴

7. Lovforslagets § 18 (Tilbudsportalen)

Af lovforslagets § 18, stk. 1 og 2, følger det, at Socialtilsynets skriftlige rapporter skal lægges på tilbudsportalen, og at konklusionerne fra seneste tilsyn skal fremhæves, herunder oplysninger om påbud og skærpet tilsyn, og at social- og integrationsministeren kan fastsætte nærmere regler om indberetninger.

Det står ikke Datatilsynet klart, om der vil kunne blive offentliggjort personoplysninger efter lovforslagets § 18, herunder hvilke nærmere personoplysninger, som vil kunne blive offentliggjort, og hvordan oplysningerne offentliggøres, herunder om dette sker på internettet.

Hvis der med bestemmelsen er tiltænkt offentliggjort personoplysninger, skal Datatilsynet anbefale, at Social- og Integrationsministeriet overvejer forholdet til persondataloven.

8. Lovforslagets § 20 (Socialstyrelsens opgaver)

Det følger af lovforslagets § 20, stk. 1, at Socialstyrelsen løbende følger praksis i socialtilsynene samt foretager stikprøver og understøtter udførelsen af godkendelses- og tilsynsopgaven med relevant vejledning og materiale mv.

³ Bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning.

⁴ Datatilsynets vejledning nr. 37 af 2. april 2001 til bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning

Af bestemmelsens stk. 2 følger det, at socialtilsynene efter anmodning fra Socialstyrelsen skal tilvejebringe og indsende de oplysninger, som styrelsen beder om.

Det følger af de særlige bemærkninger til stk. 2, at Socialstyrelsen ikke har adgang til oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold i videre omfang, end hvad der følger af de almindelige persondataretlige regler.

Datatilsynet lægger på denne baggrund til grund, at videregivelse af personoplysninger fra socialtilsynene til Socialstyrelsen vil ske i overensstemmelse med behandlingsreglerne i persondatalovens §§ 6-8.

9. Øvrige bemærkninger

9.1. Det bemærkes, at visse videregivelser af personoplysninger i medfør af lovforslaget vil kunne være omfattet af anden regulering end persondataloven.

Ovennævnte bemærkninger er således alene møntet på de videregivelsessituationer, hvor persondataloven finder anvendelse.

9.2. Datatilsynet gør opmærksom på, at udtrykket ”personfølsomme oplysninger”, som benyttes flere steder i bemærkningerne til lovforslaget, ikke anvendes i persondatalovgivningen.

Det er Datatilsynets erfaring, at udtrykket i praksis kan give anledning til misforståelser, da det ikke er entydigt defineret. Datatilsynet anbefaler derfor generelt, at der i stedet bruges en præcis betegnelse som eksempelvis ”følsomme personoplysninger”, hvilken entydigt omfatter de kategorier af oplysninger af følsom karakter, som er omfattet af persondatalovens §§ 7 og 8.

9.3. Afslutningsvist bemærkes det for en god ordens skyld, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsforskrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Datatilsynet forudsætter, at tilsynet bliver hørt over de bekendtgørelser, der skal udstedes i medfør af loven, i det omfang disse har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Jesper Husmer Vang
Specialkonsulent

Til: Tina Hansen (tha@sm.dk), Fælles funktioner (sim@sim.dk)
Fra: Karen Møller Christensen (karen.christensen@dukh.dk)
Titel: Sagsnr. 2016-8264 - Høringssvar
Sendt: 13-02-2017 09:19:50

Til Børne- og Socialministeriet

Tak for høringsmateriale.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet har ingen bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Karen Møller Christensen
Jurist

DUKH - Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet
Jupitervej 1 - 6000 Kolding | Tlf. 76 30 19 30 Mobil 2268 2305

Læs mere om os på: www.dukh.dk eller på facebook www.facebook.com/uvildig

Abonner på "Praksisnyt fra DUKH" - tilmeld dig her: <http://eepurl.com/AQ8E9>

---

7. februar 2017

diabetes
foreningen

Til Børne- og Socialministeriet
Att. Tina Hansen
tha@sim.dk og sim@sim.dk

Diabetesforeningens høringssvar til ændring af Lov om social service – forenkling af servicelovens voksenbestemmelser.

Diabetesforeningen takker for muligheden for at kommentere lovforslaget. Høringssvaret adresserer foreningens særlige opmærksomhedspunkter i det fremsendte forslag. Mht. lovforslaget som helhed tilslutter foreningen sig det høringssvar, der udarbejdes af Danske Handicaporganisationer.

Borgerens muligheder for at få kompensation i forbindelse med diabetes har stor betydning for den enkeltes evne til at leve et godt liv med diabetes og forebygge følgesygdomme til diabetes. Bøvlede regler og uklare begreber tager kræfter for den enkelte patient til, at de kan tage sig bedst muligt af egen sygdom. Enkle og overskuelige regler er derimod med til at øge livskvaliteten for den enkelte på den korte bane og gavne samfundsøkonomien på den lange bane.

§ 100 - merudgift ydelsen

Forenkling af udmålingssystemet

Forenklingen består i, at borgere med sandsynliggjorte merudgifter under et vist niveau vil få den samme ydelse. Men borgere med udgifter over dette niveau skal dokumentere merudgifter for at opnå en højere ydelse. Efter Diabetesforeningens opfattelse kræver dette en meget klar definition af sandsynliggørelse kontra dokumentation. Disse to begreber er i forvejen genstand for uenighed. Der bør gives eksempler på, hvad sandsynliggørelse kan være.

Med kravet om, at borgere med særligt store merudgifter skal dokumentere alle merudgifter stilles disse en umulig opgave, såfremt merudgifter fortsat skal bevilges på baggrund af de forventede fremtidige udgifter. Disse kan i sagens natur ikke dokumenteres. Forventede udgifter kan sandsynliggøres fx med henvisning til niveauet for tidligere afholdte udgifter.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at formålet med ændringerne i § 100 er at afbureaukratisere og forenkle således, at både borger og kommune undgår unødigt tidsforbrug i forbindelse med sagsbehandlingen. Det er vanskeligt at se, hvordan dette formål kan opfyldes ved udelukkende at forenkle udmålingssystemet. Det er foreningens erfaring fra mange konkrete sager, at der bruges mange ressourcer på spørgsmål om

Odense:
Rytterkasernen 1
5000 Odense C

København:
Toldbodgade 33. 1.
1253 København K

Telefon 66 12 90 06
Fax 65 91 49 08
info@diabetes.dk
www.diabetes.dk

CVRnr. DK-35 23 15 28

sandsynliggørelse kontra dokumentation i sagsbehandlingen. Derfor bør en tydelig afklaring af disse begreber indgå, som en væsentlig del af lovforslaget, hvis målet om forenkling/afbureaukratisering skal opfyldes.

Personkreds

Diabetesforeningen har længe ønsket udvidelse af personkredsen for § 100. Hvad er fx begrundelsen for, at en borger mister sin merudgiftsydelse, når han går på folkepension og fortsat har de samme merudgifter og samtidig formentlig en lavere indkomst? Det er heller ikke rimeligt, at førtidspensionister efter gl. ordning ikke har adgang til at få dækket merudgifter efter § 100, men er henvist til hjælp efter trangskriterier.

Bagatelgrænse

Serviceovens § 100 bygger på kompensationsprincippet. Skal man leve op til princippet om kompensation for de faktiske udgifter, mener Diabetesforeningen, at bagatelgrænsen bør sættes ned. For mange mennesker er ekstra udgifter på over 6000 kr. om året et meget stort beløb. Disse udgifter skal desuden lægges oven i egenbetaling på fx tandlæge, fodterapi og andre behandlingsudgifter, der ikke kan dækkes af merudgiftsydelsen.

Det høje grænsebeløb rammer ikke mindst unge under uddannelse og alle på kontanthjælp eller lignende ydelser. Det forekommer at være i strid med kompensationsprincippet at udelukke større grupper af mennesker med funktionsnedsættelse alene, fordi deres samlede merudgifter falder under bagatelgrænsen. Det er diabetesforeningens erfaring, at eks. unge studerende på den baggrund har både større og sværere udfordringer end unge studerende uden funktionsnedsættelse har. Små udgifter er store udgifter i studerendes sparsomme SU-budget.

§ 112 Hjælpe midler

Det gældende princip om konkret og individuel vurdering af behovet for støtte før bevilling af et hjælpemiddel er efter Diabetesforeningens mening helt afgørende for, at hjælpemidler kan lette tilværelsen for mennesker med kronisk sygdom, som f.eks. vores medlemmer. Det er med tilfredshed, at vi konstaterer, at princippet er uændret i det foreliggende forslag. Også brugerinddragelse i forbindelse med kommunale udbud meget vigtige og helt afgørende for, at kommuner kan opfylde lovens intention om, at borgere skal have det bedst egnede - men billigste hjælpemiddel. Foreningen er opmærksom på, at der ikke er foreslået ændring af dette område. Det betyder desværre, at lovforslaget ikke tager højde for, at kommuner i stigende omfang anvender prisindhentning som metode, frem for EU udbud, som vejledningen til serviceloven lægger op til. Prisindhentning foretages jf. § 112 stk. 3 sidste pkt., hvorimod udbud foretages med hjemmel i § 112 stk. 2. Af § 112 stk. 2 fremgår et tydeligt lovkrav om brugerinddragelse.

Diabetesforeningen konstaterer, at der mangler en tydelig hjemmel i serviceloven, hvor kravet om brugerinddragelse kan fastslås/sikres uanset hvilken indkøbsmetode en given kommune vælger. Det er bekymrende,

hvis en kommune blot med henvisning til § 112 stk. 3 kan meddele, at de ikke har pligt til at foretage brugerinddragelse ved prisindhentninger på hjælpemidler. I vejledningen til SEL beskrives formålet med brugerinddragelse og det ses, at der netop lægges vægt på betydningen af brugerinddragelse og erkendelse af, at der er behov for at give brugerne af hjælpemidlerne indflydelse.

Skulle ovenstående medføre spørgsmål eller ønske om yderligere drøftelse, står Diabetesforeningen naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Signe Hasseriis
Chefrådgiver

Odense, den 10. februar 2017

Epilepsiforeningens høringssvar til ændring af lov om social service (forenkling af servicelovens voksenbestemmelser)

Manglende hjemmel til overvågning efter servicelovens §95 stk. 3

Epilepsiforeningen opfordrer regeringen og Folketinget til ændring af lovforslaget for at få løst et problem med manglende hjælp til overvågning. Reglerne rammer et fåtal af mennesker med epilepsi meget hårdt.

Kommunerne har ikke længere det værktøj, som de tidligere anvendte til bevilling af hjælp til overvågning i eget hjem under en BPA-ordning efter § 95.

En landsretsdom fra maj 2015 fastslår, at der ikke er hjemmel i servicelovens § 95 til at udmåle timer til overvågning af borgeren.

Hidtil har kommunerne fulgt den praksis, at overvågning blev indregnet i den samlede bevilling efter servicelovens § 95. Denne praksis må kommunerne gå bort fra efter landsretsdommen.

Det er borgere, som grundet deres alvorlige sygdom potentielt er truet på livet uden overvågning. De står nu uden den nødvendige hjælp, og tvinges reelt hjemmefra imod deres vilje.

Som paragrafferne er skruet sammen, vil nogle af samfundets mest sårbare borgere ikke få den hjælp, der kan sikre dem et værdigt og selvstændigt liv.

Den aktuelle politisk udvikling

Epilepsiforeningen rettede henvendelse om problematikken til Folketingets Socialudvalg den 25. januar 2016. Daværende Social- og indenrigsminister Karen Ellemann kommenterede henvendelsen med følgende svar til Socialudvalget den 12. februar 2016 (spørgsmål 160) - citat:

"Jeg mener, at der skal findes en løsning i forhold til de berørte borgere. Ministeriet er aktuelt i færd med at overveje løsningsmulighederne, som herefter vil blive drøftet i regi af det netop igangsatte arbejde med reform af servicelovens voksenbestemmelser."

I den politiske aftale om reform af serviceloven samt nærværende lovforslag finder vi ingen løsning for de berørte personer.

Efter Epilepsiforeningens foretræde i Socialudvalget den 9. januar 2017 blev rejst spørgsmål til Børne- og Socialminister Mai Mercado. Under en debat i Folketinget den 25. januar 2017 oplyste ministeren, at hun vil gå i dialog med KL om løsningsmuligheder.

Sjælden epilepsi med behov for overvågning døgnet rundt

Epilepsi er en neurologisk sygdom med uforudsigelige anfald af kontroltab. Der er mange slags anfald og syndromer af forskellig sværhedsgrader.

De fleste bliver fri for anfald med medicin, og nogen behandles på anden måde. Men der er mennesker med svær epilepsi, hvor epilepsien er så vanskelig at behandle, at de aldrig vil blive fri for anfald.

Mennesker med epilepsi kan være ledsaget af andre sygdomme, der nedsætter funktionsniveauet.

I sjældne tilfælde er der lægelig indikation for overvågning og opsyn døgnet rundt, da anfald kan være livstruende.

Begrænset antal mister hjælp til overvågning

Epilepsiforeningen har aktuelt kendskab til et mindre antal konkrete sager, hvor mennesker med epilepsi, der har behov for overvågning, og bor i eget hjem, ikke længere kan få hjælpen. Der er tale om få mennesker, men reglerne rammer dem hårdt.

Som følge af dommen er kommunerne nødt til at ændre praksis. Hvis kommunerne ikke allerede har fjernet hjælpen til overvågning, så vil det ske.

I Epilepsiforeningen har vi indtryk af, at kommunerne indtil videre i praksis har reageret meget forskelligt på dommen.

Der er set eksempel på, at kommunen slet og ret har stoppet BPA-ordningen, og i stedet tilbudt botilbud uanset personen ikke har ytret ønske om at flytte hjemmefra.

Andre kommuner har været afventende med at fjerne hjælpen til overvågning. Måske fordi de er usikre på deres forpligtelser. Eller fordi det har store konsekvenser for de berørte familier.

Hvad skal disse borgere gøre, hvis de ikke ønsker botilbud?

Det er 10 år siden, at Danmark tilsluttede sig FN's handicapkonvention. Konventionen lægger vægt på, at mennesker med handicap har ret til selv at bestemme, hvor man vil bo.

BPA-ordning § 95 med behov for overvågning - konkrete sager

De konkrete sager drejer sig om mennesker med epilepsi, der ønsker at blive boende i eget hjem. I hverdagen er der behov for struktur, genkendelighed og ro. I modsat fald kan anfalds-frekvensen stige.

Den overvågning man kan få på et botilbud, er ikke nødvendigvis en mere fagligt ansvarlig løsning end overvågning hjemme.

Mand 20 år. Multihandicappet med svær epilepsi. Stort behov for personlig og praktisk hjælp samt overvågning. Er afhængig af hjælp ved epileptiske anfald. Hjælp til overvågning fjernet september 2016. Moderen må på deltid. Finansierer selv ansættelse af hjælpere. Afgørelsen er anket.

Mand 21 år. Fremadskridende lidelse i hjernen med massive funktionstab og svær epilepsi. Stort behov for personlig og praktisk hjælp samt overvågning. Afhængig af hjælp ved epileptiske anfald. Kan ikke overlades alene. Revurdering af sag pågår, og der er modtaget varsel om fjernelse af hjælp til overvågning.

Kvinde 24 år. Udviklingshæmmet med svær epilepsi. Behov for personlig og praktisk hjælp døgnet rundt. Sagen er til partshøring. Påtænkte udmålte timer svarer ikke til behovet, og familien må selv klare overvågning.

Mand 38 år. Multihandicappet med svær epilepsi. Stort behov for personlig og praktisk hjælp samt overvågning og opsyn. Afhængig af hjælp ved epileptiske anfald, der til tider skal brydes medicinsk. Kommunen har i november 2016 visiteret til botilbud uden samtykke. Afgørelsen er anket.

Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH) har i deres nyhedsbrev december 2016 følgende vurdering - citat:

"Den manglende lovhjemmel til overvågning begrænser nogle borgere i muligheden for at forblive i eget hjem, men mindre der er nærtstående/pårørende, der har mulighed for på frivillig basis at varetage disse overvågningsopgaver."

En løsning på frivillig basis er efter Epilepsiforeningens opfattelse ikke forsvarlig og rimelig.

Urimelig og uforståelig forskelsbehandling

Formålet med BPA (Borgerstyret Personlig Assistance) er at skabe en ordning tilpasset borgernes ønsker og behov, så personer med omfattende funktionsnedsættelser kan fastholde eller etablere et selvstændigt liv.

Derfor kan kommunerne bevilge overvågning under en PBA-ordning. Der er hjemmel til overvågning ved bevilling af BPA efter § 96. Indtil dommen har kommunerne bevilget overvågning efter både § 95 og § 96.

Den manglende hjemmel efter § 95 har efter landsretsdommen skabt en ulighed, som rammer et beskeden antal svært handicappede og deres familier meget hårdt.

En urimelig og uforståelig forskelsbehandling. Reglerne bør ikke indskrænke handicappedes ret til selv at bestemme over deres tilværelse.

Til et værdigt og selvstændigt liv i vores velfærdssamfund hører vel muligheden for hjælp til overvågning i eget hjem, og dermed ret til selv at bestemme, hvor man vil bo.

Øvrige forhold i lovforslaget

For øvrige forhold i lovforslaget tilslutter Epilepsiforeningen sig hørings svar fra Danske Handicaporganisationer.

Venlig hilsen

Landsformand Lone Nørager Kristensen

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Ergoterapeutforeningen
Nørre Voldgade 90
DK-1358 København K
Tlf: +45 88 82 62 70
Fax: +45 33 41 47 10
cvr nr. 19 12 11 19
eft.dk

Den 10. februar 2017
Side 1
Ref.: mf
E-mail: mf@eft.dk
Direkte tlf: 53364923

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Børne- og Socialministeriet har den 13. januar 2017 sendt udkast til forslag om revision af servicelovens voksenbestemmelser i høring. Ergoterapeutforeningen takker for muligheden for at kommentere lovforslaget og har følgende kommentarer hertil.

Servicelovens voksenbestemmelser berører mange forskellige mennesker der har vidt forskellige behov. For nogle er målet med hjælpen fuld tilknytning til arbejdsmarkedet. For andre er målet selv at gå i bad eller at skabe meningsfulde relationer. Hjælpen, der ydes efter servicelovens voksenbestemmelser, skal derfor være differentieret og afspejle den enkeltes behov – men ambitionen for al socialpolitik bør være at understøtte den enkelte i at leve et aktivt og meningsfuldt liv. Ergoterapeutforeningen vil gerne kvittere for, at der med lovforslaget politisk sendes netop det signal. Det er særligt positivt, at:

- Formålsparagrafferne (§ 1 og § 81) understreger at rehabilitering, forebyggelse og inklusion i samfundet er afgørende for en succesfuld socialpolitik.
- Tidlig og forebyggende indsatser (§ 82 a-d) bliver tydeliggjort i lovforslaget.
- Tildelingen af midlertidige hjælpemidler (§ 113 b) bliver mulig. Det understøtter den rehabiliterende tankegang i lovforslagets formålsparagraf.

Revisionen af servicelovens voksenbestemmelser kunne imidlertid have været mere ambitiøs og fremsynet. Særlig på hjælpemiddelområdet, hvor der fortsat vil være en række uhensigtsmæssigheder for borgere der modtager hjælpemidler og for de medarbejdere der administrerer reglerne.

Enkelte steder giver lovforslaget også anledning til bekymring hos Ergoterapeutforeningen. Fx i forhold til forenklingerne af reglerne om sagsbehandling på hjælpemiddelområdet og afgrænsningen af målgruppen for § 82 a-d.

I det efterfølgende udfoldes Ergoterapeutforeningens konkrete kommentarer til lovforslaget.

Region Midt-Nord
Klamsagervej 31
DK-8230 Åbyhøj
Tlf: +45 88 82 62 70

Region Øst
Nørre Voldgade 90.2
DK-1358 København K
Tlf. + 45 5336 4971

Region Syd
Lumbyvej 11 D
DK-5000 Odense C
Tlf: + 45 88 82 62 72

Tidligt, forebyggende indsatser

Antallet af danskere der bliver så dårlige, at de har brug for psykiatrisk behandling, er desværre støt stigende. Derfor er det helt nødvendigt, at vi forsøger at sætte tidligere ind og forebygge tegn på psykisk mistrivsel. Vi ved også, at jo før vi kommer ind og træner mennesker med fysiske eller kognitive handicaps – hvad enten de er medfødte eller erhvervet senere i livet – desto bedre muligheder har den handicappede for at mestre dagligdagsaktiviteter og leve et meningsfuldt liv.

Ergoterapeutforeningen mener derfor, at det overordnet set er positivt, at der med lovforslaget tilføjes: § 82 a: *Gruppebaserede tilbud*, § 82 b: *Individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte* og § 82 d: *Tilbud etableret i samarbejde med frivillige*.

Ergoterapeutforeningen mener, at det er helt afgørende, at:

- *Målgruppen for de nye paragraffer fremgår klart i lovtæksten:* I regeringens kommentarer til målgruppen for § 82 a og b står der: "Der er tale om en målgruppe, som efter gældende ret ikke ville kunne modtage visiterede ydelser efter serviceloven" (s.19). Ergoterapeutforeningen mener ikke at dette fremgår klart i lovtæksten. Det er vigtigt at få præciseret målgruppen fordi borgere, under de nye tilbud, ikke får samme klagemulighed.
- *Sammenhængen til § 85 (socialpædagogisk bistand) bør tydeliggøres:* Hvis målgruppen for de nye tilbud fremgår tydeligere, vil det gøre det lettere at se sammenhængen mellem de nye tilbud og § 85 (socialpædagogisk bistand). I sin nuværende form, er der trods hensigterne en risiko for, at borgere der har gavn af § 85 i stedet tildes § 82 a eller b.
- *Afklarings- og træningsforløb adresseres i lovgivningen:* Inspireret af erfaringerne fra ældreområdet eksperimenterer flere kommuner med at gennemføre tidsafgrænsede afklarings- og træningsforløb inden de tildeler ydelser efter serviceloven. Det har man bl.a. gode erfaringer med i Horsens Kommune. Ergoterapeutforeningen er meget inspireret af denne tilgang, men er usikker på, hvordan disse tiltag tænkes ind i de fremlagte ændringer.
- *Frivillige tilbud bliver et supplement:* Det er positivt, at der med § 82 d sættes fokus på kommunens mulighed for at samarbejde med frivillige organisationer; men det er vigtigt, at frivillige tilbud ikke erstatter der, hvor en borger har behov for professionel hjælp.
- *Visionære kommunalpolitikere bruger tilføjelsen af paragrafferne som en anledning til at igangsætte tidligt forebyggende indsatser:* § 82 a, b og d er kan paragraffer og ikke skal paragraffer for kommunerne. I en hårdt presset kommunal økonomi er Ergoterapeutforeningen derfor bekymrede for, om kommunerne reelt vil prioritere forebyggelse på socialområdet.

Sociale akuttibud

Flere kommuner har som en del af satspuljeaftaler (2008-2011 og 2014-2017) haft gode erfaringer med etableringen af sociale akuttibud. Det er positivt, at alle kommuner nu får muligheden for at etablere sociale akuttibud (§ 82 c).

De sociale akuttibud må imidlertid ikke blive en erstatning for en indlæggelse på en psykiatrisk skadestue. Som det har været belyst gentagne gange er psykiatrien meget presset, og Ergoterapeutforeningen er derfor opmærksomme på, at de sociale akuttibud ikke bliver discountløsninger, der erstatter behandling.

Ergoterapeutforeningen håber, at visionære kommunalpolitikere afsætter midlerne til at etablere og drive sociale akuttibud.

Hjælpe-middelområdet

Ergoterapeutforeningen forholder sig overordnet positivt til de foreslåede ændringer på hjælpe-middelområdet. Dog havde Ergoterapeutforeningen gerne set en afskaffelse af forbrugsgodeparagraffen, som opleves som bureaukratisk og medvirkende til at skabe risiko for ulighed på grund af egenbetalingsreglerne.

Herudover har Ergoterapeutforeningen følgende kommentarer til de to forslag på hjælpe-middelområdet:

§ 113 a

Forenklinger af sagsbehandlingsprocedurer kan spare tid og kræfter for såvel borgere som sagsbehandlere og reducere borgerens ventetid på et hjælpe-middel. Enkle og entydige sager beskrives i bemærkningerne som "sager, hvor borgerens funktionsnedsættelse er åbenbar, og hjælpe-behovet er relativt entydigt". Ergoterapeutforeningen vil gerne understrege, at enkle og entydige sager *aldrig* alene kan defineres ud fra, hvilket hjælpe-middel, der ansøges om. Ergoterapeutforeningen:

- Frygter, at muligheden for forenklet sagsbehandling betyder, at kommunerne fastsætter procedurer for, hvilke hjælpe-midler der kan bevilges.
- Foreslår derfor, at det i bekendtgørelsen understreges, at det altid skal bero på en faglig vurdering, om en hjælpe-middelansøgning falder ind under kategorien "enkle og entydige sager".

Et eksempel på nødvendigheden af den faglige vurdering er projektet "Tidlig rehabiliterende hjælpe-middelformidling" (Fredericia Kommune og Socialstyrelsen, 2014). I projektet var der 40 % af ansøgere, der efter en terapeutisk vurdering fik andre, færre eller flere hjælpe-midler end dem, der blev ansøgt om. Det kan fx skyldes, at borgere eller andet fagligt personale end terapeuter inden for hjælpe-middelområdet ikke har kendskab til, hvilke mulige hjælpe-middelløsninger der findes. Eller at borgere har flere eller andre aktivitetsproblemer, der bør løses, end dem, der fremgår af ansøgningen.

§ 113 b

Ergoterapeutforeningen har i årevis efterlyst muligheden for bevilling af midlertidige hjælpe-midler, og hilser derfor det foreliggende forslag velkommen. Midlertidige hjælpe-midler understøtter den rehabiliterende tilgang som er udtrykt i lovforslagets formålsparagraf. Et midlertidigt hjælpe-middel kan være nødvendigt, når en borger gennemgår et rehabiliteringsforløb, og det kan også betyde at borgeren opnår en bedre funktion.

Det kan dog være problematisk, at en borger kan bevilliges et midlertidigt forbrugsgode, som borgeren, såfremt tilstanden bliver varig, vil få frataget og derefter bedt om at betale for.

Endvidere savner Ergoterapeutforeningen en nærmere afgrænsning af snitflader og personkreds. For hvornår er serviceloven gældende, og hvornår gælder afgrænsningscirkulæret? Gælder den nye § 113 b fx kun i de tilfælde hvor borgeren har fået en midlertidig funktionsnedsættelse uden at have været i kontakt med hospitalet (akut eller via indlæggelse) og fx har brug for et midlertidigt hjælpe-middel i forbindelse med træning og rehabilitering efter § 83 a eller § 86? Det bør fremgå, om hospitalet stadig skal stille midlertidige hjælpe-midler til rådighed ved udskrivelse eller akut behandling på hospitalet. Man har i mange af sundhedsaf-

talerne imellem regionerne og kommunerne forsøgt at fortolke afgrænsningscirkulæret og lavet aftaler om, hvordan området med midlertidige hjælpemidler håndteres i de enkelte regioner. Den nye § 113 b vil også have indflydelse på de aftaler. Ergoterapeutforeningen opfordrer til, at afgrænsningscirkulæret tilpasses i forbindelse med indførelse af den nye mulighed for bevilling af midlertidige hjælpemidler, og at det i den forbindelse fastsættes, at kommunerne får ansvaret for midlertidige hjælpemidler, så borgerne slipper for besværlig returnering af midlertidige hjælpemidler til hospitalet.

Ergoterapeutforeningen står gerne til rådighed med uddybning af dette hørings-svar.

Med venlig hilsen

Tina Nør Langager
Formand
for Ergoterapeutforeningen

Børne- og Sundhedsministeriet
Att. Specialkonsulent Tina Hansen

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

FOA takker for muligheden for at kommentere på dette lovudkast.

FOA er enig i, at hjælp efter servicelovens voksenbestemmelser i højere grad end i dag så vidt muligt skal hjælpe borgeren til positiv udvikling og hjælp til selvhjælp. Loven skal lette den daglige tilværelse for borgeren og forbedre livskvaliteten, ligesom hjælpen skal være med til at forebygge, at problemerne for den enkelte forværres.

FOA er i tilknytning hertil enig i, at servicelovens voksenbestemmelser bør sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der bedst muligt modsvarer borgerens hjælpebehov.

Netop derfor er FOA betænkelig ved, at udkastet til lovforslag om behovsbestemt hjælp efter servicelovens voksenbestemmelser indeholder bemærkninger, der henviser til regeringens økonomaftaler med kommunerne, hvorefter hjælpen skal søges tilrettelagt således, at den kommunale behovsvurdering indrettes efter et rent økonomisk ressourcehensyn hensyn, nemlig kommunernes muligheder for at prioritere, så der skabes de bedst mulige resultater inden for givne økonomiske rammer.

Såfremt et hensyn til kommunernes muligheder for at prioritere, så der skabes de bedst mulige resultater inden for givne økonomiske rammer, efterfølgende tillægges fortolkningsmæssig betydning for forvaltningen, domstolene og Folketingets Ombudsmand mv., vil det kunne indebære, at et ikke ubetydeligt råderum for den kommunale behovsvurdering i uønsket grad vil blive udfyldt ud fra et rent økonomisk ressourcehensyn på bekostning af servicelovens formål og intentioner. Det vil kunne medføre en samlet suboptimal indfrielse af servicelovens formål. Ikke mindst i samspillet med de eksisterende budgetrammer, mv. rummer det samtidig en risiko for en u hensigtsmæssig variation i den konkrete praksis vedrørende den behovsbestemte udmåling. Det vil f.eks. kunne være variation mellem kommuner med meget restriktive økonomiske ressourcehensyn og kommuner med væsentlig mindre stramme økonomiske rammer.

Da der hverken i den politiske aftale om revision af servicelovens voksenbestemmelser, som blev indgået den 4. november 2016 mellem den daværende regering (Venstre), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti, i de

Dato:

1. januar 2000

Ref.

MBM/BG

FOA

Stauings Plads 1-3
1790 København V

Tlf.:
+45 46 97 26 26

Fax:
+45 46 97 23 00

Kontonr.:
5301-0476807

Mail:
foa@foa.dk
a-kassen@foa.dk

www.foa.dk

særlige udkast til lovændringer eller i de konkrete bemærkninger hertil findes et sådant rent økonomisk ressourcehensyn skal FOA anbefale, at det af bemærkningerne til lovforslaget tydeligt fremgår, at det ovenfor refererede bemærkninger i udkastet side 13 ikke på nogen måde bidrager til at forklare og uddybe forslagets begrundelse, indhold eller forventede virkninger for Folketingets medlemmer eller efterfølgende vil kunne tillægges fortolkningsmæssig betydning for forvaltningen, domstolene og Folketingets Ombudsmand mv.

En blandt flere muligheder for at imødekomme denne anbefaling fra FOA vil være, at beskrivelsen af kommuneaftalerne for 2014 og 2015 i udkastets bemærkninger ændres, således at sætningen "*Samtidig skal forenklingen understøtte kommunernes muligheder for at prioritere, så der skabes de bedst mulige resultater inden for de givne rammer.*" udgår.

FOA bifalder, at kommunalbestyrelsens muligheder for at iværksætte en tidlig, forebyggende indsats på et tidspunkt, hvor borgeren efter gældende ret ikke er berettiget til visiterede ydelser efter serviceloven, tydeliggøres og udvides.

FOA bifalder endvidere, at der indføres en godkendelsesordning for foreninger og virksomheder, der ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance.

FOA ser positivt på at indføre varsling på kommunale afgørelser, der vil betyde, at en ny afgørelse fra kommunen først træder i kraft efter en minimumsvarslingsperiode på 14 uger. Men FOA er betænkelig ved, at lovforslaget lægger op til en særdeles restriktiv anvendelse af dette varslingskrav, idet varsel kun kræves anvendt i sager, hvor en kommunal afgørelse har vidtrækkende konsekvenser, som ikke eller kun vanskeligt lader sig genoprette, selvom borgeren vinder en efterfølgende klagesag. FOA vil derfor opfordre til at overveje at udvide varslingsbestemmelsen til at gælde for flere af servicelovens voksenbestemmelser.

FOA ser positivt på, at udkastet til lovforslag indfører en fasttrack-procedure, der skal sikre, at der i Ankestyrelsen for klager over denne type afgørelser gennemføres en særligt hurtig sagsbehandling, der skal tilstræbe, at klagesagen er afgjort inden udløbet af varslingsperioden. Men FOA finder det ikke tilstrækkeligt betryggende for borgeren, at der hermed kun tilstræbes, at borgeren under en eventuel klagesagsbehandling bevarer den hidtidige hjælp. FOA anbefaler derfor, at udkastet til lovforslag ændres så borgeren gives en ret til at bevare den hidtidige hjælp, indtil Ankestyrelsen har afgjort klagesagen.

Med venlig hilsen

Mogens Bech Madsen
Sektorformand, Pædagogisk sektor i FOA

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Danmark
tha@sim.dk
sim@sim.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
DIREKTE 32698979
MOBIL 91325769
EMKI@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 17/00185-2

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIAL SERVICE, LOV OM SOCIALTILSYN OG LOV OM RETSSIKKERHED OG ADMINISTRATION PÅ DET SOCIALE OMRÅDE

13. FEBRUAR 2017

Børne- og Socialministeriet har ved e-mail af 13. januar 2017 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.).

Instituttet har følgende bemærkninger:

Instituttet finder det særdeles positivt, at retssikkerheden styrkes for en række udsatte borgere i forhold til afgørelser om ophør eller nedsættelse af ydelser, der har særligt indgribende betydning for den enkelte borger.

Instituttet finder det således positivt, at udkastet indeholder krav om varsling ved frakendelse eller nedsættelse af visse ydelser og hurtigt klagesagsbehandling i disse sager, samt indførelse af klageadgang for afgørelser om af- eller bortvisning fra kvindekrisecentre og herberger. Sidstnævnte har instituttet anbefalet i sin årlige statusrapport 'Menneskerettigheder i Danmark – Status 2015-16, delrapport Retten til bolig'.

Instituttet bemærker dog, at udkastet ikke indeholder de nærmere overvejelser, der ligger til grund for udvælgelsen af de ydelser, der anses for at have særligt indgribende betydning for den enkelte borger.

Instituttet har ikke bemærkninger til udkastets øvrige dele.

Der henvises til sagsnr.: 2016-8264.

Med venlig hilsen

Emil Kiørboe

SPECIALKONSULENT

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt pr. mail til tha@sim.dk og til sim@sim.dk

Høringssvar KL - Revision af servicelovens voksenbestemmelser

Dato: 13. februar 2017

Sags ID: SAG-2017-00010
Dok. ID: 2310000

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

KL har modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i høring den 13. januar 2017.

Det har ikke været muligt at få KL's høringssvar politisk behandlet inden høringsfristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle endelige bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet. KL tager endvidere forbehold for de økonomiske konsekvenser af udkastet til lovændringer.

Generelle kommentarer

KL har følgende generelle bemærkninger:

- KL mener, at det er positivt, at lovforslaget styrker fokus på, at hjælp efter servicelovens voksenbestemmelser i højere grad end i dag så vidt muligt skal hjælpe borgeren til positiv udvikling og hjælp til selvhjælp.
- KL støtter, at kommunerne i højere grad skal kunne tilbyde tidlige og forebyggende indsatser i lovforslagets nye kapitel 15a.
- KL mener imidlertid, at det er beklageligt, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad indeholder muligheder for at bruge ressourcerne bedst muligt dér, hvor de kommer borgerne mest muligt til gavn. Kommunerne oplever, at flere og flere borgere efterspørger og har behov for mere hjælp fra kommunerne, og det er vel at mærke i en situation med fortsat snævre økonomisk ramme.
- KL havde gerne set en større og noget mere omfattende revision. Lovforslaget indeholder ikke i tilstrækkelig grad tiltag, der vil give kommunerne bedre muligheder for at foretage et fagligt, helhedsorienteret skøn af borgerens behov for hjælp.
- Det er positivt, at partierne bag aftalen om en revision af serviceloven voksenbestemmelser er enige om, at loven på en række områder bør forenkles og afbureaukratiseres til gavn for både borgere og kommuner. KL mener imidlertid ikke, at lovforslagets tiltag til forenkling og afbureaukratisering er tilstrækkelige.
- KL mener at det er glædeligt, at lovforslaget sætter frister for, hvor lang sagsbehandlingstiden må være i klagesager.

Uddybende kommentarer

Formålsbestemmelserne

KL mener, at det er et godt, at servicelovens formålsbestemmelser i §§ 1 og 81 ændres, og at det indføres, at formålet med hjælpen efter serviceloven bl.a. er at fremme den enkelte borgers mulighed for at udvikle sig og at hjælpen efter loven bl.a. bygger på den enkelte borgers ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte.

KL støtter, at indsatserne som noget nyt skal fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkelte borgers mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer, og at det foreslås indført, at formålet med hjælpen er at sikre, at borgerne får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer borgerens hjælpebehov.

Endelig mener KL, at det er positivt, at habilitering og rehabilitering er skrevet ind i bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Tidlige og forebyggende indsatser

KL mener, at der er et skridt i den rigtige retning, at det tydeliggøres i lovforslagets kapitel 15 a, hvordan kommunerne kan yde tidlige og forebyggende indsatser til borgere, som har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, eller der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, herunder tilbud om gruppebaseret støtte, individuel støtte, sociale akuttilbud, samt tilbud etableret sammen med frivillige.

Borgerstyret Personlig Assistance

KL støtter, at reglerne om kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance foreslås justeret, herunder følgende:

- at der indføres en godkendelses- og tilsynsordning for foreninger og private virksomheder, der ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter servicelovens §§ 95 og 96, og at godkendelse og tilsyn foretages af socialtilsynene.
- at der fastsættes en øvre grænse for den ugentlige arbejdstid på 48 timer for nærtstående i ordninger efter servicelovens § 95, stk. 3.
- at servicelovens § 96 a, stk. 2 ændres, således at udbetalingstidspunktet for det kontante tilskud i ordninger efter §§ 95 og 96 sker månedsvis bagud i de tilfælde, hvor tilskuddet er overført til en forening eller privat virksomhed.

Merudgiftsbestemmelsen

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget anføres det, at de handicappolitiske interesseorganisationer og KL i forbindelse med analysearbejdet, der ligger til grund for lovforslaget, har påpeget et behov for forenkling af reglerne om hjælp til dækning af merudgifter, særligt i forhold til udmålingssystemet, og at parterne har anført, at reglerne af såvel borgere som kommuner opleves som meget bureaukratiske og tidskrævende at administrere.

Dato: 13. februar 2017

Sags ID: SAG-2017-00010
Dok. ID: 2310000

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

KL er enig heri, men KL finder desværre ikke, at det foreliggende forslag til ændring af reglerne medvirker til at mindske de administrative byrder ved kommunernes vurdering og beregning af borgernes merudgifter.

KL har i analysearbejdet, der ligger til grund for lovforslaget anført, at kommunernes administrative byrder til beregning af borgerens merudgifter bl.a. består i vurderingen af følgende:

- 1) Hvad er "nødvendige" merudgifter?
- 2) Er borgerens udgifter en følge af den nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne, eller udtryk for borgerens egen prioritering?
- 3) Har borgeren merudgifter set i forhold til ikke-handicappede på samme alder og i samme livssituation? Jf. bekendtgørelsen om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, § 5, hvorefter "Behovet vurderes i forhold til ikke-handicappede på samme alder og i samme livssituation".

KL har endvidere foreslået, at kommunernes administration af reglerne kan forenkles ved, at staten udarbejder en database over befolkningens gennemsnitsudgifter til fx kost, tøjvask, tøj, benzin mv., som kommunen kan vælge at tage udgangspunkt i for en vurdering af, om den enkelte borger har merudgifter eller ej til et givent område.

Det foreliggende lovforslag vil ikke medvirke til en lettelse af kommunernes administrative byrder til beregning af merudgiftsydelsen, fordi lovforslagets foreslåede udregningsmetode vil betyde, at kommunernes sagsbehandlere fortsat skal lave en vurdering og en beregning af samtlige sandsynliggjorte merudgifter, hver gang en borger søger om dækning af merudgifter, eller omberegning af merudgifter for at finde frem til, hvilket interval, som borgeren skal placeres indenfor.

KL finder det uhensigtsmæssigt, at den foreslåede udregningsmetode vil betyde, at der vil opstå en højere risiko for overkompensation af nogle borgere samtidig med risiko for underkompensation af de borgere, der har større merudgifter (mellem 1000 og 2000 kr.), som forventeligt har større funktionsnedsættelser.

KL mener, at det er positivt, at det indgår i lovforslaget, at kommunalbestyrelsen skal yde et tilskud med et beløb svarende til de faktiske merudgifter, hvis borgeren kan dokumentere merudgifter på 2.501 kr. pr. måned eller derover. KL mener, at der generelt kan skabes en mere gennemsigtig administration og retfærdig kompensation af borgerne, hvis regelsættet ændres, så borgeren som udgangspunkt skal dokumentere alle merudgifter.

Det fremgår ikke af lovforslaget, om der påtænkes ændringer af gældende bekendtgørelse om nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse, § 9, som regulerer borgerens ret til at få dækket enkeltstående merudgifter i løbet af året.

KL foreslår, at det tydeliggøres i lovbemærkningerne, hvordan bekendtgørelsens § 9 tænkes udformet og administreret fremover. KL anbefaler, at § 9 udformes således, at borgeren ikke kan få dækket enkeltstående

Dato: 13. februar 2017

Sags ID: SAG-2017-00010
Dok. ID: 2310000

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 3

merudgifter i løbet af et år, medmindre en enkeltstående merudgift vil betyde, at borgeren skal modtage et ændret standardbeløb.

KL har to yderligere forslag til ændring af regelsættet:

- Ud fra sektoransvarsprincippet bør medicinudgifter udgå af servicelovens bestemmelse om merudgifter og alene afgøres efter sundhedsloven.
- Det ville ud fra et kompensationsmæssigt og sagsbehandlingsmæssigt perspektiv være hensigtsmæssigt, hvis der ses på borgerens reelle og aktuelle funktionsnedsættelse, når kommunalbestyrelsen skal vurdere, om en borger har merudgifter. Kommunerne har i dag store udfordringer i forhold til Ankestyrelsens praksis, jf. Ankestyrelsens principafgørelse 89-15, hvorefter funktionsnedsættelsen skal vurderes uafhængig af medicin, der i øvrigt ofte er den eneste merudgift, og principafgørelsen 232-10, hvorefter vurderingen af funktionsnedsættelsen skal ske på grundlag af alle de lidelser, en borger har. Kommunerne skal således have afklaret, om en borger uden behandling for alle borgerens lidelser ville have en funktionsnedsættelse af et omfang, der berettiger til merudgifter. Dette er en yderligere kilde til administrative byrder for kommunerne.

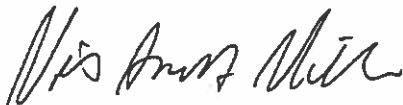
Midlertidig støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder

KL støtter, at der indføres mulighed for at yde støtte i form af naturalhjælp til et hjælpemiddel eller forbrugsgode i en tidsbegrænset periode til borgere med midlertidig funktionsnedsættelse, og at kommunalbestyrelsen kan vælge at anvende forenklet sagsbehandling ved vurderingen af ansøgninger om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder i enkle og entydige sager.

Vejledning om kalkulationsregler

I den gældende servicelov, § 106, stk. 1 er det anført, at en produktion, der udføres ved beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud, må ikke påføre andre virksomheder ubillig konkurrence. Endvidere er det anført i stk. 2, at KL (Kommunernes Landsforening) udarbejder vejledning om kalkulationsregler for produktionen i beskyttet beskæftigelse og i aktivitets- og samværstilbud. KL foreslår, at § 106, stk. 2 slettes fra serviceloven, da KL ikke udarbejder en sådan vejledning.

Med venlig hilsen

Niels Arendt Nielsen

Dato: 13. februar 2017

Sags ID: SAG-2017-00010
Dok. ID: 2310000

E-mail: RIL@kl.dk
Direkte: 3370 3238

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Til: Rikke Lomholt Olsen (rlo@sm.dk)
Fra: Tina Hansen (tha@sm.dk)
Titel: Svar Landsf. for tidl. og nuvæ. psykiatribrugere Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service
Sendt: 14-02-2017 10:26:53

Fra: zentao@oncable.dk [mailto:zentao@oncable.dk]
Sendt: 11. februar 2017 09:50
Til: Tina Hansen
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

LAÅ kan fuldt tilslutte sig de påtænkte opstramninger og håber at de kan medvirke til at minimere den forskelsbehandling af behovshavende som forekomme i den nuværende struktur hvor kommunegrænser og kommunal selvbestemmelse sætte sig over lovens bogstav og ånd

venligst

for LAP
gruppen presseoglov

Bo steen Jensen

zentao@oncable
zentao@lap.dk

39 69 33 88

Je Responderay -- et wous?
(jeg vil svare -- og du?)

hvorfor - hvordan - hvorhen

Bo Steen Jensen

zentao@oncable.dk
39693388 best mellem 07.00 og 09.30
eller 16.30 g 18

Børne- og socialministeriet
Tina Hansen
tha@sim.dk samt sim@sim.dk

Den 13 02 2017
D.nr .301558
Sagsbeh. tg_lev

Landsforeningen LEV
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup
Tlf. 3835 9698
lev@lev.dk
www.lev.dk

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Landsforeningen LEVs målgruppe er børn, unge og voksne med udviklingshæmning og deres pårørende. Voksne med udviklingshæmning er ofte helt afhængige af ydelser efter Serviceloven, hvorfor vi hermed fremsender et høringssvar på forslaget uagtet, at Børne- og socialministeriet har valgt ikke at opføre LEV på høringslisten.

Indhold

Generelle bemærkninger	1
Løfter om styrket retssikkerhed er ikke indfriet	2
Styrket retssikkerhed – men for de få	2
Bemærkninger til udvalgte bestemmelser	3
Formålsbestemmelsen (§ 1)	3
<i>Inklusion</i>	3
<i>Udviklingsmuligheder</i>	3
<i>Sammenhængende indsats og modsvarende behov</i>	4
Gruppebaserede og individuelle tilbud	4
Varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp (§ 3)	5
BPA § 95	6
Overvågning	6

Generelle bemærkninger

Indledningsvist skal LEV udtrykke stor lettelse og tilfredshed over, at nærværende udkast til lovforslag, ikke indeholder det oprindelige hovedelement i regeringens udspil, nemlig det såkaldte udvidede kommunale skøn inden for et såkaldt indsatskatalog af ydelser på voksenområdet. Indsatskataloget ville i praksis have frataget en meget stor del af LEVs målgruppe de entydige rettigheder, som de i dag har til enten aktivitets- og samværstilbud eller beskyttet beskæftigelse. Konsekvensen af kataloget var med stor sikkerhed blevet en intensivering af de

angreb på retten til en meningsfuld hverdag og et miljøskifte for udviklingshæmmede, som vi allerede ser i alt for mange kommuner i disse år.

LEV er derfor taknemmelige over, at et politisk flertal klart afviste indsatskataloget og det udvidede kommunale skøn.

Løfter om styrket retssikkerhed er ikke indfriet

I november 2015 offentliggjorde Ankestyrelsen en praksisundersøgelse, som konstaterede et alarmerende højt antal fejl og mangler i kommunale afgørelser vedr. en række ydelsestyper, herunder eksempelvis socialpædagogisk bistand til blandt andre udviklingshæmmede. På det efterfølgende åbne samråd (17.12.2015), som daværende Social- og indenrigsminister, Karen Ellemann, blev indkaldt til af Dansk Folkeparti og Enhedslisten, var der tilsyneladende enighed bordet rundt: Det var utilfredsstillende, at kvaliteten af de kommunale afgørelser var så ringe, og en alvorlig krænkelse af retssikkerheden for nogle meget sårbare mennesker med behov hjælp og støtte i hverdagen.

Daværende Social- og indenrigsminister, Karen Ellemann, sagde blandt andet på det åbne samråd: *"Vi [regeringen, red.] mener, der er et behov for at vi får gennemført en reform af Servicelovens voksenbestemmelser. En reform, som både indeholder en mærkbar forenkling og afbureaukratisering af loven, men jo også en ændring, som indeholder et styrket fokus på lige præcis det, der er kernen her, borgernes retssikkerhed. Det viser denne her praksisundersøgelse med al tydelighed, at der er behov for."*

Nærværende lovforslag, som ellers udmønter den reform, som ministeren henviser til, indeholder imidlertid ikke elementer, som reelt kan understøtte disse hensigter, når man tager praksisundersøgelsens fokus og de problemer den afdækkede i betragtning. Det finder LEV stærkt beklageligt.

Styrket retssikkerhed – men for de få

De afgørelser, som ankestyrelsen undersøgte i sin praksisundersøgelse fra november 2015 var netop sager, hvor borgeren ikke havde klaget over sin afgørelse. Ikke fordi der ikke var grund til at klage (det dokumenterede undersøgelsen jo), men fordi en betydelig andel af disse borgere antageligt ikke selv har forudsætninger for at forstå en afgørelse eller en klagevejledning – og fordi de ikke har pårørende eller andre som kan bistå dem i forbindelse med en ansøgning, med at forstå en afgørelse, sende en klage osv.

LEV har ved flere lejligheder gjort skiftende regeringer opmærksom på dette uacceptable retssikkerhedsproblem – herunder givet vores bud på mulige løsninger. Den store ulighed i retssikkerhed på socialområdet består imidlertid fortsat – og alt tyder på, at uligheden er tiltagende i disse år. Det burde en reform, som denne, have taget fat på.

Med nærværende lovforslag sker der ganske rigtigt en vigtig forbedring af retssikkerheden for den gruppe mennesker med handicap, som har ressourcer til at

klage over en kommunal social afgørelse. Den foreslåede varslingsbestemmelse i § 3 a, udgør således et skridt i den rigtige retning, men som uddybet herunder bør varslingen omfatte flere ydelser end de medtagne i forslaget.

Desuden er det vigtigt at erkende, at varslingsbestemmelsen ikke vil yde noget bidrag til styrkelsen af retssikkerheden for den gruppe borgere, som ikke formår at klage over en afgørelse – altså i vidt omfang de borgere, hvis sager indgik i før nævnte praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen. Disse borgere efterlades i samme uacceptable retssikkerhedssituation, som hidtil.

Bemærkninger til udvalgte bestemmelser

Formålsbestemmelsen (§ 1)

LEV finder det positivt at formålsbestemmelsen, jf. bemærkningerne fremadrettet får et stærkere fokus på rehabilitering og habilitering. Desuden finder vi det positivt, at der kommer øget vægt på, at indsatsen skal fremme inklusion i samfundet.

Inklusion

Alt for mange voksne med udviklingshæmning henvises fortsat til store og meget institutionslignende botilbud, som i sig selv ofte virker ekskluderende i forhold til det omgivende samfund.

De senere års enøjede økonomistyringsfokus, har tilmed ført til nedlæggelse af et stort antal af mindre og mere inkluderende bofællesskaber til fordel for nye og store botilbud med op til 80 beboere på samme matrikel. Hertil kommer en tiltagende institutionalisering af hverdagen for mange udviklingshæmmede: Madservice/micro-mad frem for pædagogisk bistand til medvirken i tilberedning af egne måltider i hjemmet, etablering af såkaldte 'helhedstilbud' uden mulighed for dagligt miljøskifte mv.

LEV håber derfor, at den eksplicite angivelse af inklusion-formålet i forslagets § 81, vil bidrage til at modvirke denne problematiske udviklingsretning.

Udviklingsmuligheder

LEV finder som udgangspunkt positivt, at formålsparagraffen retter fokus mod, at indsatsen skal understøtte den enkeltes udviklingsmuligheder. Alle mennesker har udviklingsmuligheder, som bør understøttes og stimuleres af en solid og faglig velfunderet indsats.

For LEV er det helt afgørende, at den foreslåede ændring ikke kan fortolkes i en retning, hvor der skelnes mellem a) borgere med udviklingsmuligheder, som kommunen finder store nok til, at de er berettiget til en indsats – og b) borgere med 'ubetydelige udviklingsmuligheder', som kommunen ikke finder relevante at understøtte med en indsats.

Som vi så det i forbindelse med den såkaldte forældrebetalingssag i Aarhus Kommune i januar 2015, er der åbenlys risiko for en etisk uacceptabel glidebane, når myndigheder fradømme sårbare mennesker (i dette tilfælde døgnanbragte børn med handicap), et udviklingspotentiale.

Også mennesker med så betydelige funktionsnedsættelser, at en indsats ikke giver udsigt til eksempelvis øget arbejdsmarkedstilknøytning eller til reduceret hjælpebehov, har krav på en indsats, der understøtter deres udviklingsmuligheder. LEV opfordrer indtrængende til, at netop dette præciseres i lovens bemærkninger.

Sammenhængende indsats og modsvarende behov

Det er umiddelbart vanskeligt at være imod, at den sociale indsats både skal være sammenhængende og modsvare borgerens behov. Dette er også allerede tydeligt afspejlet i den gældende servicelov, hvorfor tilføjelsen kan forekomme unødvendig.

I lyset af de intentioner, som regeringen havde med indførelsen af det såkaldte indsatskatalog og det udvidede kommunale skøn (som blev forkastet i forhandlingerne), finder vi det imidlertid påkrævet, at bemærkningerne suppleres. Formålsparagraffens fokus på helhedsorientering og på, at indsatsen skal modsvarer hjælpebehovet, må ikke anfægte de rettigheder, som loven i øvrigt definerer i forhold til forskellige målgrupper, eksempelvis i forhold til tilbud efter § 103 og § 104.

Risikoen for, at nogle kommuner vil forsøge at anlægge en fortolkning af den ændrede formålsparagraf, der indebærer en sådan rettighedsindskrænkning er nærliggende. Derfor anmoder LEV på det kraftigste om, at bemærkningerne præciserer, at denne udlægning ikke er gyldig.

Gruppebaserede og individuelle tilbud

LEV anerkender relevansen af at styrke den forebyggende sociale indsats, hvilket angives at være formålet med det nye kapitel i loven med overskriften "Tidlig, forebyggende indsats".

LEV ønsker imidlertid samtidigt at påpege risikoen for, at den anvendte beskrivelse af denne type forebyggende og midlertidige tilbud, medfører en glidning i retning bort fra individuel socialpædagogisk bistand i eget hjem (hjemmevejledning) mod gruppebaserede og tidsbegrænsede tilbud.

En sådan glidning vil for en del af LEVs målgruppe, nemlig udviklingshæmmede med mere beskedne støttebehov, kunne følgende negative effekter:

- 1) For det første vil det indebære en markant svækket retssikkerhed for de borgere, som henvises til de forebyggende tilbud frem for individuel socialpædagogisk bistand efter § 85 (hjemmevejledning). Der er nemlig ingen klageadgang i forhold til afgørelser om tilbud etableret efter dette nye kapitel. Det vil formentlig først og fremmest være 'nye generationer'

af udviklingshæmmede, der første gang står over for at skulle visiteres til socialpædagogisk bistand, som risikerer at blive ramt af en sådan udvikling. Vi formoder, at aktuelle modtagere af individuel socialpædagogisk bistand efter § 85 (hjemmevejledning), ikke lovligt vil kunne frakendes eksisterende ydelse med henvisning til brug af den nye type tilbud.

- 2) For det andet vil en glidning, som beskrevet herover reelt indebære en betydelig risiko for at den forebyggende indsats i forhold til nogle udviklingshæmmede bliver forringet. Denne paradoksale effekt, kan opstå i de (ganske realistiske) situationer, hvor en borger med let udviklingshæmning ikke formår at gøre brug af og drage nytte af, et åbent forebyggende tilbud, og derfor reelt er uden en tilstrækkelig socialpædagogisk indsats i periode.

LEV opfordrer til at forslaget præciseres yderligere, således at ovenstående risiko forebygges effektivt.

Varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp (§ 3)

LEV er positive over for forslaget om minimumsvarsel med opsat virkning på 14 uger i forhold til servicelovens §§ 95, 96, 98, 114, samt §§ 32, 36 og 42. For borgere, som benytter disse specifikke ydelser, og som har forudsætninger for at indgive en klage over en afgørelse, er der tale om en klar styrkelse retssikkerheden. Varslingsbestemmelsen betyder således, at de eksisterende kommunale incitament er til at træffe grænsesøgende afgørelser, reduceres, hvilket er positivt.

Men problemet med kommunale grænsesøgende afgørelser på servicelovens område, er på ingen måde fjernet, med den foreslåede bestemmelse. Det skyldes primært to forhold:

1. For det første er det kun en ganske beskedent andel af de kommunale sociale afgørelser, som rent faktisk påklages, og hvor borgeren således opnår en effekt af varslingen i form af klagens behandling i Ankestyrelsen. Landets kommuner vil således fortsat have incitament er til at træffe grænsesøgende afgørelser, uanset at en mindre andel afgørelser omfattes af varsling og evt. omgøres eller hjemvises af Ankestyrelsen.
2. For det andet er lovforslagets afgrænsning af varslingsbestemmelsen helt urimeligt snæver. Målt ud fra forslaget egen definition om, at varsling omfatter ydelser, hvor en reduktion eller fratagelse vil have "særlig indgribende betydning" finder LEV det absolut påkrævet at følgende ydelser også omfattes af varsling:
  - Socialpædagogisk bistand efter § 85
  - Beskyttet beskæftigelse efter § 103
  - Aktivitets- og samværstilbud efter § 104

Fælles for ydelser efter § 85, § 103 og § 104 er, at de typisk anvendes af en gruppe meget udsatte borgere, herunder mange udviklingshæmmede. For langt de fleste i denne målgruppe, vil forringelser i disse tre typer tilbud, have meget

”indgribende betydning” for trivsel og livskvalitet – helt tilsvarende de ydelser, som forslaget har medtaget i varslingsbestemmelsen.

LEV savner derfor en begrundelse for, hvorfor disse ydelser ikke er medtaget i varslingsbestemmelsen – og anbefaler på det kraftigste, at de medtages i det endelige forslag.

BPA § 95

Som udgangspunkt vil LEV gerne fremhæve, at det er godt, at der nu bliver både en egentlig godkendelsesordning samt tilsyn med virksomheder med de foreninger og virksomheder, som ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i forbindelse med både § 95 og 96 ordninger i serviceloven. Det er betryggende både for borgeren og i forhold til at sikre, at samfundets ressourcer bliver brugt på en hensigtsmæssig måde.

En af ændringerne i servicelovens § 95 handler om, at pårørende – en nærtstående – højst kan fungere som hjælper i maksimalt 48 timer om ugen (side 3). Baggrunden herfor er hensynet til borgeren, men også den pårørende selv, fordi en maxgrænse på 48 timer vil ”kunne mindske risikoen for høj arbejdsbelastning for den nærtstående” (side 31). Med den begrundelse kan det undre, at to eller flere pårørende også er omfattet af maxgrænsen på 48 timer. Hvis et forældrepar f.eks. samlet deler 60 timer, så vil hver især have en arbejdsuge på 30 timer. Det kan vel som udgangspunkt ikke betegnes som et højt arbejdspress. På den baggrund finder vi, at ministeriet bør gøre nærmere rede for sine overvejelser her. Hvad er begrundelsen for, at flere pårørende eller nærtstående ikke må varetage pasningsopgaven i mere end 48 timer?

Overvågning

I LEVs målgruppe har vi borgere, som på grund af deres funktionsnedsættelse ikke er i stand til at varetage opgaven som arbejdsleder, hvorfor denne så varetages af en pårørende, jf. servicelovens § 95, stk. 3. En ganske lille andel af disse borgere har også behov for overvågning, hvilket de ikke kan få efter gældende lovgivning, da § 95 ikke ydes til overvågning.

Allerede i februar 2016 anerkendte daværende Social- og indenrigsminister Karen Ellemann problemet i et svar til folketingets socialudvalg og tilkendegav, at der skulle findes en løsning i de forestående forhandlinger om reform af serviceloven. Et forslag herom var en del af følgegruppens arbejde i det meste af processen, indtil det så umiddelbart før afslutning blev pillet ud.

Landsforeningen LEV står uforstående overfor dette fravalg af at lade § 95, stk. 3. omfatte overvågning. Målgruppen for overvågning er ganske lille, og set i lyset af, at det hidtil har været udbredt praksis i landets kommuner at give støtte til overvågning, forekommer fravalget ubegrundet. Kan der ikke gives støtte til en for nogle livsnødvendig overvågning, er det eneste andet alternativ, at borgeren må opgive sit hjem og flytte i et botilbud. Manglende overvågning-hjemmel medfører med andre ord, at en ganske lille gruppe sårbare borgere mister mu-

lighed for selv at bestemme egen bopæl. Disse borgere opfylder ikke kravet om at kunne fungere som arbejdsleder, men har stadig har en holdning til, hvor de gerne vil bo.

Samlet set så udgør ændringerne i § 95 en svækkelse af familiernes muligheder for at selv at løfte opgaven med et handicappet familiemedlem. Alt andet lige vil det betyde, at opgaven i stedet skal løses af samfundet, og konsekvensen heraf bliver helt sikkert både blive øgede omkostninger – og ringere livskvalitet for de berørte borgere.

For nogle mennesker med udviklingshæmning er et botilbud den rigtige løsning. For andre er det at blive boende med deres familie. Det afgørende her er at tage dialogen med borgeren og de pårørende selv fremfor at indskrænke mulighederne for at etablere den optimale løsning.

Med venlig hilsen

Anni Sørensen
Landsformand

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
(pr. mail til nedennævnte adr.)
tha@sim.dk og sim@sim.dk

Taastrup, den 10. februar 2017

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

LOBPA vil gerne kvittere for og rose, at der har været god tid til at afgive høringssvar. I det efterfølgende kommenteres primært på det direkte BPA-relaterede, hvor vi genkender en del fra det gamle lovforslag (L147) fra 2014. Vi er bekymret på vegne af de mange berørte parter og redegør i det følgende for kritiske punkter og konstruktive løsningsforslag.

Indledende bemærkninger

Udmålingsmodel

Det er nu mere end nogensinde brug for, at der aftales en klar landsdækkende udmålingsmodel for både lønelementer, andre omkostninger og honorar til varetagelse af arbejdsgiveransvaret!

Branchens virksomheder og foreninger kan ikke foretage budgetlægning og heller ikke fremlægge et validt budget, når kommunerne udmåler lønelementer, andre omkostninger og honorar til varetagelsen af arbejdsgiveransvaret, som det passer den enkelte kommune. Og den nuværende udmålingslovgivning overholdes i mange tilfælde ikke. Kommunerne er kreative til at måle økonomielementerne konstant ned - på trods af uændret lovgivning, og ændringerne kommer med meget kort varsel, hvilket umuliggør budgetlægning og udgør en vedvarende trussel for borgere og private aktører på BPA-området.

Udgangspunktet i nuværende lovgivning er, at kommunerne skal udmåle administrationsbidrag ift., hvad det ville koste kommunen selv at varetage arbejdsgiveransvaret. I LOBPA oplever vi, kommuner halvere administrationsbidraget fra ét år til det næste uden væsentlig begrundelse og med få måneders varsel. Vi har generelt oplevet en reduktion i administrationsbidraget på op imod 75-80 % siden de første beregninger af administrationsbidrag i 2009 (kommunernes egne beregninger på egne omkostninger).

Det er ikke lykkedes os at finde tilsvarende effektivisering af den kommunale administration på andre områder i sammenlignelige perioder, og vi kan ikke i egen drift genkende, at det overhovedet skulle være muligt at opnå så betydelige besparelser. LOBPA står uforstående over for kommunernes store reduktioner i administrationsbidraget.

Virksomhederne og foreningerne på BPA-området har ingen indflydelse på udmålingen og dermed heller ikke på deres potentielle indtjening. Forudsætningen for denne "lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område" er kommunernes overholdelse af udmålingsbekendtgørelsen; herunder en gennemskuelig og forudsigelig betaling for varetagelse af arbejdsgiveransvaret i minimum én hel budgetperiode. Derfor skal denne lovændring ses og bearbejdes i sammenhæng med kommunernes udmålingskrav.

LOBPA opfordrer til, at denne lovændring ikke gennemføres uden en samtidig klar instruks til kommunerne om overholdelse af udmåling i henhold til udmålingsbekendtgørelsen - herunder må og bør det defineres: hvad er det tilstrækkelige honorar til ansvar for og administration af varetagelse af arbejdsgiveransvaret for en BPA-borger? Branchens virksomheder og foreninger skal kunne drive virksomhed på BPA-området - på samme niveau, som det koster kommunerne - både direkte og indirekte omkostninger. LOBPA foreslår en juridisk og praktisk national udmålingsmodel.

Omkostninger til godkendelsesmodellen

Kommunerne har som udgangspunkt udgiften til de sociale tilsyn, og det er svært at se meningen med, hvorfor det skulle ændres på BPA-området. Den eneste begrundelse, som LOBPA kan få øje på er, at kommunerne vil overdrage udgiften - for deres eget ønske om øget sikkerhed - til de private aktører på BPA-området.

I henhold til bekendtgørelse om udmåling af tilskud til borgerstyret personlig assistance efter servicelovens §§ 95 og 96, skal kommunerne faktisk afholde alle omkostninger af den skitserede art forbundet med BPA. Så **kommunerne skal dække udgifterne til godkendelsesordningen, efterfølgende tilsyn og ressourceforbrug**, eksempelvis ved at omkostningerne indbygges i udmålingen af honorar til varetagelse af arbejdsgiveransvaret.

Budgettering og regnskabsaflæggelse

Umiddelbart vil den påtænkte lovændring i høj grad vanskeliggøre muligheden for at drive virksomhed ud over BPA-området, idet der foreslås at stille krav til budgettering og regnskabsaflæggelse specifikt på "BPA-forretningsområdet". Det forekommer LOBPA uklart, hvilket hensyn til kvalitet, tryghed, økonomi, borger eller erhvervsdrivende afsnittet om budget og regnskab tjener.

Samtidig foreslås det at indføre bagudbetaling. Her mangler man virkelig en mere detaljeret beskrivelse af vilkårene, som i givet fald, at lovforslaget vedtages, må afvente en bekendtgørelse om det emne specifikt.

De skitserede regler om regnskab og budget vil reelt betyde, at BPA-delen af en virksomhed vil skulle udskilles til en selvstændig enhed. Det er en meget stor indskrænkning af udviklingen i den del af det danske erhvervsliv. På grund af påtvunget kommunalt overopsyn på ellers driftssikre og ansvarlige virksomheder og foreninger knægtes og kvæles selvbestemmelsen for BPA-erhvervslivet.

BPA-virksomhederne og -foreningerne har ikke selv indflydelse på egen indtjening via tilskud til varetagelse af arbejdsgiveransvaret, så tilsynets eventuelle beføjelser på basis af budget og regnskabskrav virker ikke gennemtænkt.

Erhvervslivet på BPA-området vil få urimeligt svære vilkår med de påtænkte tiltag generelt. LOBPA mener, at driften bliver mere belastende for BPA-virksomhederne, da der er ift. den del af lovforslaget, som angår det sociale tilsyn, tale om meget belastende tiltag. Lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område indeholder med sine forslag (især om indførelsen af det sociale tilsyn, om bagudbetaling og om uforholdsmæssige og urealistiske budgetkrav) meget belastende tiltag, som LOBPA opfordrer lovens forligsparter om at genoverveje af hensyn til både borgere og erhvervsliv.

Sanktionerne over for kommunalbestyrelser og regionsråd bør skærpes, således at retssikkerheden for borgere og erhvervsdrivende sikres. Kommuner negligerer pt. i flæng afgørelser fra Statsforvaltningen samt anke- og tilsynsmyndigheder, uden at det overhovedet har konsekvenser - bortset fra, at de konkrete kommuner sparer store summer ved at undlade at efterkomme tilsynsmyndighedens tilrettevisning. Hverken borgere, erhvervsliv eller samfun-

det generelt er tjent med autonome kommuner, som i praksis frit kan vælge at fejlforvalte dansk lovgivning.

Ad lov om social service (forslag om følgende ændringer):

Ad § 3 a. LOBPA mener, at det er positivt, at der indføres en styrkelse af borgernes retssikkerhed. LOBPA noterer også, at det er hensigten, at varslingsperioden vil kombineres med en særligt hurtig klagesagsbehandling i Ankestyrelse. Det er absolut nødvendigt.

Det fremgår på side 41 i bemærkningerne, at kommunalbestyrelsen skal sikre et rimeligt varsel, hvis der træffes afgørelse om frakendelse af en BPA-ordning, så borgeren har mulighed for at afvikle ordningen, og herunder opsige aftaler med den nærtstående, foreningen eller den private virksomhed eller for at opsige hjælpere. Tre måneder er et rimeligt varsel. I konkrete situationer vil det dog være nødvendigt, at ordningen standses øjeblikkeligt, f.eks. hvis hensynet til borgeren nødvendiggør dette. I denne situation skal kommunalbestyrelsen dække eventuelle udgifter til hjælpere m.v. i opsigelsesperioden.

Af bemærkninger til de enkelte bestemmelser fremgår det på side 51-52, at der for at sikre fuld klarhed over hvornår kommunalbestyrelsens afgørelse får virkning, gives et varsel på mindst 14 uger, men at der intet er til hinder for, at der gives et længere varsel eksempelvis i BPA-ordninger, hvor der er ansat hjælpere med meget høj anciennitet. I sådanne ordninger, kan et varsel på 14 uger være utilstrækkeligt til at afvikle ordningen i forhold til bemærkningerne på side 42 (om opsættende virkning). Der skal være en automatik i den opsættende virkning i de sager, som ikke er afgjort efter de første 14 uger.

Ad § 81: LOBPA opfatter, at den ændrede formulering skal tolkes således, at kommunerne i øget omfang skal understøtte løsninger, som varetages af borgeren selv – i det omfang det er muligt. Og LOBPA anser formuleringerne som en klar indikation af, at støtten til borgere med funktionsnedsættelse fremover skal løftes af ikke-kommunale aktører typisk i form af personlige hjælpere.

Ad § 82 a, § 82 b og § 82 d: I stk. 2 er en ensartet formulering om, *at afgørelse efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed*. Den formulering er reelt en ophævelse af borgernes klagemuligheder, og det strider modal retssikkerhed. Det må ændres.

Ad § 82 c (stk. 1): LOBPA mener, at det bør omformuleres således, at driften ikke bør varetages af kommunen, men i stedet af private virksomheder og foreninger.

Ad § 82 d: LOBPA mener, at øget samarbejde med civilsamfundet er positivt, så længe det ikke er udtryk for spareøvelser i kommunerne.

LOBPA indgår gerne i sådanne samarbejder med kommuner til gavn for de borgere, som vi samarbejder med. Man skal dog være opmærksom på, at man som frivillig ikke forpligter sig, og at frivillige kun kan bruges som supplement. Fx kan borgeren deltage i arrangementer, som varetages af frivillige, men der vil stadig være behov for personlig hjælp (til påklædning/kørsel/toiletbesøg/måltider/fysisk hjælp mv.).

Ad § 95, stk. 3: LOBPA mener, at det i bund i grund er i orden, at ingen lønmodtagere som udgangspunkt arbejder mere end 48 timer om ugen i gennemsnit over en 4 måneders referenceperiode. Det er det, som gælder for alle andre lønmodtagere (EU-direktivet, der er implementeret i den danske arbejdsmiljøret). Vi foreslår dog formuleringen opblødt ift. den formulering, som er i lovforslaget, således, at der bliver tale om 48 timer om ugen i gennemsnit over en 4 måneders referenceperiode, hvilket gælder for alle andre lønmodtagere.

Der bør i øvrigt rettes op på, at der ikke kan bevilges hjælp til "overvågning" i en § 95 stk. 3-ordning på tilsvarende vilkår som i en § 96 ordning. Dvs. "overvågning" som en almindelig

hjelperudmåling svarende til muligheden i § 96. Vi henviser her til, at Vestre Landsret d. 13. maj 2015 afsagde en dom, som statuerede dette. Det er henvisningen til servicelovens § 83 og § 84 for en § 95 stk. 3-ordning, som ligger til grund for dommen, og som er til hinder i kommunalbestyrelsens "kan" bestemmelse – således at der ikke udmåles almindelige hjælpertimer – argumenteret i overvågning. Det er formentlig et mindre antal borgere, som er berørt af denne begrænsning.

Argumentationen, som ligger til grund for ændring af arbejdstiden for nærtstående i servicelovens § 95, stk. 3-ordninger, også bør komme til udtryk i relation til lovens § 42 om tabt arbejdsfortjeneste.

Det synes ulogisk, at støtten til forældre til børn med handicap aktuelt kan pålægge forældrene en omfattende arbejdsmængde uden hensyntagen til arbejdstidsregler. Vi er opmærksomme på, at tabt arbejdstjeneste formelt set ikke er omfattet af arbejdstidsregulativet, ganske som det er tilfældet i dag ift. § 95, stk. 3, hvor den nærtstående selv varetager arbejdsgiveransvaret.

LOBPA mener i forlængelse heraf bør adgangen til at lade nærtstående varetage BPA-ordninger efter lovens § 95, stk. 3 også omfatte §§ 42, 44 og 52, stk. 3. Det synes ulogisk, at hjælp efter disse paragraffer, som essentielt er identisk med hjælp efter §§ 83-84, ikke kan ydes efter § 95, stk. 3, hvor forældrene agerer arbejdsledere i en BPA-ordning (og kan vælge at overdrage arbejdsgiveransvaret). Dette vil sikre en væsentligt mere sammenhængende og helhedsorienteret indsats til gavn for barnet og familien, samt reducere kommunernes administration væsentligt.

Ad § 96 a: LOBPA mener, at der er tale om diskriminering mod erhvervsvirksomheder, som pålægges at lægge store beløb ud for kommunerne i modsætning til de private virksomhedsordninger, som BPA-borgere, der vælger at beholde og selv varetage deres arbejdsgiveransvar, driver. Hvis bagudbetalingen ikke skal være en urimelig og unødigt belastning for BPA-foreninger og -virksomheder, bør betalingen fra kommunerne falde senest den 3. sidste hverdag i den måned, som tilskuddet vedrører. Det nuværende lovforslag er konkurrencefordrivende, hvorfor der bestemt er risiko for, at det er i strid med EU-retten.

Partsstatus: LOBPA mener, at virksomheder og foreninger, der varetager arbejdsgiverfunktionen for BPA-borgere, bør tillægges partsstatus ift. at kunne klage over kommunernes udmåling til dels hjælpernes lønelementer, andre omkostninger og til honoreringen af arbejdsgiveropgaven samt øvrige forhold, hvor virksomheder og foreninger pålægges omkostninger som følge af arbejdsgiverfunktionen, fx timetallet ved APV (arbejdspladsvurderinger). Vores begrundelse for dette ønske, er at man nu (formentlig) underlægges socialtilsynet, jf. det følgende.

Ad lov om socialtilsyn (forslag om følgende ændringer):

Ad § 18, § 18 a og § 18 b: LOBPA mener, at det er en god idé, at aktører på BPA-markedet skal godkendes. Det tiltag hilser LOBPA velkommen, for det vil alt andet lige være med til helt grundlæggende at sikre kvaliteten og trygheden for borgere og kommuner.

LOBPA stiller sig undrende over for nødvendigheden ved en godkendelsesordning, der er så drastisk som "Det sociale tilsyn", især fordi der samtidig indføres bagudbetaling. BPA-virksomhederne/foreningerne har ingen kontraktforhold med kommunerne – men alene kontraktforhold med de enkelte borgere, hvorfor et socialt tilsyn sammen med et de facto udlæg for kommunerne ikke giver mening – hverken af hensyn til borgere, virksomheder eller foreninger.

Det er dog afgørende at de i § 18b, stk. 3 omtalte vilkår og betingelser beskrives nærmere for at imødegå markant forskellige udlægninger fra tilsyn til tilsyn. LOBPA noterer sig, at der senere i bemærkningerne lægges op til at ministeret på bekendtgørelsesniveau vil fastsætte regler om godkendelsens tilrettelæggelse, om kriterier og betingelser for godkendelsen og ophør af godkendelsen samt om socialtilsynets forpligtelser i forbindelse med godkendelsen og ophør af godkendelsen. Det bifalder vi – **det er absolut nødvendigt**.

Ad driftsorienteret tilsyn:

§ 18 c: LOBPA opfordrer til, at indhentning af oplysninger fra borgere (omtalt i stk. 2, nr. 3), bør ske som spørgeskema, der sendes til alle borgere med BPA – og ikke kun til de borgere, som har overdraget arbejdsgiveransvaret. Dette for at sikre en reel vurdering af kvaliteten – også sammenlignet med kommunernes leverance inden for eksempelvis administration, regnskabsafklæggelse, lønudbetaling mm. Det skaber utryghed hos borgere, der anvender service fra private leverandører, at netop de skal kontrolleres, mens andre borgere ikke skal. I forbindelse med et sådant spørgeskema kan det eksempelvis være relevant at afdække lovlig anvendelse af 24-timers vagter mm.

Ad § 18 d: LOBPA mener, at det er essentielt for borgerens retssikkerhed, at udfordringer dokumenteres, høringsfrister overholdes, og dialog skabes med foreningen/virksomheden, før at der rettes henvendelse til borgere og kommuner i tilfælde, hvor der er bekymrende forhold. Fejlagtig orientering fra tilsynets side vil kunne medføre konkurs i forening/virksomheden, da borgerne selv kan skifte udbyder i løbet af en måned. Således bør orientering først ske, når sagen er endelig og korrekt belyst og afgjort.

Ad § 18 e: LOBPA mener, at det for alles skyld bør det præciseres hvem, der defineres som ansat i foreningen eller virksomheden; eksempelvis handicaphjælperne, som ikke forstås at er blivende underlagt det kommunale tilsyn. Der må ikke kunne opstå en anonym angivelse af borgerne fra deres hjælpere. LOBPA opfatter det nuværende forslag til formulering som kun dækkende over de direkte ansatte i administrationen, som har arbejdsopgaver direkte for foreningen eller i virksomheden, og som ikke er handicaphjælper. Det bør ikke kunne læses tvivl ind i den endelige lov.

Ad § 18 f: LOBPA vurderer, at formuleringen er udtryk for en strammere håndtering, da fonde i dette regi bliver underlagt to forskellige tilsynsmyndigheder. Der bør tillige føres sammenlignelige tilsyn med kommuner ift. deres rådgivning, administration, regnskabsafklæggelse og lønadministration. I det nuværende forslag opstår en skævvridning, hvor kommuner ikke pålægges udgift til tilsyn, og altså ikke har en egen udgift at udmåle administrationsbidrag ud fra; en udgift som private leverandører står til at blive pålagt.

Ad budget og regnskab:

§ 18 g: LOBPA mener, at det teoretisk og praktisk er krav, der umuligt kan opfyldes, da virksomhederne og foreningerne ikke selv fastsætter prisen og indtægterne, men derimod er afhængige af kommunalt fastsatte priser, som er variable over tid fra kommune til kommune og borger til borger. Vi vender senere i dette høringssvar tilbage til emnet, men i korte træk bliver det svært at drive effektiv BPA-virksomhed fremover, hvis forslaget vedtages til lov. Det bryder med den oprindelige hensigt bag BPA-bestemmelserne; at borgere skal kunne overdrage varetagelsen af deres arbejdsgiverfunktioner til foreninger og private virksomheder, og således opnå frihed og fritid på så højt niveau som muligt med mennesker uden handicap. Virkeligheden er, at BPA-regnskaber for ofte år tilbage mangler kommunal godkendelse; virksomhederne og foreningerne har ikke modtaget ny bevilling eller et budget for bevillingen for indeværende år. Det umuliggør reel budgettering, hvorfor BPA-virksomheder og –foreninger ikke kan blive i stand til at møde kravet for godkendelse. Samtidig har de aktører ingen kontrol over det vilkår, at kommuner ikke lever op til deres forudgående forpligtelse.

Kommunerne ændrer typisk i tilskud til varetagelse af arbejdsgiveransvaret i oktober, november og december – ofte med 3 måneders varsel eller kortere. Det giver klare udfordringer i budgetlægningen. Derfor må og bør denne lovændring sikre en klar og entydig udmålingsmodel.

Det er bydende nødvendigt at ændre på tidsfristerne for både budget og regnskab.

Såfremt et budget i det hele taget er muligt at få etableret med efterfølgende godkendelse af virksomhedernes/foreningernes bestyrelse, når vi ultimo december, og grundet kommunernes langsomme godkendelsesprocedurer for de enkelte BPA-borgeres regnskaber når vi ultimo maj for udarbejdelse af virksomhedens/foreningens regnskaber. De skal efterfølgende godkendes på generalforsamlingen i henholdsvis maj og juni måned. Først derefter foreligger revisor- og generalforsamlingsgodkendte regnskaber.

I henhold til **årsregnskabsloven** er der frist for aflevering af regnskab for selskaber 5 måneder efter regnskabsårets udløb. For personligt ejede virksomheder er fristen 6 måneder, og der er virksomheder, som arbejder med forskudt regnskabsår.

LOBPA understreger nødvendigheden af sammenhæng mellem forskellige aktuelle love om budget og regnskabskrav; både i forhold til kommunernes håndtering af udmåling og regnskabsgodkendelser af de enkelte BPA-ordninger samt i forhold til krav om sammenhæng mellem denne lov og andre love – specielt årsregnskabsloven.

LOBPA mener i øvrigt, at det er bemærkelsesværdigt qua reguleringens omfang og den byrde, der pålægges de private aktører, at loven ikke er sendt i høring hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil jf. bekendtgørelse om konkurrencelovens § 2, stk. 5 kunne påvirke den endelige regulering af BPA-virksomhederne. Det er u hensigtsmæssigt for alle, der underlægges loven, at der ikke er taget højde for sådanne problemstillinger, da det kan skabe endnu mere usikkerhed på området. Det vil være hensigtsmæssigt, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afdækker, hvorvidt udmåling af honorar til varetagelse af arbejdsgiveransvaret er eller bør være omfattet af bekendtgørelse om konkurrencelovens § 11 b, jf. behovet for en klar udmålingsmodel, som følge af den foreslåede regulering.

Ad oplysningspligt:

§ 18 h: LOBPA mener, at lovforslaget pålægger erhvervsdrivende (BPA-foreninger og -virksomheder) uforholdsmæssig ekstra administration. Der bør tages højde for dette i udmålingsbekendtgørelsen, således at kommunerne kommer til at bidrage til den sikkerhed, som de selv har ønsket sig, og som områdets erhverv pålægges at fremskaffe.

De udgifter, som et tilsyns godkendelse påfører foreninger og private virksomheder, er omfattet af formuleringen i udmålingsbekendtgørelsens § 8 og § 10. Altså vil omkostningerne skulle dækkes af de respektive kommuner.

Endvidere må det være en fordel, hvis foreningen eller virksomheden er medlem af en organisation under Dansk Arbejdsgiverforening, så der sikres ordentlige vilkår og forhold på markedet som helhed.

Der bør oprettes et register, hvor det fremgår, hvilke foreninger og virksomheder har opnået godkendelse, samt hvilke der er midlertidigt godkendt. Dette kunne eksempelvis være på Socialtilsynets hjemmeside.

Det fremgår af bemærkningerne (side 28), at socialtilsynet ikke skal foretage en vurdering af kvaliteten i den enkelte BPA-ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere eller borgerstyret personlig assistance, men alene foreningens eller virksomhedens varetagelse af opgaven som arbejdsgiver. Det er en ansvarlig og fornuftig grænse at tydeliggøre af hensyn til den enkelte borger.

Socialtilsynets afgørelser om ophør af godkendelsen (af en forening eller en privat virksomhed) får som udgangspunktet opsættende virkning. Dette fremgår af bemærkningerne side 80, og er gældende uanset, at foreningen eller virksomheden eventuelt har tilkendegivet, at man ikke vil benytte sig af klageadgangen. Den opsættende virkning indebærer, at foreningen eller virksomheden kan fortsætte sin virksomhed, indtil Ankestyrelsen har truffet afgørelse i klagesagen. Det finder LOBPA tilfredsstillende, og LOBPA roser hensynet til at fortsætte erhverv på vegne af og til fordel for en udsat samfundsgruppe under rimelige vilkår.

Ad kapitel 4 "Fælles bestemmelse":

LOBPA mener, at taksterne til godkendelsesordningen bør pålægges kommunerne direkte eller evt. indbygges i udmålingsbekendtgørelsen, idet kommunerne alligevel selv skal betale - i henhold til udmålingsbekendtgørelsen. Alternativt bør taksterne afholdes af staten.

Det anføres på side 47 i bemærkninger, at den foreslåede godkendelsesordning vil have administrative konsekvenser i og med, at de foreninger og private virksomheder, der ønsker godkendelse, skal fremlægge dokumentation for, at de opstillede godkendelseskriterier er opfyldt, ligesom der efterfølgende vil skulle anvendes administrative ressourcer og revisoromkostninger i forbindelse med tilsynet. Som følge af et begrænset antal relevante foreninger og private virksomheder, vurderer ministeriet, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved forslaget vil være relativt beskedne. Faktum er, at for den enkelte aktør er netop de konsekvenser direkte - på kort og lang sigt - overvældende. Hvorfor gennemgås i det nedenstående.

Hvis der ses på Socialtilsynets nuværende takster, må det antages, at foreninger og virksomheder vil skulle betale mellem 25.000 kr. og 50.000 kr. for tilsyn. Det i sig selv er et relativt beskedent beløb. Men dertil kommer interne administrative omkostninger til tilsyn. Ud fra vurdering af lovens krav - herunder krav til møder og dialog, budgetter og eventuel revisorinvolvering mm., så må det antages, at virksomhederne pålægges interne administrative omkostninger på et anslået minimum af 150.000 kr.

Beløbet udgør en væsentlig omkostning i både store og små virksomheder, idet kommunernes foreslåede betaling til virksomhederne pr. BPA-ordning p.t. kan være så lav som 2,73 kr. pr. time eller mindre end 20.000 kr. pr. år. Forslaget vil, selvom taksten pålægges foreninger og virksomheder, betyde interne omkostninger, som må og bør dækkes af kommunerne.

Prisen pr. borger, der har overdraget arbejdsgiverbeføjelserne vil være anslået 5.000-10.000 kr. Det er således 25-50 % af de laveste kommuners samlede administrationsbidrag. Derved kan ansvarlige virksomheder og foreninger ikke tilbyde borgere at påtage sig deres arbejdsgiveransvar i disse kommuner, fordi det vil påvirke muligheden for driftsgodkendelsen negativt. Det vil ganske enkelt ikke være rentabelt.

LOBPA mener, at kravet om tilsyn stiller krav om ændring i prissætning af administrationsbidraget, da ingen virksomheder eller foreninger kan agere på et marked, hvor én offentlig myndighed fører tilsyn med, hvorvidt prisen og økonomien er tilstrækkelig - mens en anden offentlig myndighed fastlægger prisen. Det er næsten umulige vilkår at drive erhverv under. Derfor må tilsynskravet medføre, at der fastsættes nationale retningslinjer (en udmålingsmodel) for administrationsbidraget. LOBPA anbefaler at administrationsbidraget fastsættes som en procent af de samlede lønelementer.

LOBPAs beregninger anviser, at procentsatsen bør være mellem 6,5 % og 8 %.

LOBPA mener, at de anførte bemærkninger i forslaget til lovændringen er en grov underdrivelse af de reelle konsekvenser for dansk erhvervsliv. Umiddelbart vurderer LOBPA, at det bliver administrativt meget tungt for det "begrænset antal relevante foreninger og private virksomheder" (ordvalget hidrører fra bemærkningerne), at håndtere. Synsvinklen, der anlægges her, er skæv og uden respekt for og perspektiv til den enkelte aktør. Den er måske korrekt i forhold til et overordnet eller kommunalt samfundssyn, men ikke i forhold til de direkte berørte parter, som vil blive pålagt yderligere store omkostninger blot for at fortsætte deres drift.

LOBPA mener i øvrigt, at det må og bør præciseres, hvor eller hvem, der skal have tilsyn, idet flere foreninger og virksomheder har flere kontorer; herunder om kun hovedkontoret pålægges tilsynet.

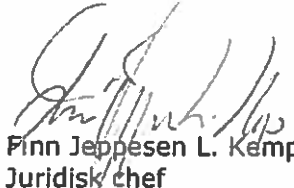
LOBPA opfordrer til, at den nye lov om "Persondataforordning" også skal vurderes i forhold til, hvilke meget betydende omkostninger den lovændring påfører foreninger og virksomheder, samt hvad virksomhederne skal modtage af merudmåling fra kommunerne for at påtage sig opgaven, dække risikoen og sikre en fortsat indtjening, samt egenkapitalforrentning, når de påtvinges nye opgaver, nye krav og sværere vilkår for almindelig drift.

Alle disse omkostninger skal kommunerne udmåle til i henhold til udmålingsbekendtgørelsen.

Med venlig hilsen

Steen Pihl Sørensen /
Direktør

Finn Jeppesen L. Kemp
Juridisk chef

Børne- og socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Emdrupvej 115 A 5. etage
2400 København NV
Tlf. nr. +45 7023 3400
E-mail: los@los.dk
CVR nr. 15906987
www.los.dk

København, den 13. februar 2017

Høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

LOS – De private sociale tilbud afsender høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.). Lovforslaget fokuserer på tydeliggørelsen af at borgernes mulighed for rehabilitering og forebyggende indsats. Høringssvaret er opdelt i kommentarerne til de enkelte bestemmelser.

Service-loven

Formål

§ 1, stk. 3, 1. pkt.

Lovforslagets § 1, stk. 3 foreslår, at borgeren har ansvaret for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt. LOS mener, at fokus på den enkelte borgers udvikling er vigtigt, men må understrege, at enkelte borgere ikke kognitivt formår at udvikle sig i væsentlig grad, som formålsbestemmelsen tilsigter.

I forlængelse af ovenstående foreslås det i § 81, at hjælpen til voksne med den nedsatte fysiske eller psykiske funktionsevne eller særlige sociale problemer skal sikre, at borgeren kan fastholde sit aktuelle funktionsniveau og egne ressourcer. Derudover foreslås det, at indsatsen skal fremme inklusionen i samfundet. LOS finder, at formålet med inklusionen er vigtigt for borgeren og det omkringliggende samfund. Det skal dog fremhæves, at inklusion ikke nødvendigvis findes muligt for borgeren grundet den enkeltes diagnose eller sociale udfordringer.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at *"..der ikke foreslås nogen begrænsninger i forhold til omfanget af den tidlige, forebyggende indsats, hverken i forhold til længden på den periode, som kommunalbestyrelsen kan tilbyde at give indsatsen i, eller i forhold til timeantallet, som kommunalbestyrelsen kan fastsætte."* Det må antages at være af stor vigtighed, hvorledes den forebyggende indsats tilrettelægges og tidsperspektivet for støtten. LOS mener, det bør præciseres, hvornår borgeren er berettiget støtte efter servicelovens regler, således at den forebyggende indsats ikke udgør et lavere serviceniveau i en uforholdsmæssig lang periode. Kommunalbestyrelsens må ikke tilsidesætte deres forpligtelse efter servicelovens regler, hvorfor denne afvejning er essentiel.

Varsling ved afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp

§ 3 a

Indsættelse af et nyt lovstykke, § 3 a, pålægger kommunalbestyrelsen at varsle borgeren med mindst 14 dage ved afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter servicelovens §§ 32, 36, 95, 96, 98 og 114. En afgørelse om nedsættelse af serviceniveauet kræver en forvaltningsretlig afgørelse inden for rimelig tid, hvilket ikke er bestemt fastsat.

LOS finder, at bestemmelsen tilgodeser borgerens retssikkerhed, eftersom kommunalbestyrelsen forringer borgerens støttetildeling.

Sociale akutt tilbud

§ 82 c

Forslagets § 82 c foreslår, at kommunalbestyrelsen kan oprette og drive sociale akutt tilbud, hvor personer med psykiske lidelser med akutte behov for støtte, omsorg og rådgivning kan søge hjælp. Det angives i bemærkningerne til forslaget, at støtte i akutt tilbud ikke kræver et forudgående afgørelse om tilbuddet, idet borgere med i akut psykiske krise og med akut behov for støtte og omsorg kan henvende sig uden forudgående visitation eller aftale.

Det fremgår ikke af lovforslagets bemærkninger, hvordan normeringen vil være på tilbuddene og om hvorvidt tilbuddene vil være døgnbemandet m.v.

Eftersom støtten ikke kræver forudgående visitation, skal LOS bemærke, at støtten ikke må erstatte socialpædagogisk støtte efter servicelovens § 85. LOS mener, det bør præciseres, hvorledes kommunalbestyrelsen vil sikre sammenhængen mellem indsatser efter servicelovens bestemmelser og det enkelte akutt tilbud. LOS vil anbefale, at man ikke anvender begrebet "sociale akutt tilbud" til forslaget, eftersom dette associeres med et væsentligt højere støtteniveau. Derimod foreslår LOS, at man i stedet anvender betegnelsen "social akutrådgivning", hvilket må antages at være mere overensstemmende med den støtte, som forslaget tilsigter.

Tilbud etableret i samarbejde med frivillige

§ 82 d

Servicelovens § 18 bestemmer, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger. LOS har tidligere fremhævet muligheden for at indgå i et samarbejde med frivillige, da de kan understøtte støttebehovet hos den enkelte borger. Forslagets § 82 d indebærer, at støtte i gruppebaserede tilbud jf. forslagens § 82 a og individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte jf. forslagens § 82 b kan leveres i samarbejde med sociale organisationer og foreninger. LOS ønsker at præcisere, hvorvidt de omtalte sociale organisationer og foreninger skal godkendes efter lovforslagets § 19, stk. 1 og hvorvidt private leverandører kan levere støtteopgaver i samarbejde med frivillige efter forslagens bestemmelser.

Betaling månedsvis bagud

§ 96 a, stk. 2

Det foreslås, at en godkendt forening eller privat virksomhed, der modtager tilskuddet for ansættelse af hjælpere eller borgerstyret personlig assistance jf. servicelovens §§ 95-96, skal modtage tilskuddet bagudvis. Baggrunden herfor er at private virksomheder eller foreninger kan gå konkurs. LOS mener ikke, at kommunalbestyrelsen bør betale bagudvis, idet udgifter til medarbejderlønninger og andre praktiske foranstaltninger kan være aftalt at skulle betales forud. Lovgiver bør ikke tilrettelægge lovgivningen efter en formodning om private virksomheders og foreningers risiko for konkurs m.v.

Forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen

§ 100, stk. 3

Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at kommunalbestyrelsen kan yde dækning af nødvendige merudgifter til voksne med funktionsnedsættelse efter § 100, stk. 1. Udmålingen heraf fastsættes efter en individuel ansøgning og vurdering jf. servicelovens § 100, stk. 2 og stk. 3. På baggrund af uforholdsmæssig lange sagsbehandlingstider, foreslås det, at udgifterne hertil fastsættes i intervaller trods borgerens individuelle behov.

LOS mener, at intervalopdelingen er en konstruktiv løsning på en større administrativ udfordring. Dog mener LOS, at intervalopdelingen bør opdeles i flere intervaller, således at borgeren til modtage et beløb, som ligger nærmere det ansøgte beløb.

Socialtilsynsloven

Anvendelsesområde

§ 18 a

Lovforslaget indebærer, at socialtilsynet godkender og fører driftsorienteret tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontakt tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance jf. servicelovens §§ 95 og 96.

Efter lovforslagets § 18 b skal socialtilsynet godkende foreninger eller private virksomheder. Tilsynsforpligtigelsen indebærer vurderingen af foreningens eller den private virksomheds økonomiske eller ledelsesmæssige forhold samt ansættelsesretlige kompetencer for at sikre deres egnethed til at udføre opgaven jf. forslaget § 18 e. LOS mener ikke, at socialtilsynet bør vurdere foreningerne eller private virksomheders ledelsesmæssige forhold, da dette ikke må anses for at være afgørende for hjælpernes kompetencer til at udføre arbejdet.

Det sociale tilsyn foretager vurderinger af socialpædagogiske tilbuds fornødne kvalitet, idet tilbuddene leverer ydelser efter servicelovens regler. Følgende fremgår af bemærkningerne, *"Socialtilsynet skal således ikke foretage en vurdering af kvaliteten i den enkelte ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere eller borgerstyret personlig assistance, men alene foreningens eller den private virksomheds varetagelse af opgaven som arbejdsgiver"*. På ovenstående baggrund mener LOS, at det bør klarlægges, hvorledes tilsynet vil ændre deres tilsynspraksis, således at socialtilsynet ikke foretager godkendelses- og tilsynsopgaver af samme karakter som ved de socialpædagogiske tilbud jf. socialtilsynslovens §§ 5 og 7.

Med venlig hilsen

Michael Graatang
Direktør

Anne Rugholt
Juridisk konsulent

Agem Allé 13
DK-2970 Hørsholm

Tel. +45 4918 4700
www.medicoindustrien.dk

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att. Specialkonsulent Tina Hansen
tha@sim.dk
sim@sim.dk

13. februar 2017

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service m.fl.

Den 13. januar 2017 offentliggjorde Børne- og Socialministeriet ovennævnte høring med høringsfrist 13. februar 2017.

Nedenfor følger Medicoindustriens bemærkninger primært til dele af lovforslaget som vedrører hjælpemidler, §112 og §§113 a og b samt bemærkningerne hertil.

Medicoindustrien bakker op om lovforslagets overordnede formål

Indledningsvist kan Medicoindustrien med stor tilfredshed konstatere, at partierne bag aftalen er enige om, at hjælp efter servicelovens voksenbestemmelser skal sikre, at borgeren får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer det hjælpebehov, som borgeren har, og at hjælpen skal tilrettelægges på baggrund af en konkret og individuel vurdering af borgerens behov og forudsætninger og i samarbejde med den enkelte.

Medicoindustrien støtter bibeholdelse af den nuværende §112

Medicoindustrien konstaterer ligeledes med tilfredshed, at den specifikke § om hjælpemidler, §112, er uændret i forhold til borgerens ret til det hjælpemiddel, der for den enkelte borger er det bedst egnede og billigste, baseret på en konkret og individuel vurdering. Og endelig er betingelserne for at kunne modtage støtte også uberørte af lovforslaget.

Definition af 'hjælpemidler'?

Medicoindustrien lægger til grund, at der i lovforslaget, når der tales om 'hjælpemidler' er tale om alle typer af hjælpemidler, dvs. både til engangs- og flergangsbrug.

§ 113 a giver løfte om enklere sagsbehandling, men rummer væsentlig tvivl i anvendelsesområdet

Partierne bag aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser er enige om, at sagsbehandlingsprocedurerne ved ansøgning om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder er for tidskrævende, særligt i de tilfælde, hvor det er helt entydigt, hvilken hjælp der er behov for, og borgerens funktionsnedsættelse er åbenbar. Det kan medvirke til utilfredsstillende forløb for både borgere og sagsbehandlere, fordi det tager uforholdsmæssig lang tid at få færdigbehandlet en ansøgning. Der er derfor enighed blandt partierne om, at der er behov for regelforenklinger og afbureaukratiseringer, som gavner alle parter. Medicoindustrien deler denne enighed.

Børne- og Socialministeriet vurderer, at en lovfæstet mulighed for kommunalbestyrelsen for forenklet sagsbehandling i sager om hjælpemidler, således at der træffes afgørelse alene ud fra den indgivne ansøgning, kan medvirke til, at kommunalbestyrelsen kan afskaffe unødigt administration både i forhold til udredning af borgeren og tildeling af hjælpemidlet.

I forslaget § 113 a gives kommunerne derfor mulighed for at indføre en forenklet sagsbehandling 'enkle og entydige sager', og disse er i bemærkningerne defineret som sager, hvor funktionsnedsættelsen er åbenbar, og hjælpebehovet relativt entydigt, dvs. at funktionsnedsættelsen er indiskutabel, og det deraf affødte hjælpebehov umiddelbart kan konstateres.

Det fremgår videre, at en sådan forenklet sagsbehandling alene kan ske på baggrund af den modtagne ansøgning fra borgeren, hvis ansøgningen indeholder de fornødne oplysninger og en tro- og love-erklæring fra borgeren, om at oplysningerne er rigtige.

Det er Medicoindustriens vurdering, at en sådan mulighed vil kunne lette mange borgere, der særligt ved genbevillinger oplever unødigt bureaukrati fra kommunens side, hvor man f.eks. kræver fornyet dokumentation for en funktionsnedsættelse, borgeren har haft i mange år, og som er kronisk.

Ministeriet vurderer i bemærkningerne, at muligheden for forenklet sagsbehandling alene bør kunne finde anvendelse i enkle og entydige sager, idet der i mere komplekse sager i udgangspunktet vil være behov for yderligere sagsbehandling, herunder sagsoplysning, før der foreligger tilstrækkeligt grundlag til, at der kan træffes en afgørelse.

Medicoindustrien skal her foreslå, at man udarbejder en vejledning, der nærmere definerer, hvordan 'enkle og entydige sager' skal forstås med inddragelse af eksempler, og at man i dette arbejde navnlig inddrager patientforeninger og behandlermiljøer.

Førstegangsbevilling eller genbevilling?

§ 113 a skelner ikke mellem førstegangsbevillinger og genbevillinger, hvorfor Medicoindustrien antager, at § er tiltænkt at kunne rumme begge situationer.

Hvis man har at gøre med en borger med en ny eller væsentligt ændret funktionsnedsættelse og dermed et nyt eller væsentligt ændret behov, er det Medicoindustriens klare opfattelse, at en sådan sag altid vil kræve en indledende udredning af borgerens konkrete og individuelle situation og behov, jf. servicelovens formålsbestemmelser. Her er det svært for os at se, hvordan en kommune vil kunne udrede borgeren alene på baggrund af en ansøgning, og dette gør sig særligt gældende i de tilfælde, hvor borgeren er svag, og hvor det f.eks. er plejepersonalet, der reelt er dem, der ansøger om et hjælpemiddel. I disse sager vil § 113 a derfor sjældent komme i anvendelse, og dette bør efter Medicoindustriens opfattelse tydeliggøres, enten i bemærkningerne eller i en kommende vejledning til kommunerne.

Hvis man derimod har at gøre med en borger med en kendt og uændret funktionsnedsættelse og dermed fortsat det samme behov for samme hjælpemiddel, er Medicoindustrien enig med partierne bag aftalen om, at § 113 a kan gøre livet lettere for både kommunen og borgeren. Det fremgår tydeligt af bemærkningerne, at en kommune, der har valgt at gøre brug af forenklet sagsbehandling, så alene vil lægge borgerens oplysninger i ansøgningen til grund, såfremt ansøgning er fyldestgørende. Dette kan Medicoindustrien varmt støtte.

Medicoindustrien har desværre kendskab til en del sager, hvor kommuner efter at borgere i flere år har været korrekt kompenseret med et hjælpemiddel, pludselig ønsker en ny udredning af for borgeren uforklarlige grunde. I disse sager giver §113 a borgeren en bedre ro omkring sin situation, da bestemmelsen netop slår fast, at så er det borgerens oplysninger, der lægges til grund.

Det er uklart for Medicoindustrien, om Social og Børneministeriet forestiller sig, at kommunen en gang for alle melder ud, at 'her i kommunen benytter vi forenklet sagsbehandling', eller om det er en mulighed, som kommunen vælger ad hoc?

Endelig konstaterer Medicoindustrien, at §113 a alene er et tilbud som kommunerne kan vælge at benytte. Som det fremgår ovenfor, så afhænger det af, om der er tale om en førstegangsbevilling ved et nyt behov, eller om der er tale om genbevillinger, om §113 a ender med at blive en fordel for borgerne, som vi ser det.

Retsikkerhed for den enkelte borger?

Det fremgår af de specielle bemærkninger til § 113 a på side 64, at kommunalbestyrelsens beslutning om at gøre brug af den foreslåede forenkledede sagsbehandlingsprocedure er et processuelt skridt som dermed ikke kan påklages til Ankestyrelsen.

Medicoindustrien er betænkelig over, om man som borgere kan få hevet 'forenklet sagsbehandling' ned over sig, i en situation, hvor man måske nok selv mener, at behovet er åbenbart, men hvor det ikke er entydigt, hvordan behovet afhjælpes og hvilket hjælpemiddel, der for borgeren er det bedst egnede. Hvis man i denne

situation ikke har mulighed for at få prøvet dette spørgsmål, og dette betyder at kommunen tolker hvilket hjælpemiddel, der er afhjælper borgeren uden en konkret og individuel vurdering, så mener vi det er en svækkelse af borgerens retsstilling i forhold til de nugældende regler.

Bemærkninger til § 113 b: Et rigtig godt tiltag for midlertidige hjælpemiddelbrugere

I forslaget § 113 b fraviges betingelsen om, at for at kommunen kan yde støtte til et hjælpemiddel, skal der være tale om en varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne hos borgeren.

Det er Medicoindustriens opfattelse, at forslaget er en klar fordel for både borgeren og kommunen. Under de nugældende regler har der været sager hvor borgere med midlertidige behov har brugt tid på dialog og genvordigheder i forhold til, om sygehuset kunne stille produkter til rådighed i en midlertidig periode, eller om kommunen har kunnet træde til.

Frit valg – også til borgere med et midlertidigt behov

Medicoindustrien noterer sig dog, at en sådan støtte vil ske som naturalhjælp, hvilket betyder, at det frie produkt- og leverandørvalg sættes ud af kraft. Medicoindustrien vil foreslå, at man ændrer lovforslaget på dette punkt, således at også borgere med et midlertidigt behov får det frie valg på samme vilkår som alle andre borgere.

Forslag til ny § 3 a om varslingspligt: Udvid dette til også at omfatte frakendelse og nedsættelse af bevillinger til hjælpemidler

Medicoindustrien noterer sig forslaget til ny § 3 a, der giver borgere med behov for visse ydelser 14 ugers varsel og forenklet klagemulighed ved frakendelse eller nedsættelse af bevilling. Dog synes, vi at det er uhensigtsmæssigt, at brugere af hjælpemidler ikke beskyttes på tilsvarende vis, da frakendelse eller nedsættelse af et hjælpemiddel kan have lige så vidtrækkende konsekvenser, som frakendelse af de øvrige, udvalgte, væsentlige ydelser, der fremgår af forslaget og bemærkningerne.

Medicoindustrien ser frem til at følge lovforslagets videre forløb, og står som tidligere nævnt til rådighed, såfremt Børne- og Socialministeriet har behov for det

Venlig hilsen

9. februar 2017

Høringsvar til "forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område" fra Olivia Danmark.

Indledning	1
Om Olivia Danmark	1
Lovforslaget generelt	1
Kommentarer til elementerne i lovforslaget	2
§ 18 c "Driftsorienteret tilsyn" samt § 18 g "Budget og regnskab" side 5+7	2
Kapitel 4 "Fælles bestemmelser" stk. 14 "I § 23 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke" side 8	2
I Bemærkninger til lovforslaget afsnit 1 "Indledning" side 13	2
I Bemærkninger til lovforslaget afsnit 1 "Den foreslåede ordning" side 30	3
I Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser vedr. §1 "Til 82 d" side 57	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
I Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser vedr. §2 "§ 18 e" side 73	3
Kontakt data:	3

Indledning

Om Olivia Danmark

Olivia Danmark har været leverandør af administration af hjælpeordninger siden 2004, og hjælper i dag ca. 230 borgere med bl. a. administration af BPA. Vi er 50 administrativt ansatte, og beskæftiger ca. 900 hjælpere rundt om i Danmark. Vi har stor praksiserfaring med BPA og med at administrere BPA-ordninger for borgere i de fleste af landets kommuner.

Lovforslaget generelt

Overordnet set synes vi det er godt skabe en tydeliggørelse af området og samtidig have fokus på regelforenkling, afbureaukratisering og etablere et tilsyn med virksomheder og foreninger, der tilbyder administration af BPA ordninger. Dermed kan det sikres, at alle godkendte aktører på BPA-markedet har de nødvendige kompetencer til at levere en ydelse af tilpas høj kvalitet til gavn for borgerne. Vi mangler i lovforslaget, at der udarbejdes en fælles model med en enhedstakst, som gælder i alle kommuner samt en ensartet rapportering til kommunerne, så vi ikke skal kunne afrapportere på 98 forskellige måder. Dermed vil megen administration i kommuner såvel som hos foreninger og virksomheder kunne lettes.

Kommentarer til elementerne i lovforslaget

§ 18 c "Driftsorienteret tilsyn" samt § 18 g "Budget og regnskab" side 5+7

Under § 18 c+g fremgår det, at tilsynet skal have indleveret budget og efterfølgende regnskab for det område af virksomheden som omhandler BPA-drift. Imidlertid synes der ikke at være en overensstemmelse mellem ønske og midler, idet budget og regnskab ikke umiddelbart afdækker det, som ofte kan være en udfordring for en virksomhed: tilstrækkelig med likviditet og soliditet. Det fremgår heller ikke, hvorledes der skal gennemgås og gives feedback til virksomheden, når et budget henholdsvis regnskab skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

Forslag: det kunne være en idé, at sætte fokus på nogle enkelte nøgletal, der fortæller mere om driftens bæredygtighed end et budget og regnskab kan vise tilsynsmyndigheden. Desuden vil det være i alles interesse, at tilsynsmyndigheden gav en skriftlig tilbagemelding om kvaliteten af virksomhedens budget og regnskab. Samtidig bør konsekvenserne af manglende godkendelse af budget og regnskab tydeliggøres.

Kapitel 4 "Fælles bestemmelser" stk. 14 "I § 23 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke" side 8

Foreninger og private virksomheder skal betale for tilsynets opgaver med at føre tilsyn med og godkende budgetter og regnskaber. Dette er antageligvis inspireret af tilsynet med bosteder og andre sociale tilbud. Kravene til rapportering til tilsynsmyndigheden og kommunerne bør tænkes igennem på forhånd – også i forhold til, såfremt der kræves en revisorerklæring af en rapportering. Dette betyder en merudgift for virksomheden pr. rapportering – afhængig af omfang – i størrelsesordenen 8.000-20.000 kr., hvilket er en stor udgift for foreninger og virksomheder i denne branche.

Forslag: Virksomheder der i dag leverer ydelser inden for "BPA-branchen" har i forvejen en forholdsvis lav indtjening. Det virker derfor helt urimeligt at der nu skal pålægges virksomhederne yderligere omkostninger som virksomheden ikke har mulighed for at kompensere for. Det skal i den forbindelse påpeges, at vi som virksomheden ingen mulighed har for at kompensere f.eks. gennem prissætning, da vores prissætning – via en administrationstakst - fastsættes suverænt af den enkelte kommune. Det er derfor vores forslag at der ikke skal betales for tilsynsopgaverne.

I Bemærkninger til lovforslaget afsnit 1 "Indledning" side 13

Det fremgår af teksten, at "Der er ligeledes enighed om, at servicelovens voksenbestemmelser på en række områder bør forenkles og afbureaukratiseres til gavn for både borgere og kommuner."

Forslag: i teksten indskrives tillige foreninger og virksomheder, da det blandt andet er til hensigt for den nuværende regering – og tidligere – at lette de administrative byrder for erhvervslivet. Dette bør også tages i betragtning i revision af pågældende lovgivning.

I Bemærkninger til lovforslaget afsnit 1 "Den foreslåede ordning" side 30

I udkastet fremgår det, "at tilskuddet til ansættelse af hjælpere efter servicelovens § 95 og borgerstyret personlig assistance efter servicelovens § 96 udbetales månedsvist bagud i stedet for månedsvist forud i de tilfælde, hvor tilskuddet er overført til en forening eller privat virksomhed, der herefter er arbejdsgiver for hjælperne". Som bevæggrund til denne ændring fremgår det i samme afsnit, "at reglerne om månedsvist forudbetaling af tilskud til foreninger og private virksomheder indebærer en risiko for, at tilskuddet ikke anvendes til formålet i de situationer, hvor en forening eller privat virksomhed går konkurs midt i en måned. I disse situationer har kommunalbestyrelsen ved månedens begyndelse forudbetalt tilskuddet til foreningen eller virksomheden".

Forslag: Det fremgår af ovennævnte tekst, at ministeriet forståeligt nok vil eliminere den risiko, der kan være for, at en virksomhed går konkurs efter at have modtaget tilskud fra kommunalbestyrelsen. En alternativ løsning kunne være at lade den enkelte virksomheds forud- eller bagudbetaling afhænge af nøgletal på soliditet og likviditet og dermed sætte en grænse for, hvor lavt disse nøgletal måtte være, før end bagudbetaling skulle indtræde. Dermed rammer man ikke de foreninger og virksomheder som har til hensigt at levere en langtidsholdbar og økonomisk bæredygtig virksomhed.

I Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser vedr. §2 "§ 18 e" side 73

Der lægges i lovforslaget op til, at der etableres en "whistleblowerordning" for borgere, der modtager hjælp efter §§95 og 96. Dette er som udgangspunkt en god idé og giver borgerne mulighed for anonymt at angive utilfredsstillende forhold i samarbejdet med en forening eller virksomhed. Imidlertid er der en indbygget uhensigtsmæssighed i det konkrete foreslåede, idet borgeren selv varetager arbejdslederopgaven og –ansvaret, hvor foreningen eller virksomheden fortsat skal påtage sig arbejdsgiveransvaret. Det er således borgeren selv, der søger efter hjælpere og har dialogen med disse efterfølgende. Desuden er det en branche, hvor mange borgere og/eller deres pårørende kan være særdeles hårdt ramt psykisk på grund af de livsoplevelser, som borgeren har været ude for. Det kan afstedkomme mange henvendelser i en sådan "whistleblowerordning", som muligvis ikke har hold i virkeligheden.

Forslag: Det præciseres i bemærkninger til lovforslaget, at der er et arbejdslederansvar, som borgeren påtager sig, hvorfor henvendelser om hjælpere retteligt bør afklares med borgeren, der besidder arbejdslederansvaret. Desuden bør der udarbejdes en detaljeret ramme for sagsbehandling af henvendelser, således at kommune, forening og virksomhed ikke skal administrativt belastes med mere kuriøse henvendelser.

Kontakt data:

Olivia Danmark A/S

Att: Administrerende direktør Jeppe Bo Petersen

Hørkær 16, 2. sal

2730 Herlev

Email: jbp@olviadanmark.dk

Telefon: 8888 7171

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Landgreven 4
1301 København K

Tlf. 33 92 84 00

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Høring over udkast til lov om social service, lov om social tilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

9. februar 2017

1. kontor

J.nr.: 45332

Rigsrevisionen modtog den 13. januar 2017 høring over udkast til lov om social service, lov om social tilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Vi har gennemgået udkastet for bestemmelser om statslig økonomistyring, regnskab og revision og har ikke bemærkninger hertil.

Eventuelle spørgsmål kan stilles til undertegnede på telefon 33 92 84 19 eller via e-mail til rr@rigsrevisionen.dk med anførelse af vores journalnr. 45332.

Med venlig hilsen

Tina Fallesen

Chefkonsulent

Børne- og Socialministeriet
tha@sim.dk
sim@sim.dk

RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE

13. februar 2017

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Rådet for Socialt Udsatte takker for høringen af 13. januar 2017. Rådet finder, at udkastet rummer mange gode elementer.

Rådet har alene forholdt sig til følgende elementer, som vurderes at have en betydning for socialt udsatte:

- Ændring af servicelovens formålsbestemmelser med øget vægt på rehabilitering og fremme af inklusion
- Nyt kapitel i serviceloven om tidlig, forebyggende indsats
- Styrkelse af borgernes retssikkerhed ved bl.a. at indføre klageadgang til Ankestyrelsen over tilbudslederens afgørelser om afslag på optagelse i og udskrivning fra kvindekrisecentre og forsorgshjem m.v.

I udkastet er formålsbestemmelsen til servicelovens kapitel om støtte til voksne udvidet, og der er tilføjet et punkt, der handler om at fremme inklusion i samfundet, herunder medvirke til at øge den enkeltes mulighed for deltagelse i uddannelse, beskæftigelse og sociale relationer. Rådet finder det positivt, at der er lagt vægt på inklusion i samfundet som et selvstændigt formål.

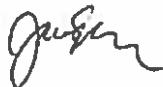
Det vurderes ligeledes positivt, at mulighederne for at yde en tidlig, forebyggende indsats forbedres, og at målgruppen for serviceloven dermed udvides. Rådet noterer sig, at udkastet lægger op til, at man ikke kan klage over afslag på tilbud efter det nye kapitel om tidlig, forebyggende indsats. Det er samtidig specifikt beskrevet at: "Der er tale om en målgruppe, som efter gældende ret ikke vil kunne modtage visiterede ydelser efter serviceloven, da målgruppen omfatter borgere, hvor funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer endnu ikke har et sådant omfang, som kræves i de nugældende bestemmelser om hjælp og støtte". Rådet finder, at der med det nye kapitel om tidlig, forebyggende indsats er en risiko for, at der sker en målgruppeforskydning, og at den personkreds, der i dag modtager støtte efter serviceloven, fremover bliver henvist til tilbud efter kapitlet om tidlig, forebyggende indsats, og derved mister sin klageadgang. Det er vigtigt, at det fremgår tydeligt, at der er tale om en ny målgruppe, og at målgruppen for servicelovens øvrige ydelser ikke bliver snævrere end den er i dag.

Rådet ser det som et positivt skridt, at mulighederne for at samarbejde med frivillige organisationer og foreninger styrkes.

Endelig ser Rådet med stor tilfredshed, at det foreslås at indføre klageadgang over tilbudslederens afgørelser om afslag på optagelse i og udskrivning fra kvindekrisecentre og forsorgshjem. Dette er en betydelig forbedring af retssikkerheden for personer, der benytter disse tilbud.

Med venlig hilsen

Jann Sjørnsen

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att: tha@sim.dk, sim@sim.dk

10. februar 2017

Høringsvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
(Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Generelle kommentarer vedr. lov om ændring af lov om social service

Selveje Danmark glæder sig over det styrkede fokus på borgerens mulighed for at udvikle sig i det fremsendte lovforslag. Selveje Danmark ser det som positivt, at borgeren ikke blot betragtes som passiv modtager af sociale ydelser men ses som et menneske med medansvar, udviklingsmuligheder og potentialer. Selveje Danmark glæder sig desuden over det klare ønske om at styrke borgernes retssikkerhed, som fremgår af lovforslagets justeringer.

Men helt overordnet rejser implementeringen af intentionerne to meget centrale problemer.

For det første introduceres som noget nyt gruppebaseret hjælp og individuelt tidsbegrænset socialpædagogisk støtte. Efter aftalen er det et tilbud til de borgere, der ellers ikke vil være berettiget til støtte efter loven, hvilket er positivt, men hvordan sikres det, at disse tilbud ikke blot udvikler sig til kommunale discount tilbud for borgere, der faktisk burde have haft et tilbud efter servicelovens § 85, 107 eller f.eks. 108? En bekymring der yderligere bestyrkes af det faktum, at borgeren ikke har mulighed for at klage over kommunens afgørelser – noget der i øvrigt synes at være direkte inkonsekvent i forhold til det eksplicite ønske om at styrke borgerens retssikkerhed.

For det andet indføres et krav om et varsel på 14 uger inden beslutninger om bl.a. fratagelse af hjælpemidler kan effektueres, og for at understøtte det tillige en særligt hurtig klagesagsbehandling. Det er isoleret naturligvis meget positivt at borgere ikke bare fra den ene dag til den anden får frataget personlige hjælpemidler, personlig hjælper og lignende. Selveje Danmark støtter derfor varmt at der gives et varsel og sikres en hurtig behandling i Ankestyrelsen, men det burde gælde en langt større gruppe af afgørelser. Det burde for eksempel i særlig grad også gælde beslutninger om at trække en borger ud af det sted, hvor borgeren har boet gennem flere år eller beslutninger om at fratage borgeren

hjælp efter § 85. Her er der jo tale om beslutninger af ekstremt indgribende karakter i forhold til borgeren, og ofte også beslutninger der er uoprettelige. Ønsker man at sikre borgernes retssikkerhed som der argumenteres for i bemærkningernes pkt. 2.11 og en vis ligestilling så skal der tages stilling til disse to - for Selveje Danmark - helt afgørende problemstillinger.

Specifikke kommentarer vedr. lov om ændring af lov om social service

§1 stk. 2 og 3

Selveje Danmark finder det positivt, at den foreslåede tilføjelse åbner op for et vigtigt perspektiv, nemlig borgerens mulighed for at udvikle sig. Selveje Danmark mener, det er relevant at understrege borgerens eget ansvar for at medvirke, så længe der ikke stilles større krav om udvikling, end det er rimeligt og muligt for den enkelte at indfri med de evt. psykiske som fysiske begrænsninger vedkommende måtte have.

Hvilket efterlader en udfordring i forhold til, hvordan borgerens retssilling er, hvis kommunen finder, at den socialt udsatte, den handicappede eller den borger, der af andre årsager har et behov for hjælp ikke synes at udnytte "egne potentialer" i det omfang kommunen ønsker det.

§3 a

Selveje Danmark finder det positivt, at kommunalbestyrelsen afgørelse om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter § 32, 36, 95, 96 og 98 mv. skal varsles med minimum 14 uger. Selveje Danmark finder det imidlertid jf. de generelle bemærkninger meget problematisk, at andre afgørelser, der for den berørte borger kan være midt lige så indgribende og i mange situationer langt mere indgribende og lige så uoprettelige ikke omfattes af det samme krav. Det omfatter bl.a. udskrivning af tilbud efter §§ 66 (børn), 107 og 108 (voksne) 101 (misbrugsbehandling) og ophør af støtte efter § 85. Der er i alle situationer tale om situationer, hvor den berørte skal fraflytte et sted vedkommende har boet i måske flere år, ophør af de pædagogiske relationer og med risiko for at muligheden for at vende tilbage fortabes.

Ønskes et minimum af ligestilling bør også afgørelser om ophør af disse tilbud gives med et varsel på 14 uger og løftet om en hurtig behandling i Ankestyrelsen.

§81

Selveje Danmark finder det positivt, at det i den nye lov understreges, at den enkelte borger skal sikres en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov.

Bemærkninger til nye tilbud jf § 82 a, b og c.

§82 a Gruppebaserede tilbud

Selveje Danmark finder det positivt, at der åbnes op for, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde en forbyggende indsats for de borgere, der ikke vil kunne opnå støtte efter de gældende regler. Selveje Danmark er som sådan også positiv over for, at der kan gives gruppebaseret hjælp, så længe det har en tydelig og mærkbar effekt for den enkelte.

§82 b Individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

I dag bidrager selvejende organisationer i stor grad til socialpædagogisk hjælp og støtte efter den nuværende § 85. Selveje Danmark ønsker, at det i fremsatte lovforslag præciseres, at også selvejende organisationer kan tænkes ind i forbindelse med den tidsbegrænsede støtte.

§82 c Sociale akuttilbud

Selveje Danmark er som udgangspunkt positiv for, at der nu skabes hjemmel til, at der kan oprettes sociale akuttilbud. Selveje Danmark stiller sig kritisk over for, at der i nærværende forslag kun er lagt op til, at det er kommunen, der kan drive akuttilbuddene, og således skaber forslaget fundamentet for et kommunalt monopol, der kan undergrave de allerede eksisterende organisationer på området. Selvejende organisationer har i rigtig mange år drevet sociale tilbud, der tilbyder udsatte mennesker akut støtte og omsorg, og har derfor også solide kompetencer på området.

Selveje Danmark ønsker derfor, at det præciseres i det fremsatte lovforslag, at kommunerne forsyningsforpligtelse i forhold til den nye tilbudsform, sociale akuttilbud, tillige kan løftes med inddragelse af selvejende organisationer.

Det bør tillige overvejes om Socialtilsynet bør have en tilsynsfunktion i forhold til disse sociale akuttilbud.

Generelle bemærkninger specifikt til nye tilbud jf. § 82 a, b og c

De tre nye tilbud er baseret på en antagelse om at det er klart hvilke borgere, der ikke kan modtage hjælp efter serviceloven og hvem der kan. Problemet, som også omtales i de generelle bemærkninger, er imidlertid, at det i vid udstrækning er kommunerne, der tager stilling til hvilke borgere der i dag tilbydes f.eks. støtte efter § 85.

Hvem der har behov for et tilbud er således ikke en statisk størrelse som forslaget synes at antage, men i vid udstrækning et skøn med afsæt i den kommunalt fastlagte politik. Selveje Danmarks medlemmer

har således kunne se en glidning i kommunernes anvendelse af tilbud, typisk væk fra de mere intensive tilbud i retning af billigere tilbud.

Ser man på de sidste 10 år, kan vi se en glidning væk fra anvendelse af bl.a. § 107 tilbud (midlertidige boformer) over til, at der gives støtte efter § 85 (støtte i egen bolig) og på børneområdet væk fra botilbud efter § 66 (socialpædagogiske bosteder) i retning af plejefamilier, også i situationer hvor anbringelsen i familiepleje tidligere er brudt sammen.

Det skal derfor sikres, at introduktionen af et nyt tilbud, som er endnu billigere (hvilket formentlig vil være tilfældet) ikke ender med blot at udhule den pædagogiske støtte yderligere. Den eneste måde, at det kan ske, vil være, at der gives den enkelte borger mulighed for at klage over kommunens beslutning.

Selveje Danmark mener derfor, at det er stærkt problematisk, at kommunens afgørelse om at tilbyde hjælp efter § 82 a, b eller c, ikke kan indbringes for en anden administrativ myndighed. På den måde er den enkelte borger alene overladt til den enkelte kommunes egen vurdering. Skulle borgeren være uenig i, at en kommunens gruppebaserede tilbud er tilstrækkeligt til, at vedkommende kan indfri sine muligheder for at udvikle sig og udnytte sine potentialer, så er der intet at stille op for den pågældende borger. Med forslaget undergraves del af borgerens retssikkerhed som den politiske aftale ellers skulle styrke.

Fastholder man politisk, at den enkelte borger ikke skal have mulighed for at anke kommunens afgørelse kan en alternativ løsning være, at der politisk stilles krav om at Børne- og Socialministerien udarbejder en årlig opfølgning på kommunernes anvendelse af tilbud efter §§ 82a, b og c. En opfølgning, der skal dokumentere, at de nye tilbud netop ikke ender som discount tilbud til borgere, der retmæssigt burde have haft et andet tilbud efter serviceloven.

Øvrige kommentarer vedr. lov om ændring af lov om social service

§82 d Tilbud etableret i samarbejde med frivillige

Selveje Danmark finder der positivt, at kommunalbestyrelsen kan etablere samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger om at give gruppebaseret hjælp (jf. §82a) og individuel hjælp og støtte (jf. §82 b). De frivillige sociale organisationer besidder mange menneskelige som fag-faglige kompetencer, der kan være til stor hjælp for andre borgere med behov.

Man kan imidlertid betragte § 82 d, således, at den vil betyde, at tilbud efter §§ 82 a og 82b ikke kan drives i samarbejde med andre end frivillige sociale organisationer og foreninger. Er det tilfælde så ekskludere bestemmelsen, at kommuner samarbejder med for eksempel selvejende non-profit

organisationer og social økonomiske virksomheder, der ellers netop kunne have centrale kompetencer på området.

En sådan udlægning af bestemmelsen vil være ekstremt problematisk, da netop de selvejende organisationer og socialøkonomiske virksomheder allerede i dag har en stor faglighed, der vil kunne bringes i anvendelse.

Selveje Danmark skal derfor anbefale, at selvejende organisationer indføres i teksten, der herefter vil lyde "...etablere samarbejde med frivillige sociale organisationer, selvejende organisationer og foreninger..."

Vedrørende den manglende klageadgang henvises til overfor.

§109, stk. 3 og §110, stk. 3

Selveje Danmark finder det på sin plads, at det præciseres i lovgivningen, at lederen af krisecenterer og herberger kan træffe afgørelse om udskrivning af en borger. Det er naturligt, at når en leder af krisecenter kan vurdere, hvornår en borger opfylder kriterierne i forhold til indskrivning, så er det også lederen, der skal vurdere, hvornår en borgere ikke længere opfylder kriterierne for ophold og skal udskrives.

§ 166 stk. 2

Selveje Danmark mener, det er en rimelig og positiv tilføjelse i forhold til at sikre borgernes retssikkerhed, at der med forslaget gives hjemmel til, at afgørelser truffet efter §109, stk. 3 og §110, stk. 3, kan indbringes for Ankestyrelsen.

Generelle kommentarer vedr. lov om socialtilsyn

I Danmark løses langt den største del af velfærdsopgaverne af det offentlige eller af selvejende organisationer typisk organiseret som fonde. Det virker derfor meget besynderligt at samtlige bestemmelser konsekvent omtaler foreninger og private virksomheder, og dermed helt udelader de selvejende non-profit organisationer.

Det skal anbefales at teksten gøres tydelig ved at den i de forskellige bestemmelser lyder "foreninger, selvejende organisationer eller private virksomheder". Hermed vil man anerkende de mange aktører der gennem mange år har været og fortsat vil være på området.

Selveje Danmark finder det i øvrigt positivt, at tilbud efter servicelovens §§ 95 og 96, omfattes af lov om socialtilsyn.

Generelle kommentarer vedr. lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Selveje Danmark støtter det politiske ønske om en bedre dataindsamling på det sociale område samt ældreområdet.

Med venlig hilsen

Jon Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark

Til Børne- og Socialministeriet

Vordingborg
10. februar 2017

Bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Foreningen af Socialchefer i Danmark (FSD) hilser det velkomment, at servicelovens rehabiliterende formål styrkes, herunder at der sættes fokus på at øge borgerens egenmestring og selvforsørgelse og styrke borgernes deltagelse i fællesskaber.

FSD finder dog ikke, at forslaget er ambitiøst nok i forhold til at kunne løse de grundlæggende udfordringer kommunerne oplever på voksenområdet. Der er behov for, at loven indrettes så den både fastslår en forventning til borgerne og understøtter borgeren i, så vidt det er muligt, at aktivere egne ressourcer gennem aktiv inddragelse og have med- og selvbestemmelse over beslutninger, der har betydning for eget liv.

Rehabilitering og kompensation

Kommunerne er udfordret af, at der samtidig med, der bliver ydet professionel hjælp til stadig flere borgere, udtrykker borgerne i stigende grad utilfredshed og en øget mangel på tillid til kommunernes indsatser.

I erkendelse af dette stadigt voksende gab mellem kommunernes reelle indsats og borgernes oplevelse heraf, og i lyset af at det, på trods af at stadigt flere borgere hjælpes, ikke er lykkedes at løse den grundlæggende sociale ulighed for udsatte borgere og borgere med handicap, er det helt nødvendigt, at Serviceloven, som det centrale redskab i dette arbejde, giver endnu bedre rammer for, at kommune og borger i samarbejde kan skabe grundlaget for et godt liv for den enkelte.

Udviklingen i den måde, kommunerne arbejder med og forvalter socialpolitikken på i disse år går entydigt i retning af rehabilitering.

Borgerne skal sikres retten til den hjælp, de har behov for samtidig med, at råderummet for at arbejde rehabiliterende, fleksibelt og effektivt udvides. Den reviderede formålsparagraf på voksenområdet er et skridt på vejen til at kunne dette, men der er behov for mere gennemgribende ændringer for også at kunne tilpasse ydelserne fleksibelt og effektivt.

Vi mener naturligvis ikke, at hjælpen til borgerne skal tildeles vilkårligt, som det lige passer i det kommunale kram. Men vi har brug for en større fleksibilitet, så en borger ikke forbliver i et tilbud, hvis den enkeltes

udvikling går i retning af at kunne klare sig i et mindre omfattende tilbud. For os er opgaven at sikre progression i borgernes forløb.

FSD finder, at der mangler sammenhæng mellem borgerens ret til ydelse og kravet til kommunerne om økonomisk styring af området. Tilbudsviften er ikke længere med, hvorfor der fortsat er tale om en ret-tighedstilgang til de enkelte støttemuligheder efter voksenbestemmelserne.

FSD så derfor gerne, at det tidligere fremsatte forslag om en vifte af tilbud kombineret med en fælles mål-gruppeafklaring blev en del af lovforslaget. Tilbudsviften rummer gode muligheder for, i samarbejde med borgeren, at sikre og sammensætte indsatsen, så den på bedst mulig vis svarer til borgerens behov og livssi-tuation.

I lyset af, at borgerne i dag vil mere selv og er mere bevidste om deres eget potentiale, skal forslaget tilpas-ses, så det fremgår, at borgerne og de pårørende ikke kun skal inddrages, men også får mulighed for at medvirke og bidrage til den samlede støtte til borgeren. Tilbudsviften giver derudover kommunerne redska-berne til at støtte borgerens udvikling gennem livets faser og grundlaget for at tilrettelægge fleksible og ef-fektive indsatser til gavn for borgerne.

Kompensationsprincippet er centralt for organisationerne og også opretholdt i formålsparagraffen på vok-senområdet. FSD bakker op om, at princippet er afbalanceret i forhold til det rehabiliterende sigte. FSD forudser dog, at dette dobbelte formål kan give udfordringer i samarbejdet mellem borger og kom-mune. Det rummer risikoen for løbende forhandling om, hvorvidt den hjælp der ydes skal være kompensa-tion for det, borgerne ikke kan, eller skal være støtte, der tager udgangspunkt i borgerens eget potentiale og har sigte på udvikling og fastholdelse af kompetencer.

Afbureaukratisering

Med forslagene til afbureaukratisering og forenkling er der taget fat på relevante områder i serviceloven, som kommuner har peget på, er omfattet af megen administration.

FSD vurderer dog, at forslaget om regelforenkling på merudgiftsområdet ikke er vidtgående nok. Borgernes sandsynliggjorte merudgifter skal fortsat dokumenteres, hvilket er den store administrative byrde.

FSD så gerne, at der blev indført en bagatelgrænse for dokumentation af et givent udgiftsniveau på bag-grund af definition af personkreds.

Retssikkerhed

FSD er enig i, at der skal værnes om borgernes retssikkerhed, herunder mulighederne for at anke og sikre opsættende virkning i den forbindelse.

FSD finder dog, at de nugældende regler giver borgerne den nødvendige retssikkerhed og kommunerne de relevante rammer til at sikre borgernes rettigheder, herunder muligheden for, at kommunen af egen drift kan tillægge klager opsættende virkning.

Det er vurderingen, at det fremsatte forslag indebærer indførelse af en usmidig ordning på et område, hvor der allerede er et gældende regelsæt, der kan finde anvendelse.

Foreningen af kommunale
social- sundheds- og
arbejdsmarkedschefer i Danmark

FSD ser gerne at Ankestyrelsens sagsbehandlingstid nedbringes, men er tvivlende overfor, om ambitionen kan indfris.

FSD sættes spørgsmålstegn ved, om kommunerne bliver tilstrækkeligt kompenseret i forbindelse med forslaget om opsættende virkning og hurtigere sagsbehandling.

Med venlig hilsen

Helle Linnet
Landsformand

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 11
1060 København K

Mail: tha@sim.dk og sim@sim.dk

Socialpædagogerne

Brolæggerstræde
9Brolæggerstræde 9
1211 København K1211
København K

Telefon 72 48 60 00Telefon 72
48 60 00

Fax 72 48 60 01Fax 72 48 60
01

Email: sl@sl.dkEmail: sl@sl.dk

Girokonto 402-3951Girokonto
402-3951

Ref.: LAB/lh
Dok.nr.: 3378787
Sag.nr.: 2017-SLCSFA-02202

7. februar 2017

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvildelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven)

Børne- og Socialministeriet har den 13. januar 2017 fremsendt udkast til lovforslag om revision af servicelovens voksenbestemmelser med svarfrist den 13. februar 2017.

Socialpædagogerne er overordnet positive over for det fremsatte lovforslag, og at der er opnået enighed om, at den tidligere foreslåede samlebestemmelse, hvor en række af paragrafferne i serviceloven blev samlet i én bestemmelse, er bortfaldet.

Af bemærkningerne fremgår det, at de grundlæggende principper i dansk handicappolitik fortsat vil være gældende. Tilsvarende mener Socialpædagogerne, at det bør fremhæves, at serviceloven også bygger på FN's handicapkonvention.

Formålsbestemmelserne

Socialpædagogerne er positive over for reformuleringerne af formålsbestemmelserne, hvorved det bliver præciseret, at formålet med den samlede servicelov også er rettet mod muligheden for at udvikle sig, som i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser uddybes som en både rehabiliterende og habiliterende indsats. Derved understreges det, at servicelovens ydelser både kan understøtte en målrettet og tidsbestemt indsats i form af rehabilitering såvel som en livslang indsats med henblik på, at borgeren udvikler, bevarer og bruger sine evner og potentialer bedst mulig.

Socialpædagogerne er også positive over for skærpelsen af, at formålet med voksenbestemmelserne er at give en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der, ud over at fore-

bygge, at den enkeltes problemer forværres, også skal understøtte den enkeltes muligheder for at fastholde egne ressourcer eller fremme øget selvstændighed samt

forbedre den enkeltes sociale og personlige funktion. Det er endvidere positivt, at kompensati- on og inklusion i samfundet løftes op i formålsbestemmelserne.

Socialpædagogerne oplever på ovenstående punkter at være blevet hørt i det langstrakte forberedende arbejde til revision af servicelovens voksenbestemmelser, på det niveau det har været muligt for Socialpædagogerne at blive inddraget.

Varsling af frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter §§ 95, 96 og 98 m.fl.

Socialpædagogerne bifalder, at der bliver indført en varslingsperiode for frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter §§ 95, 96 og 98 (Borgerstyret Personlig Assistance, kontant til- skud til personlig hjælper og kontaktperson til døvblinde), efter §§ 32 og 36 (dag- og klubtil- bud) samt efter § 114 (bilstøtte) på mindst 14 uger. Varslingsperioden vil blive kombineret med en hurtig klagesagsbehandling i Ankestyrelsen. De pågældende ydelser er valgt ud fra en vurdering af, at en frakendelse eller nedsættelse af den pågældende ydelse ikke, eller kun vanskeligt, vil kunne lade sig genoprette. Socialpædagogerne mener, at der tilsvarende bør gælde en varslingsperiode for socialpædagogisk støtte efter § 85, støttekontaktpersonordnin- gen efter § 99, beskyttet beskæftigelse efter § 103 og samvær- og aktivitetstilbud efter § 104, da der ofte vil være opbygget en betydningsfuld, tillidsfuld relation og indsats over tid, hvorved der, ved frakendelse eller nedsættelse af ydelsen, kan være risiko for, at indsatsen vanskeligt lader sig genoprette.

Tidlig, forebyggende indsats efter § 82

Det er positivt, at der i lovforslaget er indskrevet en selvstændig paragraf om tidlig, forebyg- gende indsats. De tidlige, forebyggende tilbud er målrettet borgere med lette funktionsned- sættelser, lettere sociale problemer eller borgere, der er i risiko for at udvikle funktionsned- sættelser eller sociale problemer, og adskiller sig derved fra § 85.

§ 82a Gruppebaserede tilbud

Som en del af § 82 foreslås mulighed for, at kommunerne kan tilbyde gruppebaseret hjælp, omsorg og støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. For- muleringen er direkte hentet fra § 85 om socialpædagogisk støtte. Socialpædagogerne mener derfor, at overskriften bør hedde: *Gruppebaserede socialpædagogiske tilbud*. At det gruppe- baserede tilbud er socialpædagogisk pointeret ligeledes i de almindelig bemærkninger 2.2.2. på side18 samt i bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser 'Til § 82a' side 54. Endvidere mener Socialpædagogerne, at tilbud om § 82a bør forudsætte en individuel be- hovsvurdering samt være tidsbegrænset med en periode på op til seks måneder som det er gældende for § 82b. Det fremgår ikke af lovforslaget, at § 82a er anderledes end § 82b ud over forskellen på individuel og gruppebaseret støtte, hvorfor forudsætningerne for de to ydelser bør være identiske.

§ 82b Individuelle tilbud om tidsbegrænset socialpædagogisk hjælp og støtte

Som en del af § 82 foreslås mulighed for, at kommunerne kan tilbyde individuelle tilbud om tidsbegrænset hjælp, omsorg og støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Socialpædagogerne finder det positivt, at der med den tidlige, forebyggende indsats ikke alene er mulighed for gruppebaseret indsats, men også mulighed for, at borgere med lette funktionsnedsættelser eller sociale problemer, kan henvises til individuel socialpæ- dagogisk støtte som tidlig, forebyggende indsats, ved behov.

§ 82c Sociale akuttilbud

Socialpædagogerne bakker op om forslaget til muligheden for at etablere sociale akuttilbud. Det vil være et godt supplement til den øvrige sociale indsats, og vi håber derfor, at mange

kommuner vil benytte sig af muligheden. Vi ser dog gerne, at de sociale akuttilbud er åbne for alle – med eller uden psykiske lidelser. Der vil også være borgere i udsatte situationer, uden psykiske lidelser, der kan have brug for og glæde af at benytte et åbent akuttilbud, hvor hensigten med en tidlig, forebyggende indsats tilsvarende vil gøre sig gældende for dem.

§ 82d Tilbud etableret i samarbejde med frivillige efter §§ 82a og 82b

Det foreslås, at tilbud efter § 82 a og b kan etableres i samarbejde med frivillige sociale organisationer. Socialpædagogerne er positive over for inddragelse af og samarbejde med frivillige organisationer, da samværet mellem borgere med behov for social støtte og frivillige kan give nogle unikke, værdifulde relationer, der kan være med til at understøtte inklusion i samfundet. Samtidig vil vi understrege, at det er vigtigt, at der er den rette faglighed til stede til at udføre socialpædagogisk indsats efter henholdsvis § 82 a og b, hvorfor det bør være et krav, der indskrives i bemærkningerne, at det er socialpædagoger, der udfører socialpædagogiske indsatser.

Tilsvarende er det positivt, at det i bemærkningerne bliver fremhævet, at muligheden for at henvise til støtte i et tilbud i den frivillige sektor er et supplement til den kommunale indsats.

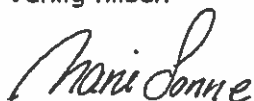
Godkendelse af og tilsyn med foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i forbindelse med §§ 95 og 96

Socialpædagogerne forholder sig ikke til det samlede forslag om ændringer af §§ 95 og 96. Dog vil vi bemærke i forhold til, at de sociale tilsyn fremadrettet skal gennemføre driftstilsyn med private virksomheder og foreninger, der varetager arbejdsgiverfunktionen i forbindelse med tilbud om §§ 96 og 95 – der bør indskrives, at i fald den pågældende private virksomhed eller forening ønsker at varetage drift af et sociale tilbud i øvrigt, skal socialtilsynet føre det påkrævede tilsyn med det sociale tilbud.

Forbedret indberetning af data

Det foreslås, at der i retssikkerhedsloven gives hjemmel til at sikre børne- og socialministeren bedre mulighed for at følge op over for kommunalbestyrelser og regionsråd, der ikke lever op til indberetningskravene på det sociale område. Ligesom det foreslås, at der sker en række præciseringer vedrørende kravene til indberetninger af oplysninger på det sociale område samt ældreområdet i overensstemmelse med gældende ret samt at der sikres tilstrækkelig hjemmel til, at der kan udarbejdes databekendtgørelser, der samler informationer og regler om dataindberetninger på det sociale samt ældreområdet. Socialpædagogerne bifalder, at der bliver taget initiativ til forbedring af dataindberetninger på området.

Venlig hilsen

Marie Sonne
forbunds næstformand

Børne- og Socialministeriet
Att. Tina Hansen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendes alene pr. e-mail til tha@sim.dk og sim@sim.dk

Socialtilsyn Hovedstadens høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

13. februar 2017
Sagsbeh.: ANCH

J.nr.: 27.00.00-K04-2-17

Børne- og socialministeriet fremsendte den 13. januar 2017 udkast til ændring af lov om socialtilsyn i høring hos bl.a. Socialtilsyn Hovedstaden.

Indledningsvis gives Socialtilsyn Hovedstadens generelle bemærkninger til forslaget § 2, vedrørende forslag om indførelse af godkendelsesordning for foreninger og virksomheder, der ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance.

Forslagets primære formål forstås som værende at sikre, at det bevilgede tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance anvendes efter formålet. Spørgsmålet er, om ikke denne opgave burde ligge som en naturlig del af kommunernes personrettede tilsyn.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget punkt 2.7.3, foreslås socialtilsynets godkendelse og tilsyn, at skulle foretages på baggrund af en vurdering af foreningens eller den private virksomheds økonomiske og ledelsesmæssige forhold samt ansættelsesretlige kompetencer. Socialtilsynet skal ifølge bemærkningerne således ikke foretage en vurdering af kvaliteten i den enkelte ordning med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere eller borgerstyret personlig assistance, men alene foreningens eller den private virksomheds varetagelse af opgaven som arbejdsgiver.

Det er Socialtilsyn Hovedstadens helt overordnede holdning, at der er tale om et virksomheds- og arbejdsgivertilsyn, som ligger meget langt fra det nuværende socialfaglige tilsyn tilsynene løser i dag. Det betyder, at der i givet fald ved ordningen henlægges til godkendelse og tilsyn i socialtilsynene, at der etableres en helt anden form for tilsynsfaglighed (et virksomhedstilsyn). Endvidere vil der blive etableret en tostrengt tilsynsmodel, som forudsætter en markant ændring af socialtilsynenes nuværende tilsynspraksis og tilsynsfaglighed, samt ikke mindst tilsynenes eksisterende fælles fagsystem – Tilsyn.dk. Det er sågar muligt, at det er nødvendigt, at tilsynene skal udvikle et helt nyt fagsystem, som vil kræve både tid og penge at få udviklet. Penge som i givet fald skal tilføres socialtilsynene såfremt opgaven fastholdes at skulle henlægges til socialtilsynene. Udviklingsomkostningerne til et nyt eller justeret it-system er p.t. ukendte.

Socialtilsyn Hovedstaden mener på den baggrund ikke, at opgaven ikke er velplaceret i socialtilsynene.

Socialtilsyn Hovedstaden
Frederiksberg Rådhus
2000 Frederiksberg
<http://socialtilsyn.frederiksberg.dk>

Telefon: 9133 3200
socialtilsyn@frederiksberg.dk

Abningstider
Mandag – torsdag kl. 9-15
Fredag kl. 9-12

Såfremt lovforslaget vedtages, finder Socialtilsyn Hovedstaden det yderst væsentligt, at der foretages en uddybning af kriterierne for godkendelse, samt at det fremhæves, at der ikke føres tilsyn med kvaliteten af den personlige assistance.

Socialtilsyn Hovedstaden vurderer ligeledes, at der er et markant behov for en klar definition af opgavens indhold og omfang – samt en klar sondring mellem de arbejdsgiver – og arbejdsrelaterede opgaver.

I forhold til de enkelte dele af lovforslaget, har Socialtilsyn Hovedstaden følgende bemærkninger:

Til forslagets § 1, pkt. 4 vedr. ny formulering af § 81:

Dette er en vigtig og central præcisering af, at der skal være en sammenhængende og helhedsorienteret indsats. Dette kan Socialtilsyn Hovedstaden kun bifalde. Med hensyn til 2. punktum i § 81, kan der være en bekymring for, at kommunerne vil fortolke den således, at hjælpen primært kan/skal/bør gives i eget hjem. Der vil være borgere, som med rette og tilstrækkelig støtte vil kunne udvikle sig fra en platform der hedder "eget hjem", men der vil også være borgere som ikke kan.

Det fremgår bl.a. af bemærkningerne til forslaget punkt 2.2 vedrørende "*Gruppebaserede og individuelle tilbud om hjælp og støtte og udbygget samarbejde med civilsamfundet*", at:

"Den tidlige, forebyggende indsats skal have fokus på hjælp til selvhjælp, på at aktivere borgernes egne ressourcer og på at skabe sociale netværk, som både kan blive en del af borgerens hverdag og være en stor støtte fremover. Dermed gøres det også klart for borgerne, at kommunalbestyrelsen har mulighed for at afhjælpe mindre behov på denne måde, samt at en social indsats ikke altid er ensbetydende med en individuel indsats. Kommunalbestyrelsen vil således, hvis en borger henvender sig om hjælp, kunne vælge at afhjælpe en borgers problemer ved at henvise til tidlig forebyggende indsats, hvis det under hensyn til den enkelte borgers samlede situation vurderes, at borgerens behov for hjælp og støtte kan løses ved tidlig, forebyggende indsats. Det bemærkes herved, at der ikke foreslås nogen begrænsninger i forhold til omfanget af den tidlige, forebyggende indsats, hverken i forhold til længden på den periode, som kommunalbestyrelsen kan tilbyde at give indsatsen i, eller i forhold til timetallet, som kommunalbestyrelsen kan fastsætte. Dog foreslås i forhold til individuelle tilbud om hjælp og støtte en øvre grænse for den tidsmæssige udstrækning på 6 måneder. Hvis der fortsat er behov for hjælp og støtte herefter, må kommunalbestyrelsen forholde sig hertil, eventuelt ved at bevilge øvrig relevant støtte efter service-loven."

Socialtilsynet bemærker, at det bør være en kommunal kernetopgave at sikre en så tidlig, og forebyggende samt koordineret helhedsorienteret indsats som muligt, i forhold til samfundets mest udsatte borgere. Med dette fokus er der et betydeligt potentiale for at styrke indsatsen i forhold til disse borgere, sikre hurtigere udvikling af borgernes kompetencer og evne til at klare sig selv.

Det bliver derfor helt afgørende for en positiv effekt, at de kommunale forvaltninger samarbejder på tværs af alle relevante forvaltningsområder, når eller hvis der etableres frivillige fora i samarbejde med civilsamfundet. Det vil videre være en forudsætning for succes, at frivillige der inddrages i arbejdet, er fagligt klædt på til at indgå i arbejdet. At der i samarbejde med borgere, laves en samlet koordinerende helhedsorienteret handle- og indsatsplan med SMARTE mål for indsatsen i forhold til den enkelte borger, således at alle relevante forvaltningsområder forpligter sig i at støtte op om indsatsen, når der opstår behov for hjælp fra kommunens side.

Til forslaget § 1, pkt. 5, nyt kapitel 15a, vedr. § 82c: Sociale akuttilbud:

Socialtilsyn Hovedstaden bifalder muligheden for at etablere en bredere og mere fleksibel vifte af tilbud til borgere med psykiske lidelser, som supplement til kommunernes øvrige indsatsmuligheder. Der bør samtidig være en meget stor opmærksomhed på, at de sociale akuttilbud ikke kommer til at træde i stedet for den rådgivning, hjælp og støtte, som borgeren skal modtage efter servicelovens bestemmelser i øvrigt, eller den behandling, som borgeren skal modtage i det psykiatriske behandlingssystem.

Til forslaget § 1, pkt. 5, nyt kapitel 15a, vedr. § 82d: Tilbud etableret i samarbejde med frivillige:

Det lægges til grund, at tilbud etableret efter § 82a og § 82b i samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger ikke er tilbud, som skal godkendes af socialtilsynene.

Til forslaget § 2 – ændringer i lov om Socialtilsyn, ny § 18: (Tilsyn med BPA ordninger)

Konkrete bemærkninger til forslaget:

Til § 18a:

Det er uklart om forslaget alene gælder foreninger og private virksomheder, hvor tilskud overføres til privat virksomhed eller forening, der varetager hele arbejdsgiveropgaven, eller det også gælder foreninger og private virksomheder, hvor tilskud er overført til en nærtstående, der lader en privat virksomhed/forening stå for lønadministrationen.

Virksomheder som alene tilbyder at varetage lønadministrationen for de nærtstående (som varetager arbejdsgiverfunktionen) findes ikke at skulle være omfattet af tilsynet.

Det bør præcisere, at det alene er foreninger eller private virksomheder, der varetager hele arbejdsgiverfunktionen som er omfattet af tilsynet.

Til § 18c. Driftsorienteret tilsyn

Det fremgår af forslaget til § 18c, stk. 2, at;

- "Socialtilsynet skal varetage tilsynsopgaven på baggrund af relevant information, herunder
- 1) foreningens eller den private virksomheds budget og regnskab, jf. § 18 e, stk. 1 og 2,
  - 2) oplysninger indhentet fra foreningen eller den private virksomhed,
  - 3) oplysninger indhentet fra de borgere, der har indgået aftale med foreningen eller den private virksomhed, og
  - 4) oplysninger indhentet fra de kommuner, der har truffet afgørelse om hjælp efter servicelovens §§ 95 eller 96 til borgerne nævnt i nr. 3, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Som det er formuleret lægges der op til, at socialtilsynene skal indhente oplysninger fra hver enkelt borger, samt i forhold til hver enkelt borger, oplysninger fra borgernes handlekommuner, og på baggrund af disse vurdere, om det bevilgede tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance anvendes efter formålet. Det burde, som tidligere nævnt, være en helt naturlig del af det personrettede tilsyn, at kommunerne tjekker op på, om hver enkelt borgers bevilgede tilskud anvendes efter formålet.

Der er i dag foreninger og private virksomheder, som har indgået aftale med, og administrerer BPA ordninger for hundredvis af borgere. Dokumentationsomfanget vil blive betydeligt, og alene ressourceomfan-

get med at gennemgå den omfattende dokumentation, vurderes ikke umiddelbart at stå mål med tilsynsopgavens formål i øvrigt.

Det foreslås derfor, at formuleringen i § 18c, stk. 2, nr. 4 og 4 ændres til:

"Socialtilsynet skal varetage tilsynsopgaven på baggrund af relevant information, herunder

- 1) foreningens eller den private virksomheds budget og regnskab, jf. § 18 e, stk. 1 og 2,
- 2) oplysninger indhentet fra foreningen eller den private virksomhed,
- 3) oplysninger indhentet fra et udvalgt antal borgere, der har indgået aftale med foreningen eller den private virksomhed, og
- 4) oplysninger fra de udvalgte borgere indhentet i de kommuner, der har truffet afgørelse om hjælp efter servicelovens §§ 95 eller 96 til borgerne nævnt i nr. 3, jf. §§ 9-9 b i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser for socialtilsynene

Generelt vil det medføre, at der skal tilføres tilsynene nye fagligheder af mere virksomheds- og revisionsorienteret karakter. Endvidere vil det betyde, at der skal etableres og opereres i en tostrengt tilsynsmodel. Den ene del vil være kendt som den eksisterende kvalitetsmodel, jf. Lov om Socialtilsyn § 6 med tilhørende bekendtgørelse. Den anden og nye tilsynsmodel er den foreslåede model i lovforslagets § 18, hvortil det må forventes der kommer en selvstændig bekendtgørelse og tilhørende vejledning. Det vurderes i den forbindelse meget u hensigtsmæssigt rent lovteknisk at indlægge selve tilsynsmodellen i lovteksten.

Som en konsekvens af dette, skal der ske betydelige ændringer i det eksisterende fagsystem (tilsyn.dk), Tilbudsportalen, og muligvis vil det kræve, at der skal udvikles et helt nyt it-system, som kan håndtere denne meget specielle og specifikke form for virksomhedstilsynsopgave.

Endvidere vil det forudsætte en helt særlig takstopgørelsesmodel i forhold til beregning af godkendelses og tilsynstakster med denne form for foreninger/virksomheder. Aktuelt er det umuligt at vurdere ressourceomfanget af tilsynsopgaven, som måtte ligge i forbindelse med den enkelte forening eller private forening. Der skal derfor foretages beregninger på takstmodeller med en endnu ukendt ordning.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående høringsvar, er I velkommen til at kontakte os.

Venlig hilsen

Anne Boysen Christensen
Juridisk konsulent

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
Tha@sim.dk
Sim@sim.dk

Socialtilsyn Nord
Postadresse:
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Den 13-02-2017

Sagsnr.: 00.01.00-A50-4-14

Til Børne- og Socialministeriet

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Børne- og Socialministeriet sendte den 13. januar 2017 udkast til forslag om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område i høring.

Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune, takker for denne anledning til at afgive høringssvar.

Socialtilsynets bemærkninger følger nedenfor:

Ad pkt. 6 – den foreslåede 18 b

Det fremgår af lovforslaget at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen for en forening eller en privat virksomhed, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service. Hertil har socialtilsynet mulighed for at udstede vilkår i forbindelse med godkendelsen af tilbuddet.

Socialtilsyn Nord mener, at der endvidere bør etableres hjemmel til at udstede påbud overfor foreninger og private virksomheder, hvor der konstateres bekymrende forhold, der dog ikke i sig selv kan begrunde et ophør af godkendelsen.

Dette med henblik på at sikre, at Socialtilsynet har de fornødne reaktionsmuligheder for tilbud, der ikke har den fornødne kvalitet, men som vil kunne rette op på de bekymrende forhold som en betingelse for fortsat godkendelse. Endvidere vil dette understøtte et ensartet tilsyn, hvor der er identiske sanktionsmuligheder for tilbud omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

Ad pkt. 6 – den foreslåede § 18 d:

Socialtilsyn Nord mener, at indsats omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence bør fremgå af Tilbudsportalen.

Socialtilsynet finder det uhensigtsmæssigt, at relevante aktører ikke vil have mulighed for at gøre sig bekendt med socialtilsynets aktuelle vurdering af kvaliteten for en forening eller en privat virksomhed, der varetager arbejdsgiverfunktioner i ordninger efter §§ 95 og 96 i lov om social service. Det vil således underminere socialtilsynets kvalitetsvurdering af det enkelte tilbud, såfremt tilsynsrapportens konklusioner ikke gøres umiddelbart tilgængelig for offentligheden.

Ad pkt. 6 – den foreslåede § 18 f

Socialtilsyn Nord tilslutter sig i det hele Socialtilsyn Østs høringssvar for så vidt angår dette punkt.

Ved spørgsmål til ovenstående kan der rettes henvendelse til jurist Sarah Sieker Juhlert på tlf. 72 33 69 92 eller e-mail saju@hjoerring.dk.

Med venlig hilsen

Sigrid Fleckner
Leder af Socialtilsyn Nord

Børne- og Socialministeriet
Att. Tina Hansen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendes alene pr. e-mail til tha@sim.dk og sim@sim.dk

Socialtilsyn Syds hørings svar til udkast til ændring af lov om socialtilsyn

Social- og Indenrigsministeriet fremsendte den 13. januar 2017 udkast til ændring af lov om socialtilsyn i høring hos bl.a. Socialtilsyn Syd.

Lov om socialtilsyn er præget af et i forhold til øvrig lovgivning betydeligt antal bemyndigelsesbestemmelser, hvilket desværre ikke ses begrænset i ændringsforslaget.

Tværtimod har bemyndigelsesbestemmelserne her et omfang, så det efter Socialtilsyn Syds opfattelse kræver lovgivers stillingtagen til og afklaring af en række væsentlige forhold forinden vedtagelse, jf. Socialtilsyn Syds konkrete bemærkninger nedenfor.

Bemærkninger til afgrænsning mellem arbejdsgiver- og arbejdslederfunktioner

Det er af væsentlig betydning, at der på lovgivningsniveau foretages en afgrænsning af socialtilsynenes myndighedsopgave, således at der tages klart og utvetydigt stilling til, hvilke opgaver, der er arbejdsgiverrelaterede og dermed underlagt socialtilsynenes myndighedskompetence, og hvilke, der er arbejdslederrelaterede.

Det er i den forbindelse utilstrækkeligt, at det om betingelser for godkendelse for så vidt angår arbejdsgiverfunktioner alene fremgår af lovforslaget, at virksomheden skal have "ansættelsesretlige kompetencer", idet det herefter fremgår af bemærkningerne, at der med hjemmel i en bemyndigelsesbestemmelse vil blive fastlagt nærmere administrative regler om godkendelsens tilrettelæggelse mv.

Dermed er der på lovgivningsniveau ikke foretaget en afgrænsning mellem arbejdsgiver- og arbejdslederfunktioner. Henset til, at sidstnævnte som udgangspunkt varetages af borgeren må der i praksis forudses en række betydelige uklarheder i afgrænsningen mellem på den ene side borgerens og på den anden side socialtilsynenes opgave.

Socialtilsyn Syd

Lindevej 5A
Bygning 6 & 7
5750 Ringe
Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
10-02-2017

Kontakt
Sissel Schmidt

sschm@faaborgmidtfyn.dk

Bemærkninger til godkendelses- og tilsynsopgavens indhold vedrørende arbejdsgiverfunktioner

Det er af væsentlig betydning, at der på lovgivningsniveau sker præcisering og uddybning af kriterierne for godkendelse, ligesom det eksplicit bør fremgå, at socialtilsynene ikke godkender eller fører tilsyn med det kvalitative indhold i den personlige assistance.

Bemærkninger til godkendelses- og tilsynsopgaven vedrørende økonomiske og organisatoriske forhold

For så vidt angår godkendelse af og tilsyn med økonomi forudsætter Socialtilsyn Syd, at de virksomheder, der udbyder varetagelse af arbejdsgiverfunktioner, omfattes af de betingelser, der fremgår af § 6, stk. 3 i lov om socialtilsyn, idet spørgsmålet om kvalitet i forhold til pris, jf. herved § 6, stk. 3, nr. 2, naturligvis alene vedrører arbejdsgiverrelaterede funktioner.

Med det formål at sikre ensartethed i grundlaget for socialtilsynets arbejde, anbefales det, at foreninger og private virksomheder, der er underlagt tilsyn fra socialtilsynene, skal aflægge årsregnskaber, der opfylder krav svarende til dem, der gælder for de private tilbud, der aktuelt er underlagt tilsyn fra socialtilsynene, jf. bekendtgørelse nr. 1676 af 16/12/2016 om revision af regnskaber for private tilbud omfattet af lov om socialtilsyn.

Videre anbefales det, at bemyndigelsen i den foreslåede § 18 g, stk. 3 udvides så den tilolige omfatter bemyndigelse til at fastsætte frist for indsendelse af årsregnskaber.

Socialtilsyn Syd forudsætter ligeledes, at de virksomheder, der udbyder varetagelse af arbejdsgiverfunktioner, omfattes af reglerne om koncerner, således at der kan føres økonomisk tilsyn med koncerninterne transaktioner.

Bemærkninger til takster for godkendelse og tilsyn

Socialtilsyn Syd har noteret, at det foreslås, at socialtilsynene fastsætter en særlig takst for godkendelse og tilsyn, og at denne takst baseres på tilsynsopgavens omfang.

Socialtilsyn Syd anbefaler i den forbindelse, at taksten baseres på objektive kriterier, idet det hertil bemærkes, at godkendelses- og tilsynsopgavens administrative omfang og kompleksitet vil være betydelig.

Med venlig hilsen

Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 10. februar 2017
Sags nr.17/5042
Tlf.: 7236 1452
E-mail: socialtilsynost@holb.dk

Fremsendt pr. mail til:
tha@sim.dk og sim@sim.dk

Hørings svar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Socialtilsyn Øst har modtaget ovennævnte lovforslag i høring fra Børne- og Socialministeriet d. 13. januar 2017.

Socialtilsyn Øst har følgende generelle bemærkninger til det modtagne udkast:

I forhold til lovforslagets § 2 omkring indførelse af en godkendelses- og tilsynsordning for foreninger og virksomheder, der ønsker at varetage arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance (BPA), finder socialtilsynet at det er uklart hvilket indhold og omfang opgaven forventes at have.

Det fremgår af lovforslaget at godkendelses- og tilsynsopgaven har naturlig sammenhæng til socialtilsynets øvrige opgaver, hvilket står i kontrast til at det samtidig beskrives at opgaven vil vedrøre den private virksomhed økonomiske og ledelsesmæssige forhold samt ansættelsesretlige kompetencer.

Det er Socialtilsyn Øst's opfattelse at der er tale om en opgave, der i forhold til opgaverne omkring ansættelsesretlige kompetencer m.v. adskiller sig markant fra de opgaver socialtilsynene i øvrigt varetager. Det er på denne baggrund vurderingen at varetagelsen af den nye opgave vil fordrer kompetencer som socialtilsynet for nuværende ikke er i besiddelse af.

Socialtilsyn Øst oplever at forslaget efterlader en række væsentlige uklarheder blandt andet i forhold til tilsyns- og godkendelsesopgavens indhold og principperne for beregning af takst.

Det anbefales derfor at det defineres meget tydeligt i den tilhørende bekendtgørelse hvad godkendelses- og tilsynsopgaven består i, herunder eventuelle snitflader til andet tilsyn.

Derudover findes uklart hvilket omfang opgaven reelt har i forhold til antallet af berørte foreninger og private virksomheder.

Hvis der blandt de berørte udbydere er en geografisk koncentration på få områder, eller der er tale om et mindre antal aktører, kan dette betyde at flere af socialtilsynene vil få ganske få sager i relation til denne opgave. Det kan derfor overvejes om det kan være hensigtsmæssigt at placere denne specifikke godkendelses- og tilsynsopgave ved en enkelt socialtilsyn, der så kan etablere og vedligeholde en tilsynsfaglighed indenfor dette specifikke område.

I forhold til de enkelte dele af lovforslaget har Socialtilsyn Øst følgende bemærkninger:

Vedr. pkt. 6 – den foreslåede § 18 b:

Det fremgår af lovforslaget at socialtilsynet ved godkendelsen kan træffe afgørelse om vilkår i forbindelse med godkendelsen af foreningen eller den private virksomhed. Dernæst kan der træffes afgørelse om ophør af godkendelsen.

Socialtilsynet finder det problematisk at der ikke, som det er tilfældet for socialtilsynets øvrige tilsynsopgave, er hjemmel til udstedelse af påbud overfor foreninger og private virksomheder, hvor der konstateres bekymrende forhold, der dog ikke umiddelbart begrundes et ophør af godkendelsen. Socialtilsyn Øst skal på denne baggrund anbefale, at der gives mulighed for udstedelse af påbud, både

af hensyn til at give socialtilsynet de fornødne handlemuligheder, samt i forhold til sikring af foreningerne og de private virksomheds retssikkerhed.

Vedr. pkt. 6 – den foreslåede § 18 c:

I forhold til beskrivelse af, at der skal være tale om et tilsyn der tilrettelægges ud fra en risikobaseret tilgang er det ønskeligt at det defineres, hvad der opfattes som risiko i forhold til netop denne gruppe af aktører.

Vedr. pkt. 6 – den foreslåede § 18 d:

Det fremgår af forslaget at hvis socialtilsynet bliver opmærksomme på bekymrende forhold i forhold til en forening eller privat virksomhed eller der træffes afgørelse om ophør, er socialtilsynet forpligtet til at orientere de borgere som har indgået aftaler med den pågældende aktør samt de relevante kommuner.

Socialtilsyn Øst må hertil bemærke at det findes problematisk, at der ikke for denne gruppe af aktører findes et offentligt tilgængeligt register over godkendte aktører, som det fx gør sig gældende med Tilbudsportalen i forhold til de øvrige tilbud omfattet af socialtilsynets tilsynskompetence.

For det første vil socialtilsynene kunne komme i den situation at man ikke vil kunne orientere de relevante borgere og kommuner, såfremt foreningen eller den private virksomhed ikke efterkommer socialtilsynets anmodninger om udlevering af oplysninger om aktuelle brugere og ansvarlige kommuner.

Derudover findes det uhensigtsmæssigt at nye brugere af ordningen ikke vil have mulighed for at blive bekendt med foreningens eller den private virksomheds aktuelle tilsynsstatus. Til eksempel kan man forestille sig en privat virksomhed, hvor socialtilsynet har en bekymring for deres økonomi, men hvor dette ikke begrunder et ophør af godkendelsen. Denne bekymring har nye kunder ikke mulighed for at blive bekendt med inden de vælger hvilken aktør de ønsker at indgå aftale med.

Det er derfor Socialtilsyn Øst's anbefaling, at der fastsættes regler om at godkendte foreninger og private virksomheder optages på Tilbudsportalen i medfør af bekendtgørelsen om Tilbudsportalen.

Vedr. pkt. 6 – den foreslåede § 18 f:

I forhold til godkendelses- og tilsynsopgaven omkring fonde finder Socialtilsyn Øst det uhensigtsmæssigt at disse fonde ikke skal leve op til de indholdsmæssige krav der følger af socialtilsynslovens § 13 i forhold til fondens vedtægter.

I forhold til godkendelse af ekstraordinære dispositioner giver det anledning til undren, at der i bemærkningerne henvises til at ændring af fondens vedtægter kan være løsningen i forhold til at kunne foretage de ønskede dispositioner.

Civilstyrelsen skal i forhold til såvel erhvervsdrivende fonde jf. lov om erhvervsdrivende fonde § 89, og fonde undtaget fra lov om fonde og visse foreninger godkende væsentlige vedtægtsændringer, herunder ændringer af fondens formålsbestemmelse. Det er Socialtilsyn Øst's oplevelse at Civilstyrelsens administrative praksis i forhold til ændring af formålsbestemmelser er endog meget restriktiv og at ændring af vedtægten, således ikke er en reel mulighed for fondene.

I forhold til den foreslåede bestemmelses stk. 7 omkring underretning til Civilstyrelsen omkring fonde, hvis godkendelse fra socialtilsynet er ophørt, giver dette anledning til bemærkninger.

Det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse at i forhold til fonde, hvis godkendelse fra socialtilsynet ophører og som ikke ønsker at opløse sig, bliver disse underlagt Civilstyrelsen som fondsmyndighed, når Civilstyrelsen i medfør af den foreslåede § 18 f, stk. 4, godkender eventuelle ændrede vedtægter for fonden.

Som ovenfor beskrevet giver Civilstyrelsens praksis i forhold til godkendelse af ændringer i formålsbestemmelser meget beskedne muligheder for at en fond, kan fortsætte sin drift med andre aktiviteter end oprindeligt, hvorfor det er Socialtilsyn Øst's anbefaling at dette afsnit udgår af bemærkningerne.

Det anbefales på denne baggrund at der for disse fonde gælder samme proces i forbindelse med ophør som der gør i forhold til de fonde som allerede nu er underlagt socialtilsynet som fondsmyndighed. Dette indebærer at fonde som ikke ønsker at opløse sig, men hvis godkendelse fra socialtilsynet ophører, underlægges Civilstyrelsen som fondsmyndighed fra og med ophøret af fondens godkendelse.

I forhold til definitionen af socialtilsynets fondsmyndighedsrolle som et legalitetstilsyn findes dette uhensigtsmæssigt, idet der ikke er andre myndigheder el. lign. der vurderer på lovligheden af foreningen eller virksomhedens dispositioner. Socialtilsyn Øst har forbindelse med socialtilsynets udøvelse af rollen som fondsmyndighed i henhold til socialtilsynsloven i flere tilfælde erfaret at misbrug af økonomiske midler i fonde ikke har kunnet forfølges grundet manglende hjemmel hertil. Det anbefales derfor at der generelt gives en adgang for socialtilsynene til at kunne forfølge ulovlige eller ansvarspådragende dispositioner.

Vedr. pkt. 6 – den foreslåede § 18 g:

Der er i den foreslåede § 18 g, stk. 2, lagt op til at foreningerne og de private virksomheder alene skal aflægge et regnskab for de aktiviteter som vedrører virksomhedens drift i forhold til ordninger efter servicelovens §§ 95 og 96.

Det må forventes at en betydelig del af de aktører der vil blive omfattet af godkendelses- og tilsynsordningen driver andre typer af virksomhed end ydelser efter §§ 95 og 96, hvilket betyder at de aktiviteter socialtilsynet skal forholde sig til, vil være en del af en større og kompleks økonomi for den samlede virksomhed.

For at socialtilsynene reelt kan forholde sig til foreningerne og de private virksomheders økonomi er det derfor en nødvendighed, at der i lovgivningen gives en klar hjemmel for socialtilsynene til at udbede sig nærmere oplysninger om virksomhedernes øvrige økonomi, idet det ellers vil være umuligt for socialtilsynene at vurdere virksomhedernes økonomiske bæredygtig og deres økonomiske gennemsligtighed.

Vedr. pkt. 14 – den foreslåede tilføjelse til § 23

Der savnes en nærmere præcisering af den økonomiske ramme for udøvelsen af godkendelses- og tilsynsopgaven i forhold til fastsættelsen af takst, idet der ikke i forhold til de berørte aktører vil være mulighed for at operere med de takstkategorier der anvendes i forhold til de nuværende opgaver omfattet af socialtilsynenes opgaveportefølje. Der bør i forhold til fastsættelsen af takst ligeledes for denne gruppe af tilbud være mulighed for opkrævning af tillægstakst, i forhold til de foreninger eller private virksomheder, hvis tilsyn på baggrund af den pågældende forenings eller virksomheds forhold kræver markant flere ressourcer end et gennemsnitligt tilsyn med en forening eller privat virksomhed.

Socialtilsyn Øst anbefaler derudover at det klart kommer til fremgår fra hvornår eksisterende tilbud er forpligtet til at betale tilsynstakst, idet det ligger til grund at der for ny-godkendte virksomheder vil skulle gælde samme bestemmelser som der gør i forhold til andre ny-godkendelser under lov om socialtilsyn.

Vedr. § 4, stk. 3

Der er i forslaget lagt op til at alle de nuværende aktører på området skal være godkendt af socialtilsynene inden 1. juli 2019. Dette betyder reelt at socialtilsynene har 1½ år til at sikre de rette kompetencer og få fundet de berørte organisationer og godkende disse.

Henset til varetagelsen af socialtilsynenes øvrige opgaveportefølje skal det fra Socialtilsyn Øst's side anbefales at fristen for gennemførelse af re-godkendelser rykkes med et år, sådan at fristen er 1. juli 2020.

Såfremt der måtte være nogle spørgsmål til dette høringssvar er I velkommen til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Henriette Lindberg
Tilsynschef

Børne- og Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
tha@sim.dk
sim@sim.dk

Taastrup den 8. februar 2017

Vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Spastikerforeningen takker for at have fået mulighed for at afgive høringsbemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Spastikerforeningen skal indledningsvist kvittere for den proces i følgegruppen, som gik forud for den politiske aftale om og fremsættelsen af lovforslaget. Der var langt fra enighed om alle elementer undervejs endsige ved afslutningen af følgegruppens arbejde. Men processen var lyttende, konstruktiv og gav anledning til mange afklaringer.

Spastikerforeningen har med særlig glæde noteret sig, at der med lovforslaget indføres en spændende nyskabelse, et såkaldt varsel, hvorefter kommunerne forpligtes til at varsle frakendelser eller nedsættelser af hjælpen efter nogle nærmere angivne bestemmelser i serviceloven.

Ideen om varsling kan vi helt tilslutte os. Det er en styrkelse af den enkelte borgers retssikkerhed og den generelle varslingspligt sikrer ikke mindst de ressourcetsvage borgere, som ofte vil have svært ved at profitere af opsættende virkning.

Reglerne om varsling er imidlertid afgrænset alt for snævert. Der er ikke kun behov for varsling i de nævnte bestemmelser. Varslingsbestemmelsen skal udvides til også at omfatte bestemmelserne om personlig hjælp, omsorg og pleje i §§83, 84 og 85. Endvidere skal varslingsbestemmelsen omfatte bestemmelserne om beskyttet beskæftigelse og dagtilbud efter §§103 og 104.

Frakendelse eller reduktioner i den støtte og de ydelser borgeren får efter disse bestemmelser har store vidtgående konsekvenser for den enkelte borgers livssituation.

Brugen af varslingsreglen er et instrument, som alene stiller krav til den kommunale planlægning. Derfor ser vi ingen begrundelse for, at kommunerne skal have adgang til at frakende eller ændre støtten efter disse bestemmelser pludseligt og med kort varsel.

Spastikerforeningen er ligeledes meget positiv over for bestemmelsen om, at der oprettes et "fast track" i Ankestyrelsen, så der kan træffes afgørelser inden for varslingsperioden i de sager, hvor en kommune har varslet en betydelig reduktion eller frakendelse af hjælpen. Det skal imidlertid slås fast, at varslet automatisk forlænges, hvis Ankestyrelsen ikke kan træffe en afgørelse inden for den oprindelige varslingsperiode.

Spastikerforeningen skal herudover henholde sig til hørings svar afgivet af Danske Handicaporganisationer, som vi fuldt ud kan tilslutte os.

Med venlig hilsen

Mogens Wiederholt
direktør

Til: Fælles funktioner (sim@sim.dk), Tina Hansen (tha@sm.dk)
Cc: Helle Haxgart (helhax@statsforvaltningen.dk), Torben Sørensen (torsoe@statsforvaltningen.dk)
Fra: Direktion (direktion@statsforvaltningen.dk)
Titel: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsa
Sendt: 08-02-2017 08:23:21
Bilag: 2016-8264 høringsbrev.docx; 2016-8264 høringsliste.docx; 2016-8264 lovforslag.docx; smime.p7s;

Til Børne- og Socialministeriet

Under henvisning til mail af 13. januar 2017 (Sagsnr.: 2016-8264) om høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.) skal det meddeles, at Statsforvaltningen ikke har bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Rikke Hinrichsen
direktionsassistent

STATSFORVALTNINGEN

Statsforvaltningen

Storetorv 10

6200 Aabenraa

Telefon: 72 56 70 00

Direkte telefon: 72 56 79 77

Mail: direktion@statsforvaltningen.dk

Web: www.statsforvaltningen.dk

Send e-mails til Statsforvaltningen via **din digitale postkasse på www.borger.dk**

Denne mail og enhver vedhæftet fil er fortrolig. Hvis du ikke er den rette modtager, bedes du venligst omgående underrette os og derefter slette mailen og enhver vedhæftet fil uden at beholde en kopi og uden at videregive oplysninger om indholdet. På forhånd tak.

Kolt den 10. februar 2017

Stomiforeningen

Stiftet 1951

Børne- og Socialministeriet
Att. Specialkonsulent Tina Hansen
Holmens Kanal 22
1060 København K

Vedr. Høring om udkast til forslag om ændring af om social service.

Stomiforeningen COPA har følgende bemærkninger til lovforslaget, der vedrører hjælpemidler, § 112 og § 113 a og b.

Det er positivt for borgerne, at man i formålsbestemmelserne ligger øget vægt på forebyggelse og rehabilitering, da det kan være med til at sikre mennesker med et behov for hjælpemidler de samme muligheder som før deres funktionsnedsættelse

Stomiforeningen COPA støtter klart, at man med det nye lovforslag bibeholder principperne i hjælpemiddelbestemmelserne i paragraf §112, især med bevarelsen af den konkrete, individuelle vurdering, der sikrer den enkelte borger det rigtige produkt.

Det er særdeles vigtigt for brugere af stomihjælpemidler at have adgang til en bred vifte af produkter, da der ikke findes ét standardprodukt, der passer til alles behov
Derfor er det nødvendigt, at der i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov – fysisk, psykisk og socialt

Stomiforeningen COPA er noget bekymret over, at der indføres en ny §113a. Kommunalbestyrelsen får her mulighed for i ”enkle og entydige” sager at foretage en forenklet sagsbehandling. Det er dog positivt, at det skal ske baggrund af den indgivne ansøgning. Men det er væsentligt at definere, hvilke sager der anses for enkle og entydige, samt at sikre at kommunen altid vælger §112 i de tilfælde, hvor ansøgningen er utilstrækkelig, således at den enkelte borger bevilges det rette produkt, baseret på en konkret og individuel vurdering (og ikke på blot ud fra billigste indkøb)

Stomiforeningen COPA er dog bekymret for, hvad der kan ske, hvis kommunalbestyrelsen gør brug af §113a, når ansøgningen synes utilstrækkelig eller mangelfuld. Det kan betyde, at kommunen blot tilbyder det umiddelbart billigste produkt med flere produkt-prøvninger, der kan give sundhedsmæssige konsekvenser for den enkelte borger.

Stomiforeningen COPA mener, at det er nødvendigt at definere, hvilke type sager der kan være enkle og entydige. Inden for stomipleje er der tale om vidt forskellige og komplekse brugersituationer, hvor behovet for hjælpemiddel kan variere enormt fra bruger til bruger, selvom det basale behov synes at være det samme. Det udgør et retssikkerhedsmæssigt problem, at borgeren ikke har mulighed for at påklage brugen af §113a, da kommunen i nogle tilfælde i så fald muligvis kan bruge muligheden til at omgå den konkrete, individuelle vurdering og udredning

Det er også væsentligt, at der ved brug af §113a stadig gives mulighed for brug af Frit Valg ligesom i §112, således den enkelte borger altid har mulighed for at vælge alternativ leverandør/produkt

Stomiforeningen COPA støtter, at der indføres en ny §113b som giver mulighed for støtte til hjælpemidler ved et midlertidigt behov, da mange borgere tidligere har oplevet udfordringer med kriteriet om varig funktionsnedsættelse.

Det er meget positivt, hvis fx borgere med efterveer fra en operation (fx prostata eller en midlertidig stomi) nu kan tildeles en midlertidig bevilling, da disse borgere ofte fanges mellem to stole mellem region og kommune

Stomiforeningen COPA ønsker, at der i lovforslagets §113b sikres borgeren samme rettighed til frit valg af produkt og leverandør som det er tilfældet i §112 – da et midlertidigt behov kan være længerevarende og udfordringerne for den enkelte og er lige så væsentlige og individuelle i den periode, som det gør sig gældende for mennesker med et varigt behov

Stomiforeningen COPA støtter, at mennesker med behov for visse ydelser nu gives 14 ugers varsel og en forenklet klagemulighed ved frakendelse eller nedsættelse af bevilling. Det vil dog være ønskeligt, at brugere af personlige hjælpemidler beskyttes af samme retssikkerhed, da hjælpemiddelbehovet i nogle tilfælde kan være lige så individuelt og livsvigtigt – og dermed af lige så indgribende betydning – som de udvalgte, væsentlige ydelser i lovforslaget.

Venlig hilsen

Henning Granslev

Sekretariat:

Jyllandsgade 41, 4100 Ringsted

Tlf.: 57 67 35 25

Foreningsgiro: 709-0331

Hjemmeside: www.copa.dk

E-mail: sekretariatet@copa.dk

Landsformand:

Henning Granslev,

Bavnegårdsvej 110, Kolt, 8361 Hasselager

Tlf.: 70 21 35 25 (bedst 14-18)

E-mail: h.granslev@gmail.com

13. februar 2017 · isl

Høring om lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Ældre Sagen har fået ovennævnte lovforslag i høring og har følgende kommentarer:

Ændringer af formålsbestemmelser

I lovens § 1 indføres det, at formålet med hjælpen ikke blot er at blive i stand til at klare sig selv, men også at borgeren har et ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer i det omfang, det er muligt for den enkelte, hvilket også vil fremgå af § 81. Det præciseres ligeledes i § 81, at formålet er at sikre, at den enkelte får en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der modsvarer den enkeltes behov.

Det er godt og vigtigt, at man med lovforslaget bevarer de grundlæggende principper i dansk socialret som fx kompensationsprincippet. Det er for Ældre Sagen helt afgørende, at der foretages en konkret og individuel vurdering af en borgers behov og ydes hjælp, der kan kompensere borgeren for dennes nedsatte funktionsevne.

Det er vigtigt for os at understrege, at når loven taler om at "udnytte egne potentialer", så skal vurderingen af potentialet ske i samarbejde med borgeren og med udgangspunkt i borgerens betingelser om, hvad der reelt er muligt at overkomme i forhold til at udvikle og udnytte egne potentialer. Når loven understreger borgerens "ansvar", må der med ansvaret følge "medindflydelse". Enhver borger må formodes at have et ønske om at klare sig selv mest muligt, længst muligt. Der skal således tages udgangspunkt i borgerens eget liv, den konkrete situation og egne målsætninger.

Det er positivt, at det tydeliggøres i loven, at borgeren skal sikres en sammenhængende og helhedsorienteret indsats. Ældre Sagen hører ofte i vores telefoniske rådgivning om personer, der ikke har fået en helhedsorienteret vejledning, som retssikkerhedslovens § 5 foreskriver. Det er et helt grundlæggende princip, som, vi mener, skal integreres endnu bedre i sagsbehandlingen, end det er i dag.

14 ugers varsling

Ældre Sagen er positive overfor forslaget om indførelse af et varsel på 14 uger på en række områder, hvor en frakendelse af en ordning vil have vidtrækkende konsekvenser, som ikke eller kun vanskeligt lader sig genoprette for den enkelte borger.

Hjemmehjælp er ikke omfattet af bestemmelsen. Men gennem de seneste år har vi set voldsomme nedskæringer i hjemmehjælpen, som har betydet, at en del borgere er blevet frataget hjælpen helt eller fået nedsat timerne væsentligt (i periode 2008-2015 faldt antallet af hjemmeboende hjemmehjælpsmodtagere over 65 år med 20%, samtidig med at antallet af personer over 65 år er steget¹). Det er også blevet langt vanskeligere at blive visiteret til hjemmehjælp nu end tidligere, hvilket betyder, at det udelukkende er meget svækkede ældre, der får hjemmehjælp. Det har således vidtrækkende konsekvenser for disse borgere, hvis hjælpen nedsættes eller bortfalder helt.

Der er også set eksempler på kommuner, der er gået helt til grænsen i fastsættelsen af deres kvalitetsstandarder for at afprøve, hvor lavt et serviceniveau der kan sættes indenfor rammen af serviceloven. Kommunen er i perioden, hvor en klage bliver sagsbehandlet i Ankestyrelsen, ikke forpligtet til at yde hjælp på grund af klagens manglende opsættende virkning. En borger må derfor undvære hjemmehjælpen i denne periode og efterfølgende få den bevilliget igen, hvis de har fået medhold i klagen. Det har således ikke en økonomisk konsekvens for kommunen at afprøve rammerne for, hvor lavt et serviceniveau kan sættes.

Ældre Sagen mener således, at § 83 (hjemmehjælp) bør omfattes af reglen om varslingsperiode.

Ældre Sagen synes, at det er positivt, at der skal sikres en hurtig sagsbehandling af sagerne omfattet af den nye bestemmelse, så de kan nå at blive afgjort indenfor varslingsperioden. I den forbindelse skal det sikres, at der afsættes ressourcer til denne sagsbehandling, så den ikke sker på bekostning af øvrige sagsområder, og der dermed sker en stigning generelt i sagsbehandlingstiden for de øvrige områder.

Forenklet sagsbehandlingsprocedure i forhold til hjælpemidler og forbrugsgoder

Ældre Sagen støtter forslaget om, at der i enkle eller entydige sager vedrørende hjælpemidler kan ske en forenklet ansøgning og sagsbehandling af sagen. Det er dog afgørende, at borgeren også med denne forenkling sikres tilstrækkelig vejledning i forhold til valg af de produkter, kommunen stiller til rådighed til afhjælpning af funktionsnedsættelsen.

Ældre Sagen mener ikke, at en forenklet ansøgningsprocedure og sagsbehandling kan undtage kommunen fra det lovpligtige krav om helhedsorienteret vejledning. Det fremgår af bemærkningerne, at såfremt en borger har brugt en digital selvbetjeningsløsning til den forenkledede sagsbehandling, så skal borgeren være opmærksom på selv at kontakte kommunen særskilt med anmodning om øvrig støtte. Ifølge retssikkerhedslovens § 5 har kommunen en forpligtelse til at se på en sag helhedsorienteret, da det ikke kan forventes, at borgeren har det nødvendige overblik og kendskab til at søge om andre relevante ydelser.

Vi mener derfor, at borgeren som minimum i selvbetjeningsløsningen skal gøres opmærksom på, at han/hun har ret til at henvende sig til kommunen for at få en helhedsorienteret vejledning.

Det skal også sikres, at selvbetjeningen er tilgængelig for alle, og at der også tilbydes et alternativ til de personer, der ikke er digitale.

---

¹ "Ældre i tal"... find analysen på

<https://www.aeldresagen.dk/presse/pressemaetiale/dokumentation/2016-hjemmehjaelp>

Midlertidig bevilling af hjælpemidler og forbrugsgoder

Ældre Sagen støtter, at der skabes hjemmel til, at kommunerne kan bevillige hjælpemidler og forbrugsgoder til personer, der ikke har en varig men en midlertidig funktionsnedsættelse. Det fremgår flere steder i bemærkningerne, at betingelserne om støtte, herunder væsentlighedskriteriet, skal være opfyldt. Det bør præciseres i bemærkningerne, at den del af væsentlighedskriteriet, der omhandler den varige funktionsnedsættelse, selvfølgelig ikke skal opfyldes i dette tilfælde.

Det fremgår ikke af lovbemærkningerne, hvor lang en tidsbegrænset periode er. Vi foreslår, at der i bemærkningerne og vejledningen til loven gives nogle retningslinjer for udøvelsen af skønnet.

Tidlig forebyggende indsats

Der skabes med de nye bestemmelser hjemmel til, at kommunerne kan tilbyde en forebyggende indsats til borgere, der ikke er berettiget til visiterede ydelser efter serviceloven, fordi funktionsnedsættelsen eller de sociale problemer endnu ikke er så omfattende, som det kræves i loven som forudsætning for at få hjælp.

Ældre Sagen er positiv overfor, at der med §§ 82a og 82b ønskes at skabe en mulighed for at kunne sætte ind forebyggende. Men det bekymrer os, at det også fremgår af bemærkningerne på side 19, at alle borgere med sociale problemer, som falder inden for den personkreds, der i øvrigt vil kunne modtage visiterede ydelser efter serviceloven, vil kunne henvises til at gøre brug af den tidlige forebyggende indsats. Hvis en borger har et større behov end en forebyggende indsats og dermed opfylder betingelserne for hjælp efter en anden bestemmelse, så skal dette behov dækkes, og kommunen må ikke "nøjes" med at give et forebyggende tilbud. Vi mener derfor, at det skal præciseres på side 19, at et forebyggende tilbud kan være et supplement, men ikke erstatte hjælp efter øvrige bestemmelser.

Ældre Sagen er undrende overfor forslaget om § 82d, hvorefter kommunen kan etablere tilbudene om tidlig forebyggende indsats efter §§ 82a og 82b sammen med frivilligorganisationer. Vi undrer os over behovet for en hjemmel som den foreslåede. Hvis en kommune i dag vurderer, at en borger vil have gavn af fx at deltage i stolegymnastik i den lokale Ældre Sagen afdeling, så kan kommunen blot oplyse borgeren om Ældre Sagens tilbud, og borgeren kan gøre brug af tilbuddet.

Sammenholdt med, at bestemmelserne om tidlig forebyggende indsats er "kan"-bestemmelser, kan det forstås sådan, at en kommune kan vælge kun at have fokus på og tilbyde tidlig forebyggende indsats, hvis de har frivillige nok til at stå for tilbuddet. Det vil sige, at indfrielsen af borgernes behov kommer til at afhænge af den frivillige indsats.

Ældre Sagen er en af landets største frivilligorganisationer, og vi ved, at frivillige bidrager med mange ressourcer og yder en rigtig stor indsats rundt om i Danmark. Det gør vi alt for at understøtte.

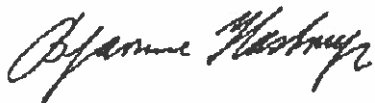
Men vi ved af erfaring, at det frivillige arbejde skal vokse af den frivilliges egen lyst. Frivillige aktiviteter må ikke være et led i at forrykke opgaver fra kommunen til frivillige. Det skal sikres, at den frivillige ikke står med ansvaret for, at en borger, som kommunen vurderer har brug for hjælp, kun får hjælpen, såfremt den frivillige tilbyder sin hjælp. Det, mener vi, vil lægge et unødigt pres på frivillige, hvilket i værste fald kan være ødelæggende for det frivillige engagement og skabe ulige vilkår for borgerne.

Det fremgår af lovforslaget, at der ikke kan klages over, at man har fået et tidligt forebyggende tilbud, men at der kan klages over, at man har fået afslag på anden hjælp og i stedet fået hjælp efter de nye bestemmelser. Hvis en borger har kontaktet kommunen pga. et behov for hjælp og bliver henvist til et forebyggende tilbud, kan borgeren ikke nødvendigvis vide, at det reelt er et afslag på hjælp efter en anden bestemmelse. Det bør derfor fremgå af bemærkningerne, at kommunen er forpligtet til at give denne oplysning til borgeren, så denne har mulighed for at klage, hvis ønsket.

Dataindberetning på det sociale område

Ældre Sagen støtter, at Ældreministeren får mulighed for at fastsætte en frist for, hvornår kommunerne senest skal opfylde deres indberetningspligt.

Venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

Til: Tina Hansen (tha@sm.dk)
Fra: Signe Maria Christensen (smc@sm.dk)
Titel: Vs: Høringssvar sagsnr. 2016-8264 begrænsning af øvre arbejdstid for pårørende
Sendt: 13-02-2017 11:03:10
Bilag: Høring - SEL, klip fra høringsportalen.docx;

Til: Fælles funktioner (sim@sim.dk), Tina Hansen (tha@sm.dk)
Cc: 'jorryparkinson@gmail.com' (jorryparkinson@gmail.com), Musse (viviangroenfeldt@gmail.com), 'per@temmesen.dk' (per@temmesen.dk), Kirsten Hoff (kh@parkinson.dk)
Fra: Sisse Grønfelt (SG@strand27.dk)
Titel: Høringssvar sagsnr. 2016-8264 begrænsning af øvre arbejdstid for pårørende
Sendt: 12-02-2017 03:52:43

tha@sim.dk og sim@sim.dk

Hvidovre den 12/2-2017
Sisse Grønfelt
Lodsvej 44
2650 Hvidovre

Privat høringssvar sagsnr. 2016-8264

Høringssvaret vedrører:

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om socialtilsyn og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.)

Att: Tina Hansen
specialkonsulent

Jeg ved ikke om det er muligt som privatperson at giver høringssvar. Jeg er ansat af LOBPA i en BPA ordning efter SEL §95 stk. 3. Jeg passer min mand alene. Han har en atypisk parkinsonsygdom.

Jeg er derfor berørt af lovforslagets punkt 6. Der handler om at begrænse den øvre arbejdstid for nærtstående til 48 timer. Det kan jeg kun se frem til.

Jeg foreslår at man ikke kun begrænser det antal timer, den nærtstående kan få løn i, men også forsøger at begrænser den arbejdsbyrde den nærtstående har. Jeg foreslår at den pårørende samtidig får en ret til aflastning/afløsning på minimum 8 timer om ugen. Og en ret til ferie uden pasningsopgaver på minimum 1 uge om året.

Det foreliggende forslag berører kun ordninger, hvor den nærtstående ikke er omfattet af reglerne om øvre arbejdstid – de ordninger hvor man selv er arbejdsgiver og arbejdsleder. Jeg foreslår at retten til aflastning og ferie kommer til at gælde alle, der som primær pårørende passer en borger.

Det gælder f.eks. pårørende der arbejder i:

Den store BPA i hht §96

Den lille BPA i hht §95 stk. 2 og 3

Selvudpeget hjemmehjælp i hht §94

I alle disse ordninger skal (Kommunalbestyrelsen?) føre tilsyn med, at den berørte rent faktisk får den pleje og omsorg, der er bevilget, uanset om det er 3 timer eller 48 timer. Og den, der påtager sig plejeopgaven skal være sikret at kunne "passe på sig selv".

Som pårørende mærker vi, at man gerne vil lægge flere opgaver over på os. Og det påtager vi os også gerne. Vi har ansvaret i døgn drift uanset hvad vi får løn for. Vi har masser af pligter.

Vi bliver slidt ned af det. Vores syge/handicappede familiemedlemmer kan ofte ikke være alene hjemme.

Vi skal derfor have en ret til aflastning. Det kan være en anden nærtstående eller udenforstående. Det kan være frivillige eller folk, der får løn for det. Det kan være aflastningspladser, hvis den syge vil det. Men det skal være aflastning efter den nærtståendes behov. Når hun skal til lægen. Når hun vil på kursus. Når hun vil være sammen med andre end den syge. Hvis hun vil have en nats søvn. Alene.

Når der bevilges ydelser tages der udelukkende hensyn til den syges pasningsbehov. Der udmåles til diverse pasningsopgaver. Men der udmåles ikke tid til, at den nærtstående kan tilgodese sine egne behov.

De fremgår af bemærkningerne til lovforslaget punkt 2.9.2 *Børne- og Socialministeriets overvejelser:*

"Partierne bag aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser er enige om, at der i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere, hvor den nærtstående er såvel arbejdsgiver som arbejdsleder og hjælper er behov for tiltag, der kan sikre, at den nærtstående ikke nedslides som følge af for høj arbejdsbelastning. Desuden er der behov for at sikre, at borgeren med funktionsnedsættelse modtager hjælp i overensstemmelse med bevillingen."

Et tiltag, der kan sikre, at den nærtstående ikke nedslides som følge af for høj arbejdsbelastning kan ikke kun bestå i at begrænse de timer vi får løn for. Der skal mere til. Og som minimum skal man sikre, at den nærtstående der arbejder alene har mulighed for at gå ud af huset alene. Min. 8 timer om ugen. Og minimum en uges ferie uden pasningsopgaver.

Jeg er medlem af Parkinsonforeningen, hvor jeg er med i en arbejdsgruppe der arbejder med "Pårørendes rettigheder"
Jeg har diskuteret det her med arbejdsgruppen; hvor der er enighed om at vi som pårørende har brug for rettigheder.

Med venlig hilsen
Pårørende Sisse Grønfeldt

Holeby, d. 11. februar 2017.

Sagsnr.
2016-8264.

Bemærkninger til udkastet til lovforslag til Lov om ændring af Lov om social service, socialtilsyn og retssikkerhed og administration på det sociale område, som er fremsat af Børne- og Socialministeren, Mai Mercado.

Folketingets nuværende Børne- og Socialministeren, Mai Mercado har fremsat udkastet til **Lov om ændring af Lov om social service, Lov om socialtilsyn og Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.**

(Udvidelse og tydeliggørelse af muligheden for at yde en tidlig, forebyggende indsats efter serviceloven, forenkling af udmålingssystemet for merudgiftsydelsen, indførelse af varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter serviceloven m.v.).

<http://www.ft.dk/samling/20161/almdele/sou/bilag/109/index.htm>.

Lovforslaget bygger på dele af aftalen om revision af servicelovens voksenbestemmelser, som er blevet indgået af daværende Social- og Indenrigsminister Karen Ellemann og satspuljepartierne den 4. november 2016.

Jeg bemærker at:

Serviceovens formålsbestemmelser.

Tydeliggøres med vægt på rehabilitering og fremme af inklusion. (s.16, § 81.).

Det er krystalklart, at lovforslaget skjuler, at hensigten er rene besparelser, hvor der italesættes hjælp til selvhjælp,

borgerens inklusion og borgerens eget ansvar - i tråd med den ansvarliggørelse, som dominerer den modernisering af den offentlige sektor.

Jeg ser, at tre principper smelter sammen som redskaber til styring af borgerne, (Governmentality, LEAN-metoden og New Public Management).

Det fremgår ikke tydeligt af lovforslaget, imidlertid hviler der en skummel skygge om en trussel, når der står, at borgeren skal have et ansvar for at udvikle sig og sine potentialer, samtidig med at modtage/have en BPA-hjælperordning (s. 16, 2.1.3.).

Det er øjensynligt, at det moderne "ansvar" har erstattet de retskrav og den solidaritet, som muliggør bæredygtig socialpolitik.

Bæredygtig socialpolitik støtter borgere, således at de kan være integrerede og bidrage til samfundets bæredygtighed.

I forlængelse af de sidste årtiers evindelige og kolossale reformeringer indenfor lovgivningen af det sociale område, er det overordentligt bekymrende og urovækkende at være vidne til, at BPA-brugere aldrig kan være trygge ved, om de er købt eller solgt til institution grundet prioriteringen af offentlige midler, hvorpå det desværre kan være nærliggende for nogle BPA-brugerne at tænke, at det kan være ligegyldigt med at opbygge eller bevare et selvstændigt liv med familie, børn, arbejdsliv, fritidsaktiviteter.

Endvidere kan, at kræve ansvarliggørelse af udsatte og svage borgere i stedet for solidaritet og krav på hjælp være et tåget og "skjult" tiltag, som kan være tiltænkt at være et middel fra myndighedernes side, til at frakende hjælp og støtte, herunder BPA-hjælperordning og marginalisere de sværeste handicappede til et liv på institution/plejehjem.

Spørgsmålet er, om disse tiltag netop er nogle af formålene med reformerne og stramningerne på socialområdet!?

Konsulent, Anna Medone

Ellemøntvej 23 E.

4960 Holeby

Tlf.: 22 67 71 96

Mail: detbatter@medone.dk

Website: www.medone.dk

Forslaget, at frivillige skal gøre en indsats i nye etablerede tilbud.

Vedrørende dette initiativ skal det tydeliggøres skrap, hvilken tilbud regeringen har planer om at etablere i frivillig regi, eller der er en stor risiko for, at tiltaget kan blive en udhuling af kvaliteten, som borgerne kan forvente af hjælpen, imidlertid tyder det på, at det begrænses til samværstilbud (s. 18).

Jeg kan se nogle udfordringer i princippet, som den manglende faglighed, uundgåelig vil have et negativt resultat for borgerne, da det er tvivlsomt, om de frivillige har den kompetence og det menneskesyn, der kræves i relationen med de mest udsatte og svageste borgere.

Desuden kan jeg have en bekymring om, at brugen af frivillige vil brede sig til de mere tunge plejeopgaver i det sociale system i de kommende år.

Forslaget omkring de to foreslåede standard beløb angående nødvendige merudgiftsydelser.

Det foreslåede forslag angående de to standardbeløb om nødvendige merudgift efter Servicelovens § 100., vil uvilkårligt få betydelige økonomiske konsekvenser på 500 kroner om måneden (som i min optik er meget kritisabelt) for de borgere, som søger tilskud til nødvendige merudgifter ved den daglige husførelse, når borgerne har merudgifter, der ligger i den sidste del i hvert af standardbeløbene.

Tilskuddet kan ydes, når de sandsynliggjorte merudgifter minimum udgør 6.408 kroner årligt.

Det foreslås, at der ydes tilskud til gennemsnittet af den forventede merudgift.

Det første merudgiftsstandardbeløb udgør pr. måned: 534 – 1.500 kroner, som udløser tilskud på 1.000 kroner. Det andet standardbeløb udgør månedligt: 1.501 - 2.500 kroner, der udløser tilskud på 2.000 kroner.

Derudover kan der ydes kompensation med hundrede procent, hvis en borgers merudgifter kan sandsynliggøres til at være over 2.501 kroner om måneden, når borgeren kan dokumentere beløbene på samtlige merudgifter (s. 3, § 100. stk. 3).

Forslaget vedrørende præcisering af Servicelovens § 95. stk. 3.

Forslaget til reform af Servicelovens § 95. stk. 3, hvor der ikke omtales "overvågning" i lovgivningen, derfor kan timerne trækkes tilbage til denne funktion fra kommunens side.

Børne- og Socialministeren, Mai Mercado fastholder, at "overvågning" skal være "udgiftsneutral" for kommunerne, derfor frygter de pårørende i artiklen for deres sons liv.

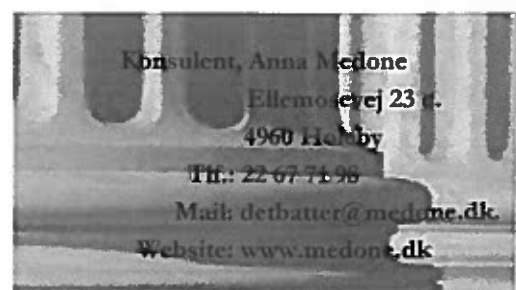
Artikel: <http://sn.dk/Odsherred/Nye-regler-Familie-frygter-for-soens-liv/artikel/630200>.

Der er reelt set ikke om en ændring af Servicelovens § 95. stk. 3 – men en præcisering af, at denne ydelse kun indebære hjælp til pleje/personlig hygiejne og praktiske opgaver i modtagerens hjem – og sådan har det været siden vedtagelsen af denne lov.

Imidlertid kan kommunerne afgøre, om en borgers hjælpebehov er så omfattende, at der skal bevilliges efter flere paragraffer for at personens behov dækkes tilstrækkeligt.

Bevillingerne (som også er nævnt i omtalte artikel) om overvågning vil således givet efter anden paragraf i Serviceloven (bl.a. § 83.), eller givet af Regionerne – som respiratorisk overvågning, og dermed ikke belaster kommunernes budget på social- og sundhedsområdet.

Jeg kan have en bekymring om, hvordan borgere skal få dækket sit hjælpe- og overvågningsbehov, når Børne- og Socialministeren, Mai Mercado vil fastholde, at "overvågning" skal være "udgiftsneutral" for

kommunerne, og at kommunerne mener, at en fastholdelse af døgnpleje til borgere med en § 95. stk. 3 kommer til at være en udgift på 240 millioner kroner (jf. omtalte artikel).

Dette beløb anser jeg at være usandsynligt højt til den reelle udgift for kommunerne.

Der er forskel på udgiften for kommunerne, hvis ydelsen til "overvågning" gives efter § 83. eller som respiratorisk overvågning.

Når det er efter § 83. (hjemmepleje) vil udgiften naturligvis være dyr, fordi taksten i kommunerne til hjemmeplejen er forholdsvis høj, og der vil være to hjemmeplejere af gangen ved hvert besøg hos borgerne. Kommunerne vil kunne spare udgiften, når det er respiratorisk overvågning, fordi der dækker regionerne udgiften.

I forbindelse med, at Børne- og Socialministeren så kraftigt vil have, at den altafgørende "overvågning" til de svageste handicappede i vores samfund, skal være "udgiftsneutral" for kommunerne, har jeg en overordentlig bekymring for, at denne gruppe borgere bliver placeret på plejehjemsinstitution, fordi det er den bedste og billigste løsning for kommunerne, og at der ikke er passende tilbud i lovgivningen til gruppen, som har et behov for "overvågning" – uden at se på, om det vil være i borgerens interesse og om det vil være til borgerens bedste.

Yderligere kan det resultere i, at pårørende mere eller mindre frivilligt må bruge sin fritid på at påtage sig den livsvigtige hjælper- og "overvågnings" funktion for deres kære (selv om de er i uddannelse og/-eller på arbejdsmarkedet), hvis de ikke kan se, at det vil være en løsning, at vedkommende kommer på døgninstitution, hvor den kære alligevel ikke kan opnå den optimale hjælp og "overvågning" og derved sandsynligvis vil syne helt hen som ingenting.

Det, at pårørende påtager sig hjælper- og "overvågnings" opgaven i fritiden, kan få store samfundsøkonomiske konsekvenser i form af psykisk og fysisk nedslidning, som kan betyde mange sygefraværsdage, førtidspensioner og andre former for

overførselsindkomster, der vil være på samme eller højere udgiftsniveau for kommunerne, som at bevillige døgnpleje i hjemmet til borgere, der har behov for døgnhjælp og "overvågning".

Derfor må jeg på det kraftigste opfordrer Børne- og Socialminister, Mai Mercado til at tage opgaven på sig til, at udarbejde et lovforslag om døgnhjælp- og "overvågning" i hjemmet, som er altafgørende for borgere, der har et behov for hjælp og "overvågning" døgnet rundt.

Forslaget vedrørende en øvre ugentlig arbejdstid for nærtstående i ordninger med kontanttilskud til ansættelse af hjælpere.

Mit udgangspunkt er ambivalent angående forslaget vedrørende, at der skal være en øvre ugentlig arbejdstid på max. 48 timer (som svarer til EU-direktivets regler om arbejdstid) for pårørende og nærtstående, der har fået overdraget BPA-brugerens og arbejdsleder funktion, samtidig at vedkommende fungerer som BPA-brugerens handicaphjælper efter § 95. stk. 3.

I lovgivningen gives, der også mulighed for, at flere af BPA-brugerens familiemedlemmer kan dele arbejdsgiver og arbejdsleder ansvaret samt handicaphjælperfunktionen i ordningen.

Forslaget vedrørende en øvre ugentlig arbejdstid på max 48 timer, er naturligvis for beskytte de pårørendes og nærtståendes nedslidning.

Endvidere er det, for at sikre, at tilskuddet bliver anvendt til formålet – at BPA-brugeren får den hjælp, som personen har behov for, og at BPA-brugeren kan få mulighed for frigøre sig fra sine pårørende og nærtstående og få et selvstændigt liv som muligt.

Desuden er forslaget foreslået, for at forhindre, at én familie kan opnå en hel årsindtægt ved at hjælpe et familiemedlem på fuld tid (s. 3, § 95. stk. 3).

Jeg kan godt få øje på alle de ovennævnte argumenter i forslaget om en øvre ugentlig arbejdstid på max 48 timer for pårørende og nærtstående.

Imidlertid kan jeg også se, at der i nogle tilfælde kan være fordele såvel for BPA-brugeren og pårørende, at pårørende og nærtstående ikke bliver underlagt reglen om en arbejdstid på max. 48 timer ugentligt, fordi de kender BPA-brugerens hjælpebehov og kommunikationsmåde (når brugeren har et talehandicap), således kan modtage hjælpen bedst muligt.

Desuden kan det også være en økonomisk gevinst for samfundet i forhold til ovenstående afsnit om "forslaget vedrørende præcisering af Servicelovens § 95. stk. 3".

Forslaget vedrørende bagudbetaling til private virksomheder, som er BPA-arbejdsgiver for borgernes BPA-hjælperordninger.

Vedrørende bagudbetaling til private virksomheder, som er BPA-arbejdsgiver for borgernes BPA-hjælperordninger (s. 3, § 96a. stk. 2).

Der kan jeg have bekymring for, at dette med stor sandsynlighed kan give monopol til de store bruger- og handicaphjælper firmaer (ikke nødvendigvis de firmaer med ordnede forhold for brugere og handicaphjælper), at de små bruger- og handicaphjælper firmaer, som arbejder for ordnede forhold og har hjertet på det rette sted må lukke, hvorpå BPA-brugernes retssikkerhed omkring frit valg af bruger- og handicaphjælper firmaer vil være ikkeeksisterende.

(Borgeren selv/pårørende som er arbejdsgiver fortsætter med at modtage tilskud forud).

Desuden må jeg gøre opmærksom på, at før forslaget eventuelt bliver til en realitet, skal der lægges mærke til, at socialtilsynet skal godkende bruger- og handicaphjælper firmaerne.

- Spørgsmålet er, om Socialtilsynet har kompetence til det?

BPA-hjælperordningen er nemlig en særlig ordning (der meget gerne skal bevares i dens nuværende form), som ikke kan lade sig gøre at standardisere med sammenlignelige faggrupper indenfor social- og sundhedssektoren, skønt BPA-hjælperordningen desværre er godt på vej til at blive harmoniseret til en ordinær hjemmepleje/-hjælp ordning.

Forslaget vedrørende varsling ved afgørelser om frakendelse eller nedsættelse af hjælp efter Serviceloven.

Kommunen kan faktisk fratage en borgers BPA-hjælperordning pga. serviceniveau, uden at det er grundet, at borgeren ikke er i stand til at være arbejdsleder eller arbejdsgiver.

Desværre er det også gældende for at få bevilliget eller genanskaffelse af en invalidebil.

Forslaget rammer også andre udsatte grupper af borgere, når de ansøger om nogle bestemte ydelser.

Handicappede, især borgere med en BPA-hjælperordning, kan gå med en konstant angst, om de er købt eller solgt til institutionsliv.

Borgere, som ikke er udsatte eller handicappede, behøver ikke at have den angst, om det mest basale i verden, som er, at kunne have et stort set selvstændigt liv, hvor personen mere eller mindre bestemmer i eget liv (naturligvis indenfor lovens generelle rammer).

Derpå kan intentionen om at handicappede skal inkluderes og "retssikkerheden" med den opsættende virkning på de 14 uger kun være symbolsk og får ingen praktisk betydning (s. 1, § 3a. samt § 3a. 1. pkt.).

Det bæredygtige menneske og menneskesynet, som vinder frem.

Jeg ser, at emnet yngre handicappedes livskvalitet og sociale integration i samfundet, ikke er blevet omtalt i flere år, ej heller aktuelt omtales i medierne.

Fokus er udelukkende på ældre og sundhedssektoren.

Dette anslår jeg, som en konsekvens af moderniseringen med effektiviseringen af den offentlige sektor (med bl.a. implementering af New Public Management og LEAN-strukturering) og af hjælpen til de udsatte.

Det er klart, at f.eks. begrebet de "varme hænder" ikke passer ind i billedet, om den dehumaniserende og maskinelle "hjælp" til borgerne, hjælpeforanstaltninger, der er økonomisk rentable og forklædt i en aura af faglighed, betegnes af systemet selv, som de bedste for borgerne.

Jeg ser, at medierne, som er indlemmet i en diskurs om effektiviseringer og besparelser, kan være påvirket i valg af emner af det faktum, at når handicappede, der ønsker et selvstændigt liv udgør den gruppe, som er dyrest at støtte op om (en 24 timers døgndækning BPA-ordning budgetterer i snit med 1,8 millioner kroner årligt), er den enkelte borger i denne gruppe også den, der ikke får omtale i medierne, samtidig at hun/han er mest udsat for besparelsesdiskursen.

Når vi, som samfund erkender, at alle ikke kan skabe værdi, resulterer det i utryghed blandt borgere med handicap.

Personer med en funktionsnedsættelse, bliver set på en anderledes og meget ubehagelig måde, hvor økonomi særdeles er sat i fokus, en diskurs, som vækker uhyggelige minder om 1930'ernes indespærring og tvangssterilisering af handicappede, men nogle ting peger atter i den retning.

Anerkender vi som udgangspunkt, at penge er mere værd end mennesker bliver det næste spørgsmål: Skal de udsatte og handicappede have lov at leve?

Hvor meget må de koste, og hvad skal konsekvensen være, hvis de koster mere?

(Der er allerede kommuner, som foreslår, at de "tungeste" handicappede skal tvangsflyttes fra hjemmet med BPA-døgndækning til plejehjemsinstitutioner).

UlykkesPatientForeningen støtter og hjælper mennesker, der har været ude for en alvorlig ulykke eller invaliderende sygdom.

Formand, Janus Tarp tager fat i en anden omdiskuteret politiker-udtalelse, når han skal beskrive tidsånden, nemlig borgmesteren i Ikast-Brande Kommune, Carsten Kiss- Meyer (V), som i 2011 har foreslået, om man "kunne overveje mere beroligende medicin" til udadreagerende handicappede, som svar på kommunens økonomiske trængsler på området.

Generelt ser jeg, at der spores en tingsliggørelse af svage borgere i samfundet, at moderniseringen og Neoliberalismen har odelagt solidariteten med mennesker med særlige behov, og dette afspejler sig anskueligt i forslaget om reformering af Serviceloven.

"Den verden, vi lever i, er i høj grad en nytteverden. Tanken er, at jo mere du bidrager med, jo gladere er du. Omvendt må det betyde, at jo mindre, du bidrager med, jo mindre glad og tilfreds må du være med livet. Objektivt set tænker de fleste, at en handicappet næppe kan leve et godt og værdigt liv, for han eller hun skal have hjælp til det meste. Vi er nogen, der kæmper for at sige, at du kan have et godt og værdigt liv, uanset om du bidrager eller ej." (Citat: Janus Tarp).
Artikel: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/foreninger-der-tales-raat-om-mennesker-med-handicap-i-danmark>

Med de bedste hilsener

Anna Medone
Konsulent, v./"DET BATTER" – at sætte fokus....

www.medone.dk

